

NELJAPÄEV, 9. OKTOOBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: GÉRARD ONESTA

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.00.)

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Kodukorda uue artikli 202 a „Liidu sümbolite kasutamine parlamendis” lisamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on põhiseaduskomisjoni nimel Carlos Carnero González koostatud raport (A6-0347/2008) Euroopa Parlamendi kodukorda uue artikli 202 a „Liidu sümbolite kasutamine parlamendis” lisamise kohta (2007/2240(REG)).

Carlos Carnero González, raportöör. – (ES) Härra juhataja, otsus, mille vastuvõtmise ettepanek minu raportis Euroopa Parlamendile tehakse, on eelkõige poliitiline selle sõna täpses tähenduses. Formaalne otsus, mille me vastu võtame, moodustab sellest kõige väiksema osa, ehkki on muidugi oluline.

Tegelikult muudame me oma kodukorda, et muuta ametlikuks see, mis on juba reaalsus ja mida liidu eri institutsioonid on teinud juba aastaid. Seda ma tahaksingi parlamendisadikutele meenutada.

Me teeme ettepaneku, et Euroopa Parlament kasutaks Euroopa Liidu lippu kõikides oma kohtumispaikades ja kõige pidulikamate sündmuste korral, näiteks avaistungitel ja riigipeade vastuvõtmisel. Samuti teeme ettepaneku, et nendel puhkudel mängitaks hümmi, et juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses” lisataks kõikidele meie kirjalikele dokumentidele ja et tähistataks Euroopa päeva.

Härra juhataja, kuigi teie olite selle mõtte poolt, ei tee me ettepanekut kasutada sümbolina ka eurot. Sellegipoolest on euro meie arvates suurepärase ja imehea vahend, mis kahtlemata aitab meil rahvusvahelise finantskriisiga toime tulla. Kus me oleksime ilma eurota? Me oleksime taas võistleva devalveerimise agoonias ja rahvusvahelised finantspekulatsioonid suruksid meie reaalmajanduse põlvili.

Minu raporti kõige olulisem aspekt on poliitiline sõnum kodanikele. See sõnum on väga selge: liidu sümbolid on elavad ja neid kasutab institutsioon, mis esindab otsesemalt kui keegi muu meie 27 liikmesriigi 500 miljonit elanikku. See tähendab, et põhiseaduslik protsess, mis algas 2002. aastal Euroopa konvendiga, elab edasi, vaatamata sagedastele ja tuntavatele takistustele ja tagasilöökidele.

Sellel konvendil, milles minul ja paljudel minu lugupeetud kolleegidel oli au osaleda, ei olnud mingit kahtlust, et Euroopa Liidu sümbolid tuleb esmakordselt liidu esmasesse õigusesse kaasata. Nii lõppes õnnelikult see kummaline olukord, kus kõige tähtsam asutusaktis ei tunnustatud seda, mille avalikkus oli juba tükk aega tagasi omaks võtnud – sümboolikat.

Vastav otsus oli üksmeelne ja keegi ei vaidlustanud seda ratifitseerimisprotsessi ajal, see oli üks neid sätteid, mille Euroopa toetajad suure heameelega vastu võtsid. Ma pean ütlema, et seetõttu oli väga üllatav, kui valitsustevaheline konverents, mis võttis Lissaboni lepingu vastu, otsustas sellest dokumendist välja jätta kõik viited Euroopa Liidu sümbolitele.

Oma tänase otsusega saame selle vea parandada. Loomulikult ei muuda me esmast õigust, kuid me saame täita oma osa ja liikuda lähemale Euroopa Liidu sümboolika ametlikule tunnustamisele institutsioonides.

Sümbolid väljendavad ühist eesmärki ja ühiseid väärtusi. Euroopa puhul on selleks eesmärgiks soov luua Euroopa Liit, mis on kõigi kodanike oma ja kõigi kodanike jaoks, kes tahavad ühtsust, vabadust, demokraatiat, õiglust, võrdsust ja solidaarsust; need on Euroopa väärtused, mida me peame üleüldisteks väärtusteks.

Sümbolid võimaldavad meil ka mõista, kes me oleme ja kes me tahame olla võrreldes ülejäänud maailmaga, mis tunneb meid nende sümbolite kaudu ära. Näiteks kes poleks valimiste vaatleja vesti kandes tundnud uhkust, et esindab Euroopa Liitu?

Lisaks aitavad sümbolid meil meeles pidada, kust me tuleme – seda päeva, mil hakati kirjutama meie ühtsuse, heaolu ja vabaduse lugu.

See, mida Euroopa Parlamendi president paar päeva tagasi Madridis noorte ja ajaloo kohta ütles, on sümbolitega vägagi seotud. Me peame noortele meelde tuletama, kust me tuleme, kes me oleme ja kuhu me teel oleme. Sümbolid annavad selle sõnumi edasi kiiresti ja selgelt. Need sümbolid ühendavad meid, mitte ei eralda. See ei ole üksnes suurepärane väärtus, vaid ennekõike tohutu eelis.

Härra juhataja, väljapaistev kirjanik Aldous Huxley on öelnud, et kõige olulisem asi ei ole mitte kogemus, vaid see, mida selle kogemusega peale hakatakse. Sama kehtib sümbolite kohta. Lipp ei pea olema mitte ikoon, vaid seda tuleb kasutada meie igapäevaelus, et tugevdada ühtsust, mille järgi meid tuntakse.

József Szájer, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (HU) Härra juhataja, ma käisin hiljuti Kiievis, kus Ukraina välisministeeriumi hoonet ennast oli raske näha, sest see oli ehitatud kolmekorruselise maja kõrguse Euroopa lipuga. Kui sellele sümbolile võib saada osaks nii suur lugupidamine ja austus väljaspool Euroopa Liitu, siis kindlasti saab ka siin, Euroopa Liidus, sümboleid austusega kohelda. Ma tahaksin selles küsimuses parandada oma kolleegi, kes on koostanud suurepärase raporti. Euroopa Liidu sümboleid käsitlevad reeglid on praegu ühenduse õigustiku osa. Lipp, millel on kaksteist tähte sinisel taustal, ja hümn, mille aluseks on „Ood rõõmule”, on selle osa – muu hulgas valitsusjuhtide ja riigipeade mitmete aastate taguse kohtumise tulemusena –, nagu ka see, et Euroopa Parlamendi asukoht on Strasbourg, ja sellepärast me Strasbourgis istungjärke peamegi. Ja praegusel hetkel ei saa rääkida õiguslikust lüngast, sest Euroopa Liidu sümboleid käsitlevad reeglid on olemas, vaatamata sellele, kas nad sisalduvad Lissaboni lepingus või mitte.

Samas on selle raporti üks oluline eesmärk reguleerida, kuidas meie enda institutsioon, Euroopa Parlament, peab Euroopa lippu au sees. Minu veendumust mööda on identiteeditunne ehk kuuluvustunne väga tähtis. Me räägime sageli, et meie kodanikud ei mõista keerulist Euroopat. Sümbolid on üks võimalus aidata neil tunda end Euroopa Liidule lähemal. Väga paljud inimesed armastavad ja austavad neid sümboleid ning ma olen kindel, et ka meie, Euroopa Parlamendi liikmete kui pühendunud eurooplaste jaoks on ülimalt tähtis paika panna see, kuidas me Euroopa Liidu sümboleid omaenda institutsioonis kasutame. Täna teid tähelepanu eest.

Costas Botopoulos, *fraktsiooni PSE nimel.* – (EL) Härra juhataja, miks on nii väga oluline pidada seda arutelu Euroopa Liidu sümbolite teemal, eriti nüüd? Minu arvates on selleks kaks põhjust. Esiteks: Euroopa Parlament peab oma tegevusega näitama, et Euroopa Liit on midagi palju enam kui lihtsalt õigusaktid. Lubage mul teile meenutada, mida raportöör ütles – nimelt et need sümbolid pärinevad põhiseaduse lepingust. Neid sümboleid üritati normiks muuta, kuid on väga oluline, et püüaksime neid nüüd edasi elus hoida. Miks? Sest need sümbolid näitavad, et Euroopa ei rajane ebatäiuslikel õigusaktidel, mis on küll vajalikud, ent mida eri rahvastel on raske mõista. Nad sümboliseerivad midagi muud (ja kui imehästi sobib siia see Kreeka tegusõna) – poliitilist projekti, Euroopa ideed. Ja seda tuleb minu arvates elus hoida, iseäranis nüüd.

Teine põhjus on see, mis peitub nende sümbolite taga – Euroopa Liidu väärtustel põhineva ühistegevuse idee. Seda need sümbolid tähendavadki: ühist tegevust, mille aluseks on väärtused, mida me vajame praegu rohkem kui kunagi varem.

Seega, kui me ütleme, et kriis, mis meid kõiki on tabanud – ja ma ei mõtle üksnes majanduskriisi, vaid ka Euroopa praegust institutsioonilist ja moraalselt kriisi –, sümboliseerib neid raskeid aegu, siis peab Euroopa Liidu vastus neile raskustele seisnema ühises tegevuses. See tähendab, et me võiksime edasi liikuda kõik koos.

Ma usun, et praegu pole sobivamat ja samas ka kibedamat näidet kui Island. See riik ei kuulu Euroopa Liitu ja majandustorm on seda nii tugevalt raputanud, et islandlased kaaluvad nüüd, kas nad ei peaks selles „ideede Euroopas” osalema.

Anneli Jäätteenmäki, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Härra juhataja, Euroopa Liidu sümbolid tähistavad seda ühtsust, mille me oleme saavutanud ja mida me loodame veelgi tugevdada. Sellised sümbolid nagu Euroopa Liidu lipp, hümn ja juhtlause on ametlikel üritustel ja kõikides liikmesriikides juba laialt kasutusel.

Euroopa lipu ja hümn, mis on meile kõikidele nüüdseks nii tuttavad, kiitis esmakordselt heaks 1985. aastal Milanos kogunenud Euroopa Ülemkogu. Selleks ajaks oli see lipp juba 30 aastat olemas olnud. Selle lipu mõte on sümboliseerida täiuslikkust, täiendavust, solidaarsust ja Euroopa ühtsust. Juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses” on kõige uuem sümbol. See sai alguse Euroopa Parlamendi ettepanekust ja nüüd võib seda pidada Euroopa projekti olemuse täiuslikuks määratluseks.

Eilsel täiskogu istungil ütles Ladina-Ameerikat ja Prantsusmaad esindav Ingrid Betancourt, et tema unistus on Ladina-Ameerika, mis suudaks teha samasugust koostööd ja olla niisama ühtne kui Euroopa Liit. On selge, et meie sümbolid esindavad meie identiteeti ja näitavad ülejäänud maailmale, et me oleme ühiselt suuri asju saavutanud.

Kuigi ma usun sellesse ühtsusesse ja loodan selle jätkumist, olen ma pettunud, et me ei ole paljudel juhtudel ühehäälselt tegutsenud. Näiteks eelmisel nädalal kutsus Euroopa Liidu eesistujariigi president Nicolas Sarkozy vaid neli liikmesriiki finantskriisi üle aru pidama. On väga kõnekas, kui Euroopa Liidu eesistujariigi president ei pööra tähelepanu Euroopa Liidu solidaarsusele ja ühtsusele. Selline tegevus – nagu kõik sedalaadi meetmed – ühendamise asemel üksnes lõhestab meid. On irooniline, et me oleme oma ühtsuse ja solidaarsuse üle nii uhked, kuid samal ajal tundub Euroopa Liidu eesistujariigi president valivat praeguse olulisima teema käsitlemiseks soosikuid.

Loodan, et kui me kasutame lippu, hümnit ja juhtlauset sagedamini, meenuvad meile kõigile need väärtused, mis on Euroopa Liidu olemasolu jaoks ülitähtsad; samal ajal peame meeles pidama, et kõige olulisem on see, kuidas me käitume.

Bogdan Pęk, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, nagu raportöör märkis, on see arutelu oma olemuselt täiesti poliitiline ja leiab aset väga erilises poliitilises kontekstis. Ma nõustun eelkõnelejate arvamusega, et Euroopas on praegu väärtuste kriis ja et väärtustes seisneb Euroopa elujõud. Sümbolite pealesurumine vastuolus Euroopas hetkel kehtivate õigusaktidega ei asenda neid väärtusi. Need sümbolid lükati tagasi valitsustevahelisel konverentsil, kus kinnitati Lissaboni leping. Sellegipoolest püüab Euroopa Parlament neid täna kehtestada. Seda tehes eirab Euroopa Parlament selget põhimõtet, mille järgi võib liikmesriikides otse rakendatavaid ja liikmesriikidele siduvaid meetmeid kehtestada üksnes lepingu kaudu.

Selline siduvate meetmete kehtestamise meetod on vastuvõetamatu. See on vastuolus Euroopa Liidu aluseks oleva põhimõttega, mis nõuab rahvusvahelise õiguse ja rahvusvaheliste lepingute tingimusteta täitmist. Sellise meetodiga eiratakse asjaolu, et asjaomased sätted kõrvaldati Euroopa lepingust, ja kehtestatakse meetmed, mille eesmärk on luua nn tagaukse kaudu pseudoriik nimega Euroopa.

Sylvia-Yvonne Kaufmann, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Härra juhataja, ma toetan täielikult Euroopa Parlamendi algatust lipu ja hümnit kasutamise kohta. Euroopa ühtsus vajab neid sümboleid, sest need toovad Euroopa inimestele lähemale ja loovad identiteedi; seepärast tuleb neid ametlikult tunnustada. Seda arvestades tundub meie tänane otsus väike, kuid oluline samm, mis viib meid võimalikult kiiresti normaalsesse olukorda tagasi.

Hümnit ja lipu väljajätmine lepingust – põhjustel, millest ma olen muidugi täiesti teadlik – on sisuliselt Euroopa ühtsuse vastu suunatud barbaarne tegu, mille eest need, kes seda sammu nõudsid, kannavad lõpuks vastutust. Tõde on see, et me oleme trumbid mänginud Ganleyde, Klauside ja Haiderite kätte: nende natsionalistlikud loosungid Euroopa „üliriigi” kohta, mis olid sihitud Euroopa lõimimise vastu, said nõnda usaldusväärset juurde.

Kuid see on vaid müüdi üks külj. On veel üks küsimus, mille ma tahaksin tõstatada ja mis teeb mulle sama palju muret. Euroopa Liidu kodanikud ei taha ega vaja seda, et Brüsselis tekitataks lippude ja hümnide üle furoori. Nad soovivad sotsiaalset ja demokraatlikku Euroopat – Euroopa Liitu, mis tagab neile tõhusa kaitse üleilmastumise negatiivsete tagajärgede eest. Nad tahavad selget vastust küsimusele, mida või keda liit kaitseb: kas inimesi või turge? Nad tahavad, et võetaks tõsiseid meetmeid palga-, sotsiaal- ja maksudumingu vastu ning et tehtaks alatiseks lõpp lokkavale kasiinokapitalismile, mille eestvedajateks on finantsspekulandid. Selleks vajame poliitilist Euroopa Liitu.

Hanne Dahl, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (DA) Härra juhataja, huvitav, kas siin saalis on kedagi, kes mäletab veel aega, mil põhiseadusest sai Lissaboni leping, kui see oli Hollandis ja Prantsusmaal tagasi lükatud. Euroopa Liidu sümbolid kõrvaldati, sest arvati, et Euroopa Liidu kodanikud on iseäranis skeptilised põhiseaduse eesmärgi suhtes teha Euroopa Liidust riik. Nüüd tahab Euroopa Parlament – ainus Euroopa Liidu organ, mida kodanikud saavad valida – need jälle tagasi tuua. See tegevus sarnaneb demokraatia paroodiaga, kusjuures seda paroodiat teevad institutsioonid, mis ei austa neid, kelle jaoks nad on ellu kutsutud. Euroopa Liit on kodanike jaoks, mitte vastupidi. Seetõttu on sobimatu kõigepealt mingi säte kodanike soovide täitmiseks kõrvaldada ja see vaid mõni kuu hiljem taastada.

Ma pean ütleva, et selle küsimuse puhul on mul lihtsalt häbi olla Euroopa Parlamendi liige. Me ei saa endale lubada säärest kodanike tüssaja mainet. Ma kutsun kõiki, kel on veidikenegi austust oma valijate suhtes, üles hääletama täna selle ettepaneku vastu.

Jim Allister (NI). - Härra juhataja, Euroopa Parlamendi see koosseis tahab neid sümboleid vaid ühel põhjusel – et paisutada oma eneseuhkust ja ehtida Euroopa Liitu riiklusega.

Täna väga, mul on endal palju parem hümn ja lipp ning ma ei kavatse vahetada neid euroföderalismi kassikulla vastu. „Ood rõõmule”, mille me kavatseme endale näpata, võib olla väga kena meloodia, ent sama võib öelda ka „Aisakella” kohta, ja nagu „Aisakelligi” kuulutab see fantaasiat – fantaasiat, et Euroopa Liit on inimese jaoks hea. Kuid erinevalt „Aisakellast” kahjustab see meie riikide suveräänsust ja enesemääramisõigust. Pigem „hävitamiskood” kui „rõõmuood”!

Mis puudutab lippu, mille me varastasime Euroopa Nõukogult, siis isegi selle lipu pooldajad ei tea, mida see tähendab. Meil põhiseaduskomisjonis on arvukalt erisuguseid arvamusi selle kohta, mida need tähed lipu peal tähistavad.

Minu jaoks on see ettepanek eurofiilide rahuldamatu fanatismi kehastus. Lissaboni lepingul, millest need sümboolid teadlikult välja jäeti, ei olnud veel tint jõudnud kuivada, kui juba hakati nõudma, et Euroopa Parlament annaks neile ikkagi ametliku staatuse.

Minu valijad ei taha mingit Euroopa Liidu lippu ega hümnit. Nad tahavad õigust öelda Lissaboni lepingule kas „jah” või „ei”; täna teid väga!

Íñigo Méndez de Vigo (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, ma tahaksin meenutada üht teie kaasmaalast, kellega sõitles Prantsuse revolutsiooni ajal üks sankülot, kes küsis: „Miks te ei kanna trikoloori, revolutsiooni sümboolit?” See teie kaasmaalane vastas, et ta ei näe vajadust näidata väljapoole seda, mida tuntakse südames.

Minagi olen üks neist, kes – kahtlemata tagasihoidlikkuse tõttu – hea hispaanlasena ei näita oma tõelisi tundeid välja. Kuid see ei tähenda, et ma ei ole liigutatud, kui näen Ljubljana raekojal Euroopa lippu või kuulen kolleeg Pierre Lequiller’ga Yvelines’is kohtudes, et „Marseljeesi” järel mängitakse Euroopa hümnit, või kui ma loen ajalehest nagu eile, et Astuuria printsi auhinna võitja, bulgaarlase Tzvetan Todorovi sõnul on Euroopa tänapäevane tähendus „ühinenud mitmekesisuses”. See on meie juhtlause.

Ma ei ole üks neist kitsa, piiratud mõttelaadiga inimestest, kes arvavad, et Euroopa Liidu lipp võistleb riigilippudega või et Euroopa hümnit eesmärk on asendada riigihümne. Härra juhataja, see on lihtsalt naeruväärne.

Sümboolid näitavad, et me kuulume teatud ühendusse; need ei tähenda mingil moel katset likvideerida riike, kust me pärit oleme. Need sümboolid tähistavad lisaväärtust – seda, et meil on midagi teiste eurooplastega ühist.

Seetõttu olen ma arvamusel, et härra Carnero, keda ma õnnitlen, ja põhiseaduskomisjon on tulnud välja õige algatusega. See on algatus, mis ajal, kui me „õmbleme kokku kaht Euroopat” – kasutades meie kalli kolleegi Bronisław Geremeki suurepäraselt väljendit –, näitab teistele eurooplastele, et meil on samad väärtused. Neid väärtusi peegeldatakse ka väljapoole, muu hulgas sümboolite kaudu.

Seetõttu pooldab Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ettepanekut muuta kodukorda ja ma olen kindlasti liigutatud, nagu ka kõik teised, kui kuulen selles saalis taas „Oodi rõõmule”.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Sümboolid tähendavad tunnete puhul sama mida allegooriad mõtlemise puhul. See filosoof Alaini värvikas tsitaat illustreerib selgelt seda, milline on praegu nende sümboolite tähendus Euroopa Liidu jaoks. Beethoveni sümfoonia kuulamine ja 9. mail ühiselt Euroopa päeva tähistamine on just need elemendid, mida me edaspidi kasutame, et Euroopa jääks alles. Nii väljendame realselt neid väärtusi, millele liit on rajatud, ja need sümboolid talletuvad järk-järgult 500 miljoni eurooplaste mälu.

Selle artikli lisamisega Euroopa Parlamendi kodukorda ehk tööga, mille tegi ära meie kolleeg Carlos Carnero González – keda ma õnnitlen –, saadetakse Euroopa Parlamendist kodanikele poliitiline sõnum, mis põhineb neil väärtustel; seda tõestab ka euroskeptikute vastuseis. Poliitika ei saa eksisteerida ilma sümbooliteta! Kui Euroopale antakse hümnit, lipu ja juhtlause kaudu identiteet, saavad Euroopas elavad ja töötavad kodanikud võimaluse tunda end osana sellest tervikust, mis on ühinenud mitmekesisuses. Nende sümboolite kasutamine kõikidel tasanditel ja kõikides institutsioonides tagab selle, et meil on olemas alaline meeldetuletus nende väärtuste kohta, mis Euroopat inspireerivad.

Siiski tahaksin ma täna rõhutada, et Euroopas on praegu tõsine usalduskriis ning et meil on vaja minna neist sümboolidest veelgi kaugemale ja ühiselt kavandada ja taastada tugev ühtekuuluvustunne.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (PL) Härra juhataja, sellised sümbolid nagu lipp, hümn, ühisraha ja pühad on olemuslikult omased riiklusele. Just seetõttu otsustati neid sümboleid Lissaboni lepingu üle peetud läbirääkimiste käigus mitte vastu võtta. On väärt väita, et otsuse need sümbolid taastada võib teha Euroopa Liidu ühe institutsiooni sees. Euroopa Parlament on õigusloomega tegelev organ. Parlament ei või mõista anda, et varasematest valitsustevahelistest kokkulepetest möödahiilimiseks võimaluste otsimine on vastuvõetav tegevus. Euroopa Parlament peab toimima demokraatia ja õigusriigi põhimõtete valvurina. Kui Euroopa Parlament püüab taaselustada varem tagasi lükatud sümboleid, siis saab sellest anakronism. On lihtne mõista, et iga institutsioon soovib kasutada teatud sümboleid. Kuid praegusel juhul tuleb aru saada, et tegemist on laiemal poliitilisel mõõtmel, nagu märkis ka raportöör. Seepärast tuleks see ettepanek tagasi lükata.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). - (DA) Härra juhataja, nagu juba öeldud, eemaldati ühised sümbolid – hümn, lipp ja juhtlause – põhiseaduse lepingust, kui sellest sai Lissaboni leping. Mõned Lissaboni lepingu pooldajad väitsid koguni, et nii näidati arvestamist rahva vastuseisuga. Mõnes riigis kasutati nende poolpõhiseaduslike sümboleid väljajätmist lausa argumendina selle poolt, et Lissaboni lepingu üle ei ole vaja rahvahääletust korraldada. Näiteks Taani valitsus kinnitas dokumendis, milles ta pöördus Taani rahva poole, et Lissaboni leping – tsiteerin – „puhastatakse sümboolsetest sätetest, mis käsitlevad Euroopa Liidu hümn, juhtlause ja lippu”.

„Puhastatakse”! Me peaksime nüüd küsima, kas tegelikkuses on midagi muutunud. Vastus on „ei”. Vastuseks minu järelepärimisele kirjutas komisjon ise, et asjaolu, et sümboleid nimetatud lepingus ei mainita, ei muuda kuidagi nende staatust. Ei muuda kuidagi nende staatust! Ja nüüd tahab Euroopa Parlament järgmise sammu teha. Võib-olla usub keegi, et sümboleid suurem kasutamine äratav vaimustust Euroopa Liidu suhtes. Võib-olla usub keegi, et sümbolid võivad varjata seda, et kasu inimeste jaoks puudub. Mina mitte. Paljude kodanike jaoks oleks see järjekordne näide sellest, et Euroopa Liidu eliit teeb täpselt seda, mis talle meeldib. Sellega antaks täiesti vale sõnum ja ma ei usu, et me peaksime selle ettepaneku vastu võtma.

Philip Claeys (NI). - (NL) Härra juhataja, ma ei saa aru, mis on selle raporti tegelik mõte ja raporti sisuks oleva kodukorra muutmise ettepaneku eesmärk. Seletuskirja järgi ei takista asjaolu, et sümbolid ei sisaldu Lissaboni lepingus, nende jätkuvat kasutamist institutsioonide poolt; miks tuleb nende kasutamine siis sätestada Euroopa Parlamendi kodukorras?

Meie arutelu taustaks peaks olema hoopis Euroopa põhiseadus ja rahvahääletused, millel see kehtetuks tunnistati. Sümbolid jäeti lepingust teadlikult välja, sest näiteks hollandlased ei taha Euroopa üliiriigist ja selle välistest sümboolsetest midagi kuulda. Samas on Holland ratifitseerinud Lissaboni lepingu. Ja mida meie nüüd teeme? Meie kavatsime sätestada Euroopa sümbolid ikkagi oma kodukorras, tuues need tagaukse kaudu tagasi.

Seda kodukorra muudatust ei ole vaja. See on tegelikult tarbetu provokatsioon ning sellega näidatakse keskmist sõrme Hollandi valijatele ja laiemalt kõigile neile Euroopa valijatele, kes ei taha Euroopa üliiriigist midagi kuulda. Hästi tehtud, daamid ja härrad!

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). - (PT) Eilsel täiskogu istungil oleks Euroopa hümn võinud olla taustaks Ingrid Betancourti pisaratele. See hümn oleks kulmineerunud üleskutsega jagada ühiselt mälestusi ja soove. Iga inimeste projekt vajab sümboolset mõõdet, alates tähendusrikastest sõnadest, millega Euroopa rahvast valitsetakse, kuni poliitilise esindamise rituaalideni, mille järgi me istume parlamentaarsetes aruteludes kas vasakul või paremal pool. Ajalugu ei saa olla ilma sümbooliteta.

Me vajame sõnu, lippu, hümn või juhtlause. Euroopa kõikehõlmavat projekti ei saa kollektiivses kujutelmas luua ilma sümboolsetevaheliste seosteta, sest sümbolid ei kirjelda mitte üksnes seda maailma, milles me elame, vaid ka seda maailma, milles me tahame elada. Nad seostavad omavahel meie sügavaima teadmise ja tunde. Nende väärtus seisneb selles, et nad panevad inimesi end millegagi samastama. Kuidas saab ilma sümboolse mõõtmeta hakkama suur Euroopa projekt, mille aluseks on inimväärikuse transtsendentaalne väärtus, mis on maailmale avatud ja mis näitab õiguste austamisel teed? Euroopa mõtlemine on jätnud meile suure hulga sümboleid tähendus. Poliitika ei saa seda eirata, sest poliitika kannab endaga kõiki inimlikke mõõtmeid, ka ideelisi ja ülevaid.

Richard Corbett (PSE). - Härra juhataja, ma olen mõnevõrra hämmastunud sellest tormist veeklaasis, mille meie kodukorra muudatus on mõnel pool tekitanud. Me teame, et liikmesriigid otsustasid mõni aeg tagasi mitte kaasata lepingusse Euroopa lippu ja hümn käsitlevaid sätteid. Nad otsustasid mitte anda lipule ja hümnile sellist kõrgemat staatust, vaid jätta neile nende praegune staatus.

Milline on siis see praegune staatus? Institutsioonid lihtsalt tunnustavad neid. Euroopa Ülemkogu tegi seda juba 1985. aastal. Muuseas, siis osales Euroopa Ülemkogul proua Thatcher. Ma näen, et mõned tema imetlejad lükkavad tema otsuse nüüd ümber. Ma pean ütleva, et mina olin veidi kõhkleva seisukohal sümboli suhtes, mille proua Thatcher Euroopa Liidu lipuks valis. Pidades siiski silmas erakondade kompromissi ja konsensust, olen ma valmis sellega leppima.

See ongi staatus, mis lipule ja hümnile omistati – tunnustus institutsioonide poolt. Kuid on üks kõrvalekalle. Meie, Euroopa Parlament, ei ole neid kunagi tegelikult oma kodukorras tunnustanud. On täiesti loogiline, et me likvideerime selle kõrvalekalde ja lisame oma kodukorda viite lipule.

Ma ei saa aru, kuidas on võimalik tõsta sellist kõrgemat asja üle – tavapärase toiminguga üle, millega austatakse liikmesriikide otsust mitte anda neile sümbolitele lepinguga kõrgemat staatust. Aga euroskeptikute tegevus – eriti minu kodumaal – on alati olnud veidi arusaamatu. Arvestades, et seda lippu on kasutatud juba palju aastaid ja et vaid paar kuud tagasi Ryder Cupi golfturniiril, kus Euroopa võistles Ameerikaga, lehvitasid Euroopa toetajad – kelle hulka ilmselt kuulusid ka konservatiividest euroskeptikud – Euroopa lippu, tundub see kõrgema meie kodukorra niivõrd mõistliku muudatuse üle tõesti veidi naeruväärne.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, nagu kõik eelkõnelejad ütlesid, on Euroopa Liidu sümbolid olemas olnud juba palju aastaid. Mis eesmärki Euroopa Parlament kodukorra muutmisega taotleb? Me soovime rõhutada sümbolite niinimetatud õiget kasutamist, nagu seda tehakse kõigis organisatsioonides.

Kahjuks on liikmesriike ja kodanikke, kes on reageerinud ebamõistlikult. Need reaktsioonid on tulnud liikmesriikidelt, kus arvatakse, et Euroopa Liidu sümbolite vastuvõtmine ja nende kasutamise edendamine viib üliirigi tekkeni. Jumala pärast, kas sümbolid loovad tõesti selle üliirigi, millest mõned parlamendisaadikud on rääkinud?

Mõned ütlevad, et need mõjutavad inimeste ja riikide rahvuslikku tunnetust. Kui mõnes riigis on rahvuslik tunnetus nii pinnapealne, et seda on võimalik kõikide riikide ühtsuse sümboliga varjutada, siis on mul kahju sellest, mida mõned nimetavad rahvuslikuks ohuks. Selliseid argumente on siin Euroopa Parlamendis esile toodud.

On veel üks küsimus. Kui mõned kodanikud ja liikmesriigid reageerivad nendele sümbolitele nii valuliselt, siis kuidas nad saavad olla edasi Euroopa Liidu liikmed, kui nad ei suuda isegi selle sümboleid vaadata? Siin on vastuolu.

Euroopa Parlament teeb õigesti, kui võtab need sümbolid täna ametlikult vastu. Sellega saadetakse sõnum, et Euroopa Liit peab oma sümbolite all ühiselt edasi liikuma, et iseend täiustada ja jõuda punkti, kus ta saab täita oma rolli. Euroopa Liidu roll on edendada põhimõtteid ja väärtusi kogu maailmas.

György Schöpflin (PPE-DE). - Härra juhataja, me kuuleme sageli arvamust, et sümbolid on ajaraiskamine ja et Euroopa Liit ei peaks tegelema selliste tähtsusetute küsimustega. Väidetakse, et pigem peaks Euroopa Liit keskenduma maistele teemadele, näiteks tööhõivele või kaubandusele.

Selline lähenemisviis on täiesti ekslik ja selle puhul mõistetakse sümbolite tähendust täiesti valesti. Kui vaadata lähemalt, kuidas institutsioonid toimivad, siis saab kiiresti selgeks, et igal institutsioonil on terve hulk sümboleid. Need sümbolid kannavad sõnumit, mille inimesed tunnevad ära, ja need iseloomustavad seda institutsiooni. Ilma institutsioonideta ei saa olla ka demokraatlikku poliitikat.

Nii et sümbolid on vajalik osa demokraatiast, mida Euroopa Liit peab oma identiteedi keskseks elemendiks. Pealegi, kui sümbolid on nii tähtsusetud, nagu väidavad nende vastased, siis milleks üldse vaevuda neile vastu seisma? Euroopa Parlamendil kui Euroopa Liidu kesksel demokraatlikul organil on igati põhjust edendada Euroopa sümboleid kui vahendit, mis võimaldab Euroopa Parlamendil end Euroopa valijatega seostada. Need, kes on vastu Euroopa sümbolitele, seavad sisuliselt kahtluse alla ka Euroopa demokraatia.

Võidakse veel väita, et praegune aeg on Euroopa sümbolitele mõtlemiseks liiga muutlik ja kriisist haaratud, mistõttu Euroopa Parlament ei peaks praegu sümbolitele aega kulutama. Võib-olla tõesti, ent ajastuse üle võib alati vaielda ja jäädaksegi vaidlema. Pikas plaanis ei ole oluline, kas Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu sümbolite üle arutletakse praegu või kunagi hiljem. Seepärast kuulub sellele olulisele ja veenvale raportile minu täielik toetus.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE). - Härra juhataja, meie föderalistidest sõbrad ei tohiks üritada kasutada proua Thatcherit oma eesmärkide saavutamiseks. Ta oleks Euroopa Liidus toimunud muutustest šokeeritud.

Me oleme kuulnud, et sümbolid on tähtsad, kuid samas kinnitatakse meile pidevalt, et Euroopa Liit ei soovi saada riigiks, ehkki iga resolutsioon ja õigusakt, mis Euroopa Parlamendist välja läheb, viib meid selle poole. Suurepärane näide sellest on loomulikult põhiseadus. See lükati tagasi, ent siis tekkis see uuesti Lissaboni lepinguna.

Et püüda Lissaboni lepingut vastuvõetavaks muuta, otsustasid riikide läbirääkijad, et sealt tuleks välja jätta põhiseaduse osad, mida võib tõlgendada omariiklusele mõju avaldavatenä, näiteks lipp ja hümn.

Tõepoolest, Briti valitsuse ministrid kasutasid Lissaboni lepingu rahvale mahamüümisel argumentidena väidet, et see erineb põhiseadusest.

Minu valijad Ida-Inglismaal ei taha põhiseadust, nad ei taha Lissaboni lepingut ja kindlasti ei taha nad riiki nimega Euroopa. Ma arvan, et nende sümbolite kehtestamise või ametlikuks muutmise katsetega solvame neid valijaid.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Euroopa Liidu sümbolid kinnitavad liidu identiteeti ning need võivad olla ülitähtis osa suhtluses avalikkusega ja avalikkuse emotsionaalses seotuses Euroopa Liidu institutsioonidega.

Euroopa Parlament on tunnustanud ja omaks võtnud järgmised Euroopa Liidu sümbolid: lipp, millel on kujutatud kaheteistkümnest kuldsest tähest koosnev ring sinisel taustal; hümnina katkend „Oodist rõõmule”, mis on pärit Ludwig van Beethoveni 9. sümfooniast, ja juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses”. Lipp heisatakse kõikidel Euroopa Parlamendi hoonetel ja ametlike sündmuste puhul. Kehtestades parlamendi kodukorras reeglid Euroopa Liidu sümbolite kasutamise kohta Euroopa Parlamendis, edastame tugeva poliitilise sõnumi.

9. mail tähistab Euroopa Parlament Euroopa päeva. Ma teen ettepaneku, et Euroopa Parlament korraldaks igal aastal Euroopa päeva puhul noortele konkursi, kus nad kirjeldaksid, millisenä nemad Euroopa tulevikku näevad, ja eriti, mida nemad on valmis selle tuleviku saavutamiseks tegema.

Marios Matsakis (ALDE). - Härra juhataja, Küprose põhjaosas Kyrenia mäeahelikus võib näha tohutu suurt, ühe kilomeetri pikkust Türgi lippu, ent ei ühtki Euroopa Liidu lippu. Tegelikult on kogu Põhja-Küpros täis Türgi lippe, kuid mitte Euroopa Liidu lippe. See sümboliseerib Euroopa ühtsuse asemel lõhet, mille Türgi armee selles väikeses Euroopa Liidu liikmesriigis on tekitanud.

Nüüd, mil on käimas Euroopa Liidu ja Türgi vahelised ühinemisläbirääkimised ja Küprosel toimuvad rahukõnelused, peab Euroopa Liit avaldama Türgi valitsusele otsustavalt survet, et Türgi viiks oma väed ja neid sümboliseerivad lipud Küprosel välja, nii et Euroopa Liidu lipud võiksid selles liidu nurgakeses uhkelt lehvida. Euroopa Liidu lipp sümboliseerib Küprosel ühtsust. Türgi lipp sümboliseerib lõhet.

Aidakem heisata Euroopa Liidu lipp kogu Küprosel niipea kui võimalik.

Andrew Duff (ALDE). - Härra juhataja, minu arvates on erakordselt kummaline ja isegi traagiline, et nende sümbolite vastu on inimesed, kes on pärit Kesk- ja Ida-Euroopa endistest kommunistlikest riikidest. Meenutagem, kuidas rahva seas lehitati lippe Tallinnas, Ida-Berliinis ja Budapestis. Meenutagem, kuidas Brandenburgi väravate juures mängiti hümnid. See kõik ei olnud parlamendi kodukorraga ette nähtud, vaid tuli inimeste südamest ja tunnetest. Need sümbolid esindavad meie õilsaid väärtusi – rahu ja solidaarsust.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE-DE). - (ES) Härra juhataja, ma tahaksin esitada järgmise küsimuse neile, kes on öelnud, et sümbolid ja hümnid kuuluvad riigi juurde.

Linnal, kus ma elan, on oma lipp – Madridi lipp – ja piirkonnal, kus ma elan – Madridi piirkonnal – on oma lipp ja hümn. Kas nad on siis riigid? Kas nad tahavad riigiks saada? Kas need, kes ütlevad, et lipud ja hümnid on riiklikud sümbolid, soovivad kaotada kohalikud ja piirkondlikud lipud?

Sooviksin oma kolleegidelt vastust.

Juhataja. - Minu kodukoha ragbiklubil on oma lipp.

Richard Corbett (PSE). - Härra juhataja, ma lisaksin härra Méndez de Vigo öeldule veel seda, et ka Rahvusvahelisel Olümpiakomiteel on oma lipp ja hümn. Sellest, mida Briti konservatiivid siin äsja rääkisid, võin ma järeldada üksnes seda, et Rahvusvaheline Olümpiakomitee on nende määratluse järgi riik.

Carlos Carnero González, raportöör. - (ES) Härra juhataja, ma tahaksin kõigepealt tänada kõiki, kes tänase arutelu käigus sõna võtsid, kuigi on selge, et mõnega neist ei saa ma kuidagi nõustuda.

Sümbolid ei esinda ainult riike. Meie praeguses arenguetapis ei kehasta sümbolid vastasseisu ega võitlust, vaid nad on vahendid, mis võimaldavad edastada ideid ja koondada inimesi väärtuste ümber. Selline on meie lipu, meie hümn, meie juhtlause ja Euroopa päeva tähendus.

Valitsustevaheline konverents oli enamuse tahte vastaselt sunnitud sümbolid lepingust välja jätma. Valdav enamus eelistas liikuda kiiresti edasi põhiseaduse põhielementidega ja mitte astuda nende seatud lõksudesse, kes lisaks sümbolitele seavad kahtluse alla ka vajaduse arendada edasi poliitilist liitu. Seetõttu tegid 16 riiki, kaasa arvatud minu kodumaa, avalduse, kinnitades, et sümbolite kasutamine on tõsiasi, neid sümboleid kasutatakse ametlikult ja selle üle tuleks heameelt tunda.

Keegi ei seadnud Euroopa Liidu sümboleid kahtluse alla rahvahääletusega seotud kampaaniate ajal, ehkki põhiseadust ei ratifitseeritud. Rääkigem tõsiselt: kas keegi mäletab, et suur osa prantslastest ja hollandlastest oleks põhiseadusele öelnud „ei” seetõttu, et selles viidati liidu sümbolitele? Mina näiteks ei mäleta, ehkki ma osalesin aktiivselt Prantsusmaal toimunud kampaanias. Võis olla muid põhjusi, mis olid ehk paljude inimeste puhul ühised, kuid sümbolid ei kuulunud nende hulka.

Loomulikult tunnen ma end hispaanlasena, sest ma olen eurooplane, ja eurooplasena, sest ma olen hispaanlane. See tähendab, et kui ma näen 12 tähega lipu kõrval oma riigi lippu, siis kasvab minus veendumus, et nad mõlemad kuuluvad minu ellu. Nähes nõukogu eesistujat nii Prantsuse kui ka Euroopa Liidu lipuga, tunnen ma uhkust.

Kuid ennekõike on mul nagu paljudel teist uhke tunne, kui humanitaarabi saajad meid rõõmsalt vastu võtavad või kui meie lipu järgi tuntakse ära ja tervitatakse valimiste vaatlejaid Euroopa Liidust. Oleks rumal keelata endale seda, milles teised näevad sõprust ja rõõmu.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna kell 11.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), kirjalikult. – Euroopa Liit on oma arengus kahtlemata teelahkmel, kus on ülimalt tähtis tunnustada vajadust liikuda edasi ja lahendada kõik praegused keerulised küsimused, mis võiksid Euroopa lõimimisprotsessi ummikusse viia. Selles protsessis on Euroopa sümbolid oluline siduv element; nad aitavad kaasa positiivse identiteedi arendamisele Euroopa tasandil ja täiendavad – ent ei asenda – väljakujunenud riiklikku identiteeti.

Euroopa sümbolite puudumine tagasilükatud Lissaboni lepingus oli väga kahetsusväärne, arvestades praegust kriitilist demokraatia puudujääki Euroopa Liidus. Väide, et sümbolite kaasamine Lissaboni lepingusse oleks sobimatu, osutus täiesti vääraks, sest pole kahtlustki, et need sümbolid ei kujuta endast mingit ohtu ideedele, millel Euroopa Liit rajaneb.

Et suurendada eelseisvatel aastatel rahva toetust ja pühendumust Euroopa Liidule, on seega oluline neid sümbolseid elemente säilitada ja kohendada, tagamaks, et *demos*'t võetaks Euroopa institutsioonides ja otsuste tegemisel arvesse.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma toetan ettepanekut sätestada kodukorras Euroopa lipu, Euroopa hümn, „Ood rõõmule”, 9. mail tähistatava Euroopa päeva ja juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses” ametlik tunnustamine. See toetus ei vähenda minu pühendumist ja lojaalsust oma kodumaa Inglismaa suhtes, kus ma sündisin, kasvasin, sain hariduse ja elan.

Ma ei nõustu seisukohaga, et inimene võib olla täielikult lojaalne vaid ühele piirkonnale. Ma olen uhke, et pärinen Forest of Deanist, Inglismaalt ja Euroopast.

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Sümbolid tekitavad tõepoolest emotsionaalse seotuse organisatsiooni või riigiga, mida me kalliks peame. Kui me näeme lippe ja juhtlauseid, kuulame hümn või loeme münte, siis samastame end otseselt konkreetse riigi või organisatsiooniga. Muidugi on ka Euroopa Liidul sedalaadi sümbolid, mis hõlbustavad samastumist ja emotsionaalset kiindumist.

Sinine lipp, millel on 12 kuldset tähte, „Ood rõõmule” Beethoveni 9. sümfooniast, 9. mail tähistatav Euroopa päev ja 15 liikmesriigi ühisraha euro on väljakujunenud, tuttavad ja üldtunnustatud sümbolid. Alguses olid nad ühenduste sümbolid ja nüüdseks on neist saanud Euroopa Liidu sümbolid. Koos Euroopa Liidu loosungi või juhtlausega „Ühinenud mitmekesisuses” kätkevad need sümbolid endas Euroopa projekti olemust.

Konvendi liikmena on mul väga kahju, et Euroopa põhiseaduses kirjeldatud liidu sümboleid ei muudetud ametlikeks. Neid käsitati pseudoriigile omaste tunnustena ja jäeti seetõttu Lissaboni lepingu tekstist välja. Kuid ikkagi usun ma, et nad ei ole kaotanud oma olemust ja meeldivad Euroopa kodanikele. Need sümbrid kannavad endiselt väärtusi, millele Euroopa Liit rajaneb. Nad väljendavad Euroopa Liidu kodanike ühtsustunnet.

Seepärast on õige, et Euroopa sümboolite kasutamise ettepanek tuli just Euroopa Parlamendist.

4. Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013 (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel Alojz Peterle koostatud raport (A6-0350/2008) valge raamatu „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013” kohta (2008/2215(INI)).

Alojz Peterle, raportöör. – (SL) See raport puudutab kõiki – nii haigeid kui ka terveid. Tervis on üks olulisemaid sotsiaalseid ja poliitilisi küsimusi, millest sõltub Euroopa Liidu tulevik. Tervise tähtsus majanduse seisukohalt on Lissaboni strateegias selgelt välja toodud. Tervis on inimelu üks olulisemaid väärtusi. Murettekitavad tervisesuundumused, eriti vähktõve, südame-veresoonkonna haiguste, diabeedi ja rasvumise juhtumite arvu kasv vaatamata ravimeetodite arengule osutavad sellele, et see väärtus on üha enam ohustatud. Lisaks on tekkinud uued probleemid, näiteks elanikkonna vananemine, kliimamuutus, toiduainete kasvavad hinnad ja üleilmastumine.

On räägitud pandeemiatest ja bioterrorismist. Ühelt poolt on Maailma Terviseorganisatsioon ennustanud järgnevateks aastateks vähki haigestumise epideemilist kasvu ning teisalt nõutakse patsientidele ja meditsiinitöötajatele aina jõulisemalt liikumisvabadust. Tervishoiusüsteemid ja nende rahastamine langevad järjest suurema surve alla. Viimastel aastatel on ravimite hinnad tõusnud üldistest tervishoiukuludest kiiremini, põhjustades nii üldsuse muret tervishoiu võrdsuse ja tervishoiusüsteemide jätkusuutlikkuse pärast.

Kodanikud on mures, et piisavat tervishoidu ei tagata kõigile. Neid ei huvita pädevuse üle peetavad arutelud – neid huvitab ennekõike see, kuidas kõige paremini terve püsida. Samuti teeb neile muret tervishoiu ebavõrdsus, mis on märkimisväärne nii liikmesriikide vahel kui ka liikmesriikide sees. Vähktõve puhul on ellujäämise määrade erinevus uute ja vanade liikmesriikide vahel nii suur, et meil on põhjust rääkida tervishoiu raudsest eesriidest. Kõige selle tõttu tuleb tervishoiule kui ühele Euroopa poliitilistest teemadest omistada suuremat tähtsust. Me ei räägi mingist suvalisest tegevusharust, vaid ellujäämisest. Seetõttu vajame ühist strateegilist lähenemisviisi.

2007. aasta lõpul võttis komisjon vastu tervishoiustrateegia „Üheskoos tervise nimel”. Selle strateegia aluseks on liikmesriikide ja Euroopa Liidu kohustus austada tervishoiupoliitika ühiseid väärtusi ja põhimõtteid, tagada kodanikele tingimused, mis võimaldavad rakendada nende endi tervise seonduvaid õigusi ja kohustusi terve nende elu jooksul ning olla aktiivselt kaasatud otsustusprotsessi ja kohandada tervishoidu vastavalt patsientide vajadustele, vähendada tervishoiu valitsevat ebaõiglust erinevate sotsiaalsete gruppide, liikmesriikide ja piirkondade vahel, käsitada investeringuid tervisesse majandusarengu tingimusena ja järjekindlalt lisada tervis kõigil tasanditel tehtavasse poliitikasse.

On selge, et tervishoiusektor vajab tõepoolest pikaajalist strateegilist ja terviklikku lähenemist, mis nõuab kõigi liikmesriikide ja Euroopa Liidu tasandi peamiste osapoolte koostööd. Koostöö parandamiseks peame määratlema, millised institutsioonidevahelise koostöö vormid võivad suurendada meie ühiste jõupingutuste tõhusust.

Haiguste ennetamise valdkonnas on vaja olulist strateegilist muutust. Kuigi haiguste ennetamist on juba aastaid esile tõstetud, kulutatakse sellele vaid 3% liikmesriikide tervishoiueelarvetest. Samal ajal teame, et just ennetuspoliitikaga saavutaksime palju paremaid tulemusi. Nelikümmend protsenti haigustest on seotud ebatervislike eluviisidega ja kolmandik vähktõve juhtudest on välditavad. Raporti üks peamisi sõnumeid on komisjonile esitatud üleskutse töötada välja ulatuslik ennetusmeetmete kava kogu viieaastaseks ajavahemikuks.

Ma tahaksin tänada variraportööre, komisjoni ja kõiki, kes aitasid kaasa üksmeele saavutamisele küsimuses, mida tuleb teha tervise parandamiseks.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma osalen selles arutelus oma kolleegi, volinik Vassiliou nimel.

Tahaksin tänada raportöör Peterlet selle raporti eest ning Euroopa Parlamendi liikmeid nende huvi eest valge raamatu vastu, milles esitatakse Euroopa Liidu tervishoiustrateegia.

Mul on hea meel, et Euroopa Parlament toetab valges raamatus esile toodud tervishoiueesmäärke ja -põhimõtteid.

Komisjon tunnustab seda raportit ja nõustub täielikult selles tõstatatud võtmeküsimustega, eelkõige vajadusega tegelda tervishoius valitseva ebavõrdsusega, keskenduda tervise edendamisele tervislike eluviiside propageerimise teel ja aidata haigusi ennetada.

Mul on hea meel öelda, et need teemad on ka komisjoni tervishoiualases tegevuses tähtsal kohal.

Tervishoius valitsev ebavõrdsus Euroopa Liidu eri piirkondade ja eri sotsiaal-majanduslike rühmade vahel on kasvav probleem ning komisjon kavatseb järgmisel aastal teha ettepaneku meetmete kohta, mille eesmärk on seda ebavõrdsust Euroopa Liidus vähendada.

Komisjon jagab täielikult teie seisukohti, mis puudutavad vajadust edendada tervislikke eluviise, eelkõige seoses toitumisega. Me kõik oleme ühel meelel, et see eeldab igas vanuses kodanikele suunatud meetmeid, mida tuleb võtta koolides, töökohtades ja mujal.

See on üks tervishoiustrateegia põhielemente ja algatused töötatakse välja järgmise paari aasta jooksul. Seni viime aktiivselt ellu strateegiaid, mis on seotud toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumise ning alkoholist põhjustatud kahjuga.

Samuti on komisjon Euroopa Parlamendiga täielikult ühel meelel selles, et tuleb tõhustada haiguste ennetamiseks tehtavaid jõupingutusi.

Lisaks tervislike eluviiside propageerimisele jagame me teie seisukohta, et vaja on toetada tõhusaid sõelumisprogramme haiguste, iseäranis vähi avastamiseks varajases staadiumis ja suurendada parimate tavade vahetamist.

Komisjon toetab aktiivselt vähi sõeluuringuid puudutava nõukogu soovitusel rakendamist ning ajakohastas hiljuti Euroopa Liidu suuniseid rinna- ja emakakaelavähi kohta. Kuid me peame tegema rohkem, et aidata tervishoiusüsteemide raames vähi vastu võidelda.

Mul on hea meel teatada, et komisjon kavatseb järgmisel aastal algatada Euroopa Liidu tegevusplatvormi vähiga võitlemiseks, et aidata liikmesriikidel vähi ennetamise ja ravi vallas teadmisi ja häid tavasid vahetada.

Komisjon tunnustab Euroopa Parlamendi rõhuasetust tervetele töötajatele kui Lissaboni eesmärkide saavutamise olulisele tegurile.

Lubage mul nüüd peatuda mõnel lisaküsimusel, mis selles raportis on tõstatatud.

Euroopa Parlament kutsub üles looma Euroopa tippkeskusi. Need oleksid juhtivaid kompetentsikeskused eriliste haiguste, näiteks haruldaste haiguste alal, mis nõuavad selliste eriteadmiste ja vahendite ühendamist, mida paljudel liikmesriikidel ei ole.

Komisjon tugineb liikmesriikide vahel selliste keskuste osas kokku lepitud põhimõtetele ja jätkab tööd nende keskuste rajamise edendamiseks tulevase direktiivi raames, mis käsitleb patsientide õigusi piiriüleste tervishoiuteenuste puhul.

Euroopa Parlament rõhutab ka vajadust võtta tõhusaid meetmeid, et võidelda kasvava probleemiga, mis seisneb resistentsuses antibiootikumide suhtes. Komisjon jagab seda muret ja toetab aktiivselt liikmesriike nõukogu soovitusel rakendamisel, mis käsitleb resistentsust mikroobivastaste ravimite suhtes. Me esitame järgmisel aastal selleteemalise aruande.

Lõpetuseks: komisjon toetab seisukohti, mis puudutavad tervishoiu- ja sotsiaalpoliitika tihedama seostamise vajadust. Tervishoiuga seotud probleemide kaasamine teistesse poliitikavaldkondadesse on tõesti meie strateegia keskne põhimõte ja me uurime praegu mitmesuguste nendesse kahte poliitikavaldkonda kuuluvate küsimuste vahelist koostoimet.

Kokkuvõtteks võib öelda, et komisjon ja Euroopa Parlament on peamistes lahendamist vajavates tervishoiuküsimustes ühel meelel.

Nüüd on aeg strateegiaga edasi töötada ja sõnad tegudeks muuta.

Komisjon teeb tihedat koostööd Euroopa Parlamendiga, nõukoguga, liikmesriikidega ja kodanikuühiskonnaga, et strateegiaga seatud eesmärkide poole püüdlumine tähendaks paremat tervist kõikide inimeste jaoks kogu Euroopa Liidus.

Nii et ma tänan teid toetuse eest ja ootan huviga teie arvamusi.

Milan Cabrnoch, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (CS) Härra juhataja, daamid ja härrad, enamiku inimeste jaoks on tervis vabaduse kõrval kõige tähtsam vara. Tervis on õnneliku elu ja eduka ühiskonna üks eeltingimusi. On vaja pidevalt korrata ja rõhutada, et omaenda tervise ja lähedaste inimeste tervise eest hoolitsemine on igapäevane isiklik kohustus. Tervis on meie genotüübi, elustiili ja elukeskkonna tulemus. Kasvatus, omandatud harjumused, toitumine, kehaline tegevus, töökeskkond ja eluase – kõik see mõjutab meie tervist. Tervishoiuteenuste mõju tervisele on selles nimekirjas viimasel kohal.

Ühendus vastutab tõepoolest rahva tervise kaitse eest. Kuid tervishoiuteenused ja viis, kuidas need on korraldatud, nende kvaliteet ja rahastamine on täielikult Euroopa Liidu liikmesriikide vastutada. Meie ühine eesmärk on tagada kvaliteet, ohutus ja laialdane juurdepääs tervishoiuteenustele kõigile, kes neid vajavad. Iga riik otsib oma tee, kuidas pakkuda oma kodanikele selles keerulises keskkonnas võimalikult häid tervishoiuteenuseid. Euroopa Liit annab lisaväärtust – liikmesriikide sõltumatute süsteemide mitmekesisuse, võimaluse saada osa sõprade edust ja vältida nende vigu.

Tervishoid on väga lai teema, nagu märkisid ka eelkõnelejad. Seetõttu on minul isiklikult kahju, et siin Euroopa Parlamendis ei ole selge, kes meie seast tegelikult tervise ja tervishoiuga tegeleb. Ühel päeval käsitame me tervishoidu siseturul kaubeldava teenusena, järgmisel päeval sotsiaalkindlustusküsimusena ja kolmandal päeval rahvatervise küsimusena. Kasutades juhust, et me arutame täna olulist dokumenti, tahaksin kutsuda Euroopa Parlamendi presidenti ja kõiki kolleege üles kaaluma võimalust luua Euroopa Parlamendi järgmiseks ametiajaks tervishoiukomisjon.

Siiri Oviir, *naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (ET) Lugupeetud president, volinik, head kolleegid. Tervis on iga inimese jaoks üks kõige kallimaid varasid. 21. sajandi Euroopa Liidu tervishoiustrateegia peab tagama üle kogu Euroopa kõigile ühistel alustel kättesaadava kõrgetasemelise tervisekaitse. Kahjuks on tänased liikmesriikide tervishoiusüsteemid märgatavalt erinevad ning üle Euroopa ei ole tagatud kodanikele ühiseid ja tõhusaid tervishoiumeetmeid.

Mul on hea meel tervitada Euroopa Komisjoni tervishoiustrateegiat käsitleva valge raamatu väljatöötamist, kuid leian – nagu ka raportöör –, et valges raamatus ei püstitata konkreetseid kvantifitseerivaid ja mõõdetavaid eesmäärke, mille saavutamine võiks anda ja peaks andma käegakatsutavaid tulemusi.

Tervishoid vajab tõhusat poliitikaetust kõigis valdkondades ja kõigil tasanditel. Siit ka minu üleskutse komisjonile, et tulevikus loimitaks tervishoiuküsimused kõikidesse Euroopa Ühenduse poliitika valdkondadesse ning seejuures ei unustataks tugevdavas tervishoiupoliitikas ka soolist süvalaiendamist.

Ma tänan raportööri tehtud töö eest ja teid tähelepanu eest.

Françoise Grossetête, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (FR) Härra juhataja, volinik, me arutame täna tervist käsitlevat valget raamatut aastateks 2008–2013, ning tervis on kahtlemata üks iga inimese põhiõigustest.

Me oleme silmitsi paljude probleemidega: vähk, südame-veresoonkonna haigused, rasvumine, diabeet ja eelkõige elanikkonna vananemine, rääkimata alalisest pandeemiaohust. Meie kaaskodanikud ootavad meilt nende terviseküsimustega seoses paljut: kui me räägime Euroopa Liidu lisaväärtusest, siis just need küsimused mõjutavad inimesi kõige enam ja neis küsimustes ootavad inimesed meilt kõige rohkem.

Paraku on see valge raamat kurvastavalt trafaretne ega paku midagi konkreetset. Õnneks on kolleeg Peterle sellele sisu tunduvalt parandanud. Võib-olla on kordamine tõepoolest vajalik: me oleme Euroopa Parlamendis neist tervishoiuküsimustest korduvalt rääkinud ning me kõik oleme ühel meelel selles, et igapäevane on õigus võimalikult heale tervisele ja et seda tuleb tagada seostatud lähenemise kaudu. Oluline on investeerida ennetamisse. Me tahame seda, kuid ei tee seda, sest meid takistavad pidevalt liiga väikesed eelarved, eriti teadusuuringute vallas. Me ei ole veel jõudnud arusaamisele, et ennetamine maksab palju vähem kui ravi.

On tähtis võtta arvesse elanikkonna vananemist ja selle tagajärgi ühiskonnale: majanduslikke tagajärgi, sotsiaalseid tagajärgi ja mõju tervisele. Samas peame tagama, et me teeme vähem sõnu ja rohkem tegusid: meil on kohustus vastata kodanike ootustele. On väga selgeid sõnumeid, mis peavad keskendumisele õigele käitumisele: need sõnumid puudutavad vajadust olla kehaliselt aktiivne ja toituda tasakaalustatult ning eelkõige vastutust – nii Euroopa Liidu liikmesriikide vastutust kui ka iga Euroopa kodaniku vastutust.

Glenis Willmott, *fraktsiooni PSE nimel*. – Härra juhataja, minu fraktsioon toetab komisjoni valget raamatut tervishoiustrateegia kohta. Eelkõige toetame me rõhuasetust ennetamisele, haridusele ja tervislikumate eluviiside propageerimisele. Väga oluline on teha plaane kodanike kaitsmiseks terviseohtude ja pandeemiade eest ning seada eesmärgiks vähendada tervishoius valitsevat ebavõrdsust Euroopa Liidus.

Me vajame uusi suuniseid vähi sõeluuringute kohta, direktiivi elundidoonorluse kohta, paremaid järelevalvemehhanisme terviseohtudele reageerimiseks ja tõhusamat parimate tavade vahetamist. Kuid seoses etervisega tahaksin ma teha ühe hoiatuse. See on valdkond, kus meil tuleb koostada täpsed eeskirjad, millega määratakse kindlaks selge raamistik. Peaks olema ilmselge, et kõrvale ei või jätta neid, kes ei oska Internetti kasutada, ja et Interneti kasutamine ei tohiks asendada arstiga konsulteerimist. Sellele vaatamata näen ma etervises palju eeliseid, kuid me peame olema teadlikud ka võimalikest ohtudest.

Euroopa Liidu tasandi tervishoiupoliitika vajab selget rõhuasetust. Oma töös selle raporti variraportöörina leidsin, et meil on liialt palju igasuguseid tööühmi ja töösuundi, eksperdirühmi ja rakkerühmi ning paljud neist on loodud eesistujariikide lemmikprojektide elluviimiseks või Euroopa Parlamendi liikmete või muude huvirühmade survele.

Minu arvates saaks Euroopa Liit tervishoiuvaldkonnale palju juurde anda, kuid ressursse tuleks õigesti suunata ja vahendite kasutamine peab andma ka tulu.

Ma tahaksin kutsuda kolleege üles hääletama minu muudatusettepaneku 2 poolt, milles nõutakse, et komisjon algataks praeguste töösuundade ülevaatamise. Samuti palun ma kolleegidel toetada minu muudatusettepanekuid, mis käsitlevad kodanike kaitset tööga seotud terviseohtude eest. Ma tahaksin paluda, et komisjon vastaks eelkõige minu muudatusettepanekutele 1 ja 6, mis puudutavad kokkupuudet reproduktiivtoksiliste ainetele.

On väga tähtis, et vähki tekitavate ainete direktiivi edaspidistesse läbivaatamise ettepanekutesse lisataks ka reproduktiivtoksilised ained. Ma mõistan, et komisjon on selles küsimuses teinud kannapöörde, ja oleksin tänulik, kui ta oma seisukohta selgitaks.

Marios Matsakis, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, kõik on nõus, et tervis on üks meie kodanike väärtuslikumaid varasid, kuid nagu me kõik teame, kuulub tervishoid Amsterdami lepingu artikli 152 järgi ainuüksi liikmesriikide pädevusse. See ilmne vastuolu ei ole lihtsalt mingi Euroopa Liidu õiguse veider iseärasus; tegelikult takistab see märkimisväärselt meie tööd optimaalsete tervisega seotud eesmärkide saavutamisel Euroopa Liidus ning paneb imestama, miks sellisel olukorral on lastud nii kaua muutusteta kesta. Põhjus seisneb muidugi rahas. Tervishoid on väga kulukas ja selle parandamine nii palju, et kogu Euroopa Liidus jõutaks soovitud võrdsuseni, tähendaks mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis tervishoiukulude suurt kasvu.

Nii et me kõik võime Euroopa Parlamendis kokku tulla ning kritiseerida eluea, laste suremuse ja vähihaigete ellujäämise määrade häbiväärseid erinevusi jõukamate ja vaesemate liikmesriikide vahel, kuid enamik meist ei näe tegelikku süüd Euroopa Liidu võimetuses tagada rahalist abi vaesematele liikmesriikidele, et aidata neil arstiabi tasemes teistele järele jõuda, ning seetõttu ei veena oma valitsusi, et tervishoiu võiks riikide ainupädevusest eemaldada.

Võib väita, et see peegeldab kahetsusväärselt seda, millistest põhiväärtustest me Euroopa Liidus tegelikult lähtume – me omistame pädevuse mõttes suuremat tähtsust näiteks ettevõtjatele suunatud siseturueeskirjadele kui kodanikele mõeldud tervishoiuteenustele.

Minu seisukoht on, et on saanud aeg muuta kiiresti Amsterdami lepingu artiklit 152 ning seda on võimalik saavutada üksnes nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi kooskõlastatud tegevuse abil.

Meie, Euroopa Parlamendi liikmed, peaksime selle vajaliku muutuse saavutamise nimel tegema kõik endast oleneva. Kuid kõigele vaatamata on tervishoiustrateegia kõige olulisem praktiline külg muidugi haiguste ennetamine. Kõik teavad, et suitsetamine, rasvumine, alkohol, narkootikumid, suures koguses suhkru tarbimine ja stress – ebatervislik eluviis üldiselt – on meie tervise suurimad vaenlased, kuid kas me teeme piisavalt oma kodanike vabastamiseks neist pahedest? Ei, me ei tee.

Võtame näiteks suitsetamise. Kuidas me saame väita, et teeme kõik mis meie võimuses, et takistada inimesi suitsetamast, kui me ikka veel subsideerime tubakakasvatust Euroopa Liidus, lubame ikka veel maksuvaba sigaretimüüki Euroopa Liitu saabuvatel ja siit lahkuvatel lennukitel ja laevadel, meie tubakaaktsiis on suitsetajatega seotud tohutute tervishoiukuludega võrreldes ikka veel suhteliselt madal, teles on tubakatoodete

kaudne reklaamimine endiselt lubatud ja meil on ikka veel suitsetamist käsitlevaid õigusakte, mida ei ole Euroopa Liidus täielikult rakendatud?

Aeg ei võimalda mul ennetustegevusel pikemalt peatuda, kuid minu sõnavõtu peamine sõnum seisneb selles, et meil tuleb tervishoiuvaldkonna puhul muuta pädevuse jaotust.

ISTUNGI JUHATAJA: ADAM BIELAN

asepresident

Mieczysław Edmund Janowski, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, ma sooviksin tänada raportööri tema töö eest. On väga õige, et me arutame täna seda olulist teemat, käsitledes komisjoni poolt eelmisel aastal koostatud strateegilist dokumenti.

Haiguste ennetamise, õige toitumise, õhu ja joogivee kvaliteedi, tervislike eluviiside, haiguste varajase avastamise ja kiire ravi tähtsus vajab rõhutamist. Tervishoiule juurdepääsul on eri riikide ja ühiskonnarühmade vahel täheldatud suuri erinevusi. See osutab selgelt sotsiaalse ühtekuuluvuse puudumisele. Ebavõrdsus ilmneb ka ellujäämise määrades vähi, südame-veresoonkonna haiguste ja teiste haiguste puhul. Muret tekitab vaimselt haigete inimeste arvu kasv. Ka kasutatavad ravimeetodid jätavad palju soovida. Ma pean ennekõike silmas antibiootikumide ja steroidide liigset kasutamist.

Lisaks annavad muresemiseks põhjust tervishoiusüsteemid, sest sageli osutuvad nad ebapiisavateks. Me kõik mõistame, kui väärtuslik on tervis, ja teame, et inimese bioloogiline elu on piiratud. Sellega seoses meenutaksin ma Euroopa Parlamendile, et Poola luuletaja Alexander Fredra soovitas lugejatel oma heaolu mitte unarusse jätta, sest see ei ohustaks mitte üksnes nende tervist, vaid ka elu.

Adamos Adamou, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (EL) Härra juhataja, lubage mul tänada härra Peterlet püüde eest lisada ühenduse tervishoiustrateegiale mõningaid täiendavaid põhimõtteid ja meetmeid. Ta on seadnud eesmärgiks edendada võrdset juurdepääsu lõimitud tervishoiusüsteemile, mis on iga kodaniku võõrandamatu põhiõigus.

Seetõttu peame tegema kõvasti tööd, et muuta asjaomased organisatsioonid poliitiliselt teadlikuks põhimõttest, et tervishoiu puhul on rahastamine samaväärne investeerimisega. Siinkohal tahaksin lisada, et ma nõustun härra Matsakise seisukohaga. Me peaksime keskenduma haiguste ennetamisele, propageerides tervislikke eluviise, ja optimaalse ravi pakumisele, kuid me peame investeerima ka uutesse tehnoloogiatesse ja teadusuuringutesse.

Meie siht peab olema valdkondadevahelise poliitika kooskõlastamine eri tasanditel. Selle poliitika eesmärk on lahendada põhiprobleemid, mis on seotud elanikkonna vananemisega ja liikmesriikide tervishoiusüsteemide tohutu ebavõrdsusega.

Irena Belohorská (NI). - (SK) Kui me räägime Euroopa Liidu ühisest lähenemisest tervisele, peame silmas pidama eelkõige tervishoiuteenuste osutamise standardite ühtlustamist. Euroopa Liit peab seadma eesmärgiks kõrvaldada uute ja vanade liikmesriikide erinevused, mis on siiani üsna suured.

Et eri liikmesriikidel on erinevad tervishoiupoliitilised eesmärgid, tuleb üksmeele saavutamiseks Euroopa Liidu tervishoiusektoris kujundada välja pikaajaline ja strateegiline koostöö. Samuti on vaja investeerida haiguste ennetamisse ja üldsuse teavitamise programmidesse. Ennetamispoliitikaga on võimalik saavutada paremaid tulemusi ja on hästi teada, et peaaegu pooled haigused on seotud ebatervislike eluviisidega.

Seetõttu nõustun ma härra Peterle üleskutsega komisjonile koostada ennetusmeetmete pikaajaline kava. See võib aidata Euroopa rahva tervislikku seisundit parandada. Ka mitmesugustes meditsiinivaldkondades läbi viidavad teadusuuringud annavad oma panuse ennetustöösse ja muudavad haigused hõlpsamini ravitavaks. Näiteks ei investeri Euroopa Liit piisavalt raha vähiuuringutesse: Euroopa Liidu investeeringute suurus on veidi alla viiendiku Ameerika Ühendriikide investeeringutest. Selle puudujäägi parandamine oleks kõikide Euroopa kodanike huvides.

Patsientide teadlikkuse suurendamise seisukohalt oleks kasulik luua teabe- ja nõustamiskeskused, et aidata patsiente, tervishoiutöötajaid ja kogu tervishoiusektorit. Kui need eesmärgid on täidetud, on Euroopa Liit palju lähemal tervise ühise käsitlusviisi saavutamisele.

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, ma toetan täielikult härra Peterle poolt keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel koostatud raportit „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline

lähenemine aastateks 2008–2013”. Ma tunnustan seda raportit eelkõige seetõttu, et see käsitleb üht kõige kiireloomulisemat probleemi, mis Euroopa Liidul ja kogu maailmal tuleb lahendada. Tuleks rõhutada, et see on esimene strateegiline kava, milles esitatakse Euroopa Liidu terviklik lähenemisviis tervishoiupoliitikale. Selles on sõnastatud ühenduses vastu võetud väärtushinnangud ja eesmärgid, mis ühendus endale selles valdkonnas seab. Tegemist on Euroopa Liidu tervishoiustrateegiaga, mis paistab silma võrdluses teiste tervishoiusüsteemidega ja mis võib tõesti teistele eeskujuks olla.

Mul oli hea meel kuulda, et see strateegia on liikmesriikides positiivselt vastu võetud. Samuti oli mul hea meel teada saada, et mõned riigid on juba võtnud meetmeid, et töötada välja ühine seisukoht ja kaasata see strateegia oma riiklikesse tervishoiukavadesse. Sloveenia on vaid üks näide. Sedalaadi meetmeid on võetud ka Poolas.

Tervishoiuteenuste rahastamisel on suur osa paljude Euroopa Liidu liikmesriikide eelarvepuudujäägis. Tervishoiustrateegia käsitlemisel tuleb seda asjaolu arvesse võtta. Seetõttu leian, et selle strateegilise kava kaalumisel tuleb silmas pidada ka liikmesriikide riiklike tervishoiuteenuste rahastamise meetodeid.

Ma tahaksin mainida ka üht küsimust, mille üle me oleme varem arutlenud. Ma pean silmas uusi infotehnoloogiaid ja mõju, mida nad avaldavad lastele ja noortele. Interneti ja arvutimängude kontrollimatu kasutamine, narkomaania ja sellega seotud haigused on muutumas meie ühiskonnas ja tsivilisatsioonis üha tõsisemaks probleemiks. Kõige suuremas ohus on lapsed ja noored. Komisjon ja nõukogu töötavad praegu välja usaldusväärset meetodit koostöö tegemiseks tervishoiuvaldkonnas ning oleks hea, kui ka meie oleksime sellesse projekti kaasatud.

Anne Ferreira (PSE). - (FR) Härra juhataja, volinik, raportöör, daamid ja härrad, ma tahaksin kõigepealt tunnustada raportööri selle eest, et ta on esialgset teksti paremaks teinud.

Komisjoni esitatud valge raamat on esimene samm tervishoiuvaldkonna selgete ja kasulike eesmärkide seadmisel, kuid kahetsusväärset ei leidu selles vastuseid tervishoiu kvaliteedi ja võrdse ligipääsuga seotud probleemidele. Täna käsitletavasse raportisse ei ole üle võetud esialgseid ettepanekuid eneseravi kohta ja see on hea. Minu arvates on eneseravi kujutamine millegi tavalisena või isegi sellele õhutamine täiesti kohatu, arvestades, millise tervishoiu poole me peame püüdlema. Põhimõttest „üheskoos tervise nimel” ei tohi saada põhimõte „iga haige hoolitsegu ise enda eest”.

Aktiivse patsiendi idee juurutamine paneb mind muretsema, sest termin „aktiivne patsient” ei ole selgelt määratletud, vaid jäetud avatuks erisugustele tõlgendustele. Samuti tuleb ettevaatusega suhtuda ettepanekutesse julgustada patsiente võtma enese eest hoolitsemisel vastutust ja õhutada inimesi leidma ise oma tervisevajadustele vastuseid. Me peame meeles pidama, et tervis on väga spetsiifiline valdkond, mis nõuab väga suurt pädevust ja kus on sageli tegemist elu ja surma küsimustega. Mulle tundub, et eneseraviks julgustamise ettepanek, millele lisandub isikliku vastutuse idee, ei paku vastust meie ees seisvale tervishoiuprobleemile, vaid kaugeneb solidaarsuspõhimõttest.

On veel üks teema, mida ma olen sunnitud kritiseerima: tervishoiutöötajate liikuvuse hõlbustamine. Sellel võivad olla väga tõsised tagajärjed tervishoiutöötajate territoriaalsele jaotusele ja see võib veelgi halvendada juba niigi väga ebakindlat olukorda teatud liikmesriikides. Tervishoiutöötajate liikuvuse edendamise asemel oleks parem soodustada heade tavade vahetamist kõikide liikmesriikide vahel. Ma mõistan ka, et Interneti-põhiseid tervishoiuteenuseid tuleb edendada. See on positiivne ja uuenduslik algatus, kuid kättesaadav siiski ainult väikesele osale inimestest.

Loomulikult toetan ma kolleegide esitatud muudatusettepanekuid, mis käsitlevad töötervishoidu. See on oluline teema, sest tööga seotud terviseprobleemid on muutumas üha sagedasemaks.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Härra juhataja, ma sooviksin juhtida meie arutelu tähelepanu kolmele küsimusele. Esiteks valitseb vanade ja uute liikmesriikide tervishoius märkimisväärne ebavõrdsus. Sellise ebavõrdsuse kumulatiivne mõju ilmneb inimeste eluea suures erinevuses. Eluiga võib naiste puhul erineda 9 aasta võrra ja meeste puhul koguni 13 aasta võrra. Me peaksime püüdma neid erinevusi oluliselt vähendada.

Teiseks on vaja märkimisväärselt suurendada investeringuid haiguste ennetamiseks. Praegu eraldatakse selleks otstarbeks vaevalt 3% investeringutest. Samas on kõigile teada, et kuni 40% haigustest on seotud ebatervislike eluviisidega ja suuremat osa neist oleks võimalik tulemuslikult vältida.

Kolmandaks on oluline propageerida tervislikke eluviise, sest rasvumine on muutumas meie tsivilisatsioonis üha tõsisemaks haiguseks. Lisaks tuleks soodustingimusi kohaldada tervislike mahetoiduainete suhtes, mille

tootmisel ei ole kasutatud kunstlikke väetisi ega taimekaitsevahendeid. Seda tüüpi põllumajandustootmine ei ole aga majanduslikult kuigi tasuv. Seega vajab see suuremat rahalist toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika raames.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (PL) Härra juhataja, arutatavas dokumendis on tõstatatud palju olulisi küsimusi, mis on seotud tervise ja tervishoiuga. Üldine juurdepääs tervishoiuteenustele on tagatud liikmesriikide põhiseadustega. Austus liikmesriikide tervishoiualase pädevuse suhtes ja valikuvabadus tervishoiuteenuste tarbimisel on positiivsed nähtused. Siiski tahaksin ma juhtida tähelepanu ohule, mis ähvardab minu kaasmaalasi Poola valitsuse plaani tõttu muuta kõik tervishoiuasutused kasumit taotlevateks äriühinguteks.

Kavandatavad reformid ületavad tervishoiusüsteemide vahel vaba valiku tegemise piire. Nendega ohustatakse põhilisi inimõigusi, näiteks õigust elule ja tervishoiule. Selle ohu ulatus peaks sundima komisjoni kehtestama suunised, millega keelatakse võimudel loobuda kontrollist riiklike haiglate üle ja erastada need haiglad Poola ühiskonna ja Poola Vabariigi presidendi soovide vastaselt.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, kõigepealt sooviksin ma tänada raportööri tema hästi ettevalmistatud vastuse eest komisjonile.

Me kõik oleme teadlikud, et tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamise ja pakkumise üle otsustamine on iga liikmesriigi pädevuses. Kuid see ei tohiks tähendada, et tõsine tervishoiualane koostöö Euroopa Liidu tasandil jäetakse unarusse. On hulk tervishoiuküsimusi, näiteks pandeemiate ennetamine ning patsientide või tervishoiutöötajate liikuvus, mille puhul liikmesriigid ei saa eraldi tõhusalt tegutseda, mistõttu meetmeid on vaja võtta Euroopa Liidu tasandil.

Euroopa Liidu tegevus võib olla väärtuslik üleeuroopaliste kompetentsivõrgustike loomisel, mille kaudu saab vahetada parimaid tavasid sellistes valdkondades nagu e-tervis, nanotehnoloogia, haruldaste haiguste ravi ja tippkeskuste tegevus.

Euroopa Liit on koostöös liikmesriikidega teinud märkimisväärsed edusamme tervise kaitsmisel, näiteks tubakatoodete reklaamimise reguleerimisel, verepreparaatide valdkonnas ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse loomisel.

Meil tuleb meetmeid tugevdada, et vähendada tervishoiu valitsevat ebavõrdsust EL27 riikide vahel; selleks tuleb eelkõige vahetada parimaid tavasid ja teavitada kodanikke paremini piiriüleste tervishoiuteenustega seotud õigustest. Me peame seda valdkonda kiiresti reguleerima, et Euroopa Kohtu lahendid ei oleks patsientidele ainsateks suunisteks Euroopas. Me peame välja töötama asjakohased õigusaktid. Lisaks tuleks läbi viia kõigi olemasolevate õigusaktide põhjalik analüüs ja teha kindlaks nende mõju tervisele seotud küsimustele, et luua platvorm ühiste arusaamade väljakujundamiseks ja võimaldada otsuste tegijatel paremini hinnata kõikvõimalike poliitiliste algatuste tegelikku mõju inimeste tervisele.

Seda tuleks teha samamoodi nagu keskkonnamõju hindamist, mis on seadusandjate teavitamisel nüüdseks muutunud iseenesestmõistetavaks ja mis on Euroopa Liidu poliitika sõnastamise eeltingimuseks enamikus valdkondades. Vaatamata praegusele majandus- ja finantskriisile on tervis endiselt meie kalleim vara.

Åsa Westlund (PSE). - (SV) Härra juhataja, ma tahtsin rääkida kahest asjast. Esimene puudutab seda, kuidas me peame tegelema ülemäärase antibiootikumide väljakirjutamisega; raportis käsitletakse seda teemat väga hästi.

Tarvitseb vaid siin, Euroopa Parlamendis ringi vaadata; vaadake või mind. Ilmselt ei seisaks ma täna siin, kui meil ei oleks tõhusaid antibiootikume. Ma olen olnud haige mitmeid kordi ja antibiootikumid päästsid mu – olen kindel, et nii on olnud ka paljude teiste puhul siin saalis. Kahjuks on ohus meie laste võimalused saada sellist abi tulevikus, sest me lubame arstidel antibiootikume välja kirjutada ka siis, kui need ei ole vajalikud, ja antibiootikume on koguni lubatud ilma retseptita müüa.

Me vajame kontrollimeetmeid ja stiimuleid, et lõpetada olukord, kus arstid võtavad patsiente vastu raha teenimise eesmärgil, s.t me peame tagama, et antibiootikume ei kirjutataks välja siis, kui nad ei ole vajalikud. Ma arvan, et Euroopa Liidul on väga oluline ülesanne levitada teavet mitmete edukate meetodite kohta säärase ülemääraste retseptide väljakirjutamise vastu võitlemiseks.

Teine küsimus, millest ma tahtsin rääkida, puudutab tervishoiu valitsevat ebavõrdsust; sellele probleemile viitasid ka mitmed eelkõnelejad. Tervishoiu valitseval ebavõrdsusel on veel üks tahk. Tegemist ei ole lihtsalt riikidevahelise ebavõrdsusega. Ebavõrdsus valitseb ka riikide sees. Maailma Terviseorganisatsioon moodustas

tervishoius valitsevate klassivahede käsitlemiseks erikomisjoni. See komisjon teatas otsesõnu, et „sotsiaalne õiglus on elu ja surma küsimus”, ja see on teema, mida me peame Euroopa Liidus avalikult arutama.

On täiesti vastuvõetamatu, et riikides eksisteerivad nii suured erinevused. Leidub häid näiteid selle kohta, kuidas tervishoius valitsevatest klassivahedest on edukalt üle saadud, kuid on ka väga halbu näiteid. Mina olen väga mures selle pärast, mis toimub minu enda kodumaa pealinnas. Seal kehtestati ootamatult süsteem, mille tulemusena kolivad arstid välja sotsiaalselt mahajäänud ja vaestest piirkondadest, kus arstiabi on kõige rohkem vaja, ning seavad end sisse piirkondades, kus inimesed on kõige tervemad ja jõukamad.

Ma leian, et Euroopa Liit peaks koguma statistikat ja teavet, et valijatele ja ka neile, kes teevad tervishoidu puudutavaid otsuseid, saaks anda selgeid soovitusi, millised meetmed viivad suurema sotsiaalse õigluseni tervishoiu valdkonnas ja millised mitte.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). - (RO) Et lahendada suured probleemid, millega Euroopa Liidu tervishoiusektor silmitsi on, vajame tegevuskavasid, mis peaksid hõlmama parema tervisliku seisundi propageerimist ning teavitamistegevuse ja haiguste ennetamise programme, eriti nende haiguste puhul, mis on seotud toiduga, rasvumisega, alkoholi ja uimastite tarvitamisega ja suitsetamisega.

Krooniliste haiguste, eriti vähi varajane avastamine, diagnoosimine ja asjakohane ravimine tagab neid haigusi põdevatele inimestele hea elukvaliteedi. Seega aitab parimate tavade vahetamine kõikides arstiabiga seotud valdkondades Euroopa Liidus suurendada kodanike heaolu ja parandada nende tervist. Minu arvates on tähtis propageerida tervislikke eluviise perekondades, koolides ja töökohtades, et rajada teed tervisliku elu mudeli väljakujunemisele ning edendada tervena vananemist nii praeguse põlvkonna kui ka tulevaste põlvkondade puhul.

Eriti suurt tähelepanu tuleb pöörata meie laste huvidele, selleks tuleb töötada välja rasedus- ja lapsehoolduspühkusega seotud õigusnorme ning võtta seejuures arvesse mõju, mida lapsevanemate juuresolek lapse füüsilisele ja vaimsele arengule avaldab. Sama oluline on parandada rasedatele osutatavate tervishoiuteenuste süsteemi ning teavitada rasedaid suitsetamise ja alkoholitarbimise tagajärgedest.

Justas Vincas Paleckis (PSE). - (LT) Tahaksin tunnustada raportööri ja ühtlasi rõhutada, et 21. sajandi probleemidega toimetulemine sõltub rahvatervise paranemisest. On olemas selline ajatu ütlemine: „Ükski ravim ei asenda kehalist aktiivsust, kuid kehaline aktiivsus võib asendada kõiki ravimeid.” Me ei peaks pelgalt pidama jutlusi tervislike eluviiside ja tervisliku toitumise kohta. On aeg mitmesuguste vahenditega, sealhulgas rahaliste vahenditega toetada inimesi, kes oma tervise teadliku hävitamise asemel seda hoopis tugevdavad. Komisjoni selleteemalised soovitusel oleksid väga väärtuslikud. Üks terav probleem, mis vaevab uusi liikmesriike, on spetsialistide puudus. Mõnes paigas otsivad pooled äsja kooli lõpetanud arstidest tööd teistes Euroopa Liidu liikmesriikides, kus palgad on palju kõrgemad. Nii toetavad ja tugevdavad uued liikmesriigid oma jõukamate naabrite tervishoiuteenuseid. Ma ei tee ettepanekut piirata kodanike liikumisvabadust. Kuid spetsialistide kaotuse tagajärgede leevendamiseks oleks vaja mingit solidaarsus- ja hüvitusfondi.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, tervishoiuga seotud küsimused kuuluvad liikmesriikide pädevusse. Kuid see ei peaks takistama võtmast ühiseid meetmeid, mille eesmärk on kaitsta eurooplaste tervist. Peamised eesmärgid on sõnastatud valges raamatus. Nende hulka kuuluvad tervise edendamine vananevas Euroopas, kodanike kaitse terviseohtude eest ja dünaamiliste tervishoiusüsteemide toetamine. Neid eesmärke ei ole võimalik saavutada kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ulatusliku kaasamiseta.

Niisiis peavad kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused olema täielikult kaasatud selle strateegia rakendamisse. Valge raamat tõstatab olulise küsimuse tervishoius valitsevast ebavõrdsusest ning tervisenäitajate erinevustest eri riikide ja ühiskonnarühmade vahel. Enamikus uutes liikmesriikides osutatakse teatud tervishoiuteenuseid vähe. See lõhe tuleb ületada. Seetõttu on vaja tugevdada meetmeid, mille eesmärk on kaotada ebavõrdsus, ja seda eesmärki tuleb käsitada esmatähtsana.

Teine valges raamatus määratletud ülesanne on seotud vajadusega rõhutada ja väärtustada terviseteadlikkuse suurendamise programmide tähtsust, eelkõige toitumist käsitlevate programmide puhul. Mõistliku toitumise ja tervislike eluviisidega on võimalik ära hoida mitmeid kroonilisi haigusi. Seetõttu on teavitusprogrammid, mille raames räägitakse toitumise jälgimisest ja kehalisest aktiivsusest juba väga varases eas, äärmiselt olulised.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. - Härra juhataja, ma tänan lugupeetud parlamendisaadikuid nende sõnavõttude eest ja käsitlesin nüüd mõnda nende tõstatatud küsimust.

Proua Oviir ja proua Grossetête ütlesid, et valge raamat on liiga üldisõnaline. Kuid selle valge raamatu eesmärk on panna paika mitmed üldised põhimõtted ja eesmärgid, et suunata ühenduse tervishoiualast tegevust järgmistel aastatel. Oleks väga keeruline kehtestada mõõdetavaid eesmärke niivõrd ulatuslike ja üldiste sihtide ning niivõrd laia teemaderingi puhul.

Komisjon on täiesti nõus, et mõõdetavad eesmärgid on hea vahend muutuste esilekutsumiseks ja tulemuste saavutamiseks. Ent me leiame siiski, et selliseid eesmärke oleks parem seada sellest strateegiast lähtuvate konkreetsete poliitiliste algatuste raames.

Tervishoiu valitsevale ebavõrdsusele osutasid mitmed kõnelejad, näiteks härra Janowski, härra Adamou, proua Belohorská, proua Doyle, härra Kuźmiuk ja proua Westlund. Me oleme täiesti nõus tõstatatud muredega ja vajadusega aidata tervishoiuga seotud erinevusi ületada. Komisjon esitab teatise järgmisel aastal, kuid vahepeal aitame struktuurifondide vahendeid tervishoiule suunata.

Proua Willmott esitas mitmeid küsimusi. Ta märkis, et tervishoiu on liiga palju töösuundi. Kuid seetõttu ongi 2007. aastal vastu võetud Euroopa Liidu tervishoiustrateegia eesmärk koondada seostatud raamistikku kõik terviseiga seotud poliitikavaldkonnad. Komisjon uurib tervishoiuvaldkonna eri struktuure, et saavutada nendevaheline sünergia ning tagada tulemuslik ja tõhus töö ilma dubleerimiseta.

Proua Willmott esitas ka küsimuse vähki tekitavate ainete direktiivi kohta. Komisjon on pidanud sotsiaalpartneritega nõu selle 2004. aasta direktiivi võimaliku läbivaatamise üle seoses nimetatud valdkonnaga ning tellib praegu uuringut, mis käsitleb selle direktiivi muutmise võimalusi; uuring viiakse lõpule 2010. aasta algul. Uuringu tulemused võimaldavad komisjonil otsustada edasiste sobivate meetmete üle. Töötervishoidu ja tööohutust käsitlevad Euroopa Liidu õigusaktid, täpsemalt 1998. aasta direktiiv kõikide keemiliste ainete kohta, juba hõlmavad kaitset kemikaalide, sealhulgas reproduktiivtoksiliste ainete eest, millega töötajad kokku puutuvad.

Proua Westlund rääkis resistentsusest antibiootikumide suhtes. Komisjon teeb tihedat koostööd Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega. Keskuse 2008. aasta tööplaan sisaldab ühe prioriteetse tegevussuunana mikroobivastaste ravimite suhtes kujunevat resistentsust. Lisaks kavatakse igal aastal korraldada üleeuroopalise antibiootikumidest teavitamise päeva. Selle päeva ürituste eesmärk on suurendada üldsuse arusaamist ja teadmisi küsimuste kohta, mis on seotud resistentsusega mikroobivastaste ravimite suhtes. Esimene antibiootikumidest teavitamise päev on 18. novembril 2008. Samuti teeme Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega tihedat koostööd teise aruande koostamisel, mis käsitleb nõukogu 2002. aasta soovitusel rakendamist liikmesriikides.

Lõpetuseks tahaksin tänada raportöör Peterlet ja kõiki parlamendiliikmeid toetuse eest komisjoni koostatud tervishoiustrateegiale.

Alojz Peterle, raportöör. – (SL) Härra volinik, daamid ja härrad, ma tahaksin väljendada oma siirast tänu selle sisuka ja mitmetahulise arutelu eest. Mul on hea meel, et peaaegu kõik teie sõnavõetud sisaldasid kolme märksõna: esimene on „koos”, teine on „ebavõrdsus” ja kolmas on „ennetamine”. „K koos” tähendab suuremat koostööd nii liikmesriikide kui ka Euroopa Liidu tasandil, rohkem partnerlust, sealhulgas piirkondlike ja kohalike kogukondade vahelist partnerlust, ning rohkem täiendavust. Ma olen nõus kõigiga, kes ütlesid, et liikmesriikide pädevus ei tohi olla ettekäändeks mitte teha ühiselt seda, mida üksikud riigid teha ei suuda, ning selliseid ülesandeid on aina rohkem.

Asjaolu, et tervishoiu valitseb nii palju ebavõrdsust, mille eest me oleme hoiatanud, osutab vähesele teadmiste jagamisele. Kui mõnes riigis on vähi puhul ellujäämise määr 10% väiksem kui teises, siis tähendab see, et teave ja teadmised ei ole sellesse riiki jõudnud, ehkki on kättesaadavad teistele riikidele, sealhulgas naaberriikidele. Siin tuleb meil saavutada mingi dünaamika, mis põhineb juba olemasolevatel teadmistel. Põhiline sõnum ja nõuanne peaks olema see, et meil tuleb kasutada olemasolevaid teadmisi ja vahetada häid tavasid.

Mis puudutab dünaamikat, siis tahaksin lisada, et haigused levivad kiiresti, mistõttu me vajame ka poliitilist dünaamilisust ja poliitilisi uuendusi. Seoses valge raamatuga tahaksin öelda, et see on meie püüdlustele väga hea raamistik. Selle eesmärk ei ole käsitleda kõiki muude dokumentide ja muude resolutsioonide teemadeks olevaid üksiküsimusi. See peaks andma raamistiku ning nagu keegi siin ütles, on meil nüüd esmakordselt olemas väärtuste, näitajate, strateegiate ja meetmete raamistik. See on alus, millelt me saame edasi liikuda.

Lõpetuseks tahaksin lisada, et mul on teatud probleeme Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepanekutega. Nad tegid ettepaneku kuue muudatuse kohta, mis lükati keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis tagasi. Mul on keeruline ümber lükata neid seisukohti, mida keskkonna-

rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon oma eriarvamuse väljendamiseks kasutas. Ma ei saa neid muudatusettepanekuid praegu toetada, sest tegemist on täiskogu istungiga ja seda teemat kajastatakse juba teistes resolutsioonides. Kui need muudatusettepanekud kiidetakse heaks, oleks meil tulemuseks tasakaalustamata pilt, sest teisi elanikkonnarühmi ei kohelda samasuguse tähelepanuga. Küsimus ei ole üksnes töötajates, vaid ka pensionärides ja koolilastes. Ma jään kahtlemata nende argumentide juurde, mida ma väljendasin keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni koosolekul.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub täna kell 11.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Iles Braghetto (PPE-DE), kirjalikult. – (IT) Tervis on midagi, millega kaasnevad kulud, ent mis on hindamatu. Investeeringud tervisesse on inimeste vajadustega kohandatud ühiskonna puhul kõige tulemuslikum ja tõhusam investeering. Sellise investeeringu eest jagavad vastutust üksikisikud, kes peavad võtma omaks tervislikud eluviisid ja käituma vastutustundlikult, tervishoiutöötajad, kes peavad järgima oma kutse-eeskriitika koodeksit, ning keskvalitsused ja piirkondlikud omavalitsused, kes peavad erilist tähelepanu pöörama tervishoiusüsteemide jätkusuutlikkusele.

Lisaks tuleb suurt tähelepanu pöörata vajadusele seostatud sotsiaal- ja tervishoiupoliitika järele, mis vastab piisavalt uutele nõudmistele. Ebavõrdsuse ületamine, rangetele tervisenõuetele vastamine, epidemioloogiliste muutustega sammu pidamine ning veelgi aktiivsema liikmesriikide ja piirkondade vahelise koostöö tagamine – Alojz Peterle raport käsitleb asjakohaselt kõiki neid vajadusi ja ma tahaksin raportööri tema suurepärase töö eest tänada.

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Mul on hea meel selle üle, et Euroopa Parlament võttis vastu resolutsiooni, mis käsitleb komisjoni valget raamatut „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013”. Välja arvatud tervise seotud strateegiat käsitlevad sätted, täheldasin ma valges raamatus siiski üht puudust: selles pole mõõdetavaid eesmärke, mis aitaksid tagada suuremat tõhusust.

Esindades riiki, mille meditsiinisüsteem jätab palju soovida – mis kajastub rahva murettekitavas tervislikus seisundis –, tahaksin rõhutada, kui tähtis on muuta sõnad tegudeks, ent näidata ka suuremat solidaarsust Euroopa Liidu tasandil, et pakkuda kõikidele kodanikele korralikke tervishoiuteenuseid.

Rumeeniat iseloomustavad mitmed kurvastavad tervishoiunäitajad. Tegemist on Euroopa Liidu liikmesriigiga, kus on kõige rohkem tuberkuloosipatsiente ja mis on diabeedi ravimise kvaliteedilt eelviimasel kohal, ehkki diabeet on haigus, mille puhul eelsoodumus on suurim. Iga kümnes rumeenlane kannatab maksafunktsioonihäirete all. Neljandikul Rumeenia lastest on terviseprobleeme. Vähiga seotud suurem osakaal võrreldes ülejäänud Euroopa Liiduga murettekitavalt kasvanud. Südame-veresoonkonna haigustest põhjustatud suurem osakaal moodustab kõigest surmajuhtumitest 61%, samas kui Euroopa Liidus on see näitaja 37%. Võrreldes teiste Euroopa riikidega kirjutatakse Rumeenias välja kõige rohkem retsepte, paigutatakse haiglasse kõige rohkem inimesi ja tehakse kõige rohkem operatsioone, ent samas on rumeenlaste eluiga Euroopa Liidus lühim.

Gyula Hegyi (PSE), kirjalikult. – (HU) Allergia on meie ajale omane haigus. See on kogu Euroopas pärast Teist maailmasõda järjepidevalt levinud. Kolmandikul meie lastest on allergia ja kui me midagi ette ei võta, siis kannatab üsna varsti pool Euroopa rahvastikust ühe või teise allergia all. Allergia põhjuseks on keemiliselt töödeldud toit ja saastatud keskkond. Allergianähtused kutsuvad esile kemikaalid, looduslikud ja kunstlikud toidulisandid, maitseained, õietolm ja muud looduslikud ained ning loomakarvad. Ungaris on eriliseks probleemiks ambroosia.

Kahjuks ei ole Euroopa Liidul praegu mingit allergiastrateegiat, nagu komisjon vastuseks minu küsimusele kinnitas. Allergia all kannatavate inimeste ühendused ja miljonid Euroopa kodanikud, keda see nuhtlus mõjutab, loodavad allergiat käsitlevate õigusaktide kehtestamisele Euroopa tasandil. Tehkem midagi allergia ennetamiseks, allergia peamiste põhjustega tegelemiseks ja allergia all kannatavate inimeste kaitsmiseks. Euroopa Liidu kodanike tervisele ja nende igapäevaprobleemidele keskendumise aluseks peaks olema aktiivne kaasamine.

Tunne Kelam (PPE-DE), kirjalikult. – Ma tahaksin juhtida tähelepanu Euroopas valitsevale murettekitavale tendentsile – üha rohkem noori inimesi kannatab vaimsete probleemide all. Paljudel Euroopa noortel on stress; ainete, eriti alkoholi ja uimastite kuritarvitamise näitajad on tõusuteel. Need nähtused võivad nii eraldi võttes kui ka kogumina viia tõsiste vaimsete häireteni.

Soomes hiljuti aset leidnud tragöödiad näitavad, et liikmesriigid peavad rohkem kui kunagi varem pöörama tähelepanu noortele ja võtma meetmeid, et hoida ära tervise, eriti vaimse tervise halvenemist.

Terviklik ja ennetav lähenemine vaimsete probleemide ja vaimuhaiguste algpõhjustega tegelemisele on äärmiselt oluline. Turvaline elukeskkond (koduvägivalla ja ainete kuritarvitamise tõkestamine), koolis ja kodus stressi tekitavate tegurite vähendamine, ennetamine ja teadlikkuse suurendamine peaksid olema esmatähtsad eesmärgid. Ükski kool ei saa asendada hoolivat peret, kus vanemad mõistavad oma kohustust õpetada lastele põhilisi sotsiaalseid ja eetilisi väärtushinnanguid.

Seatud eesmärkide saavutamiseks tuleb kaasata kõik ühiskonnaelus osalejad. Eelkõige mitmesugused vabatahtlikud ja noorteorganisatsioonid tagavad vaba aja tegevuse jaoks turvalist keskkonda, pakuvad vabaharidust ja suurendavad teadlikkust vaimse tervisega seotud küsimustes.

Seetõttu kutsun ma üles töötama välja terviklikku ja ennetavat lähenemisviisi, mis hõlmab noorte parema vaimse tervise ja seeläbi ka nende parema tuleviku tagamist.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Mul on hea meel, et Peterle raportis käsitletakse ja rõhutatakse kiireloomulist vajadust võtta aktiivseid meetmeid tervishoiutöötajate töövärbamiseks ja nende tööloomingu jaoks.

Maaailma Terviseorganisatsiooni sõnul peaks 2% arstide väljaränne riigist olema valitsusele häiresignaal. Rumeenias on 4% arstidest vormistanud dokumendid välismaale kolimiseks ja seal töötamiseks; samasugune protsent registreeriti ka 2007. aastal. Seega ei ületanud me mitte üksnes kriitiliseks piiriks peetavat künnist, vaid täitsime selle protsendi lausa kahekordselt. 2008. aasta algusest 1. septembrini taotles 957 inimest Rumeenia arstide kolleegiumilt laitmatu maine tunnustust, mis võimaldab neil välismaal töötada.

On ilmselge, et tervishoiusüsteem ei saa toimida ilma arstideta. Ma leian, et tegemist on murettekitava nähtusega mitte üksnes Rumeenias, vaid kogu Euroopa jaoks ning liikmesriigid ja Euroopa Liit peaksid pöörama väga suurt tähelepanu probleemile, et Euroopa patsientide ravimiseks napib kvalifitseeritud arste.

Péter Olajos (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Kõigepealt tahaksin väljendada suurt heameelt selle üle, et tervise tähtsuse kohta on hiljaaegu koostatud aina enam raporteid ja strateegiaid.

Olen ise 2009. aasta eelarve koostamisel osalenud eksperdina püüdnud keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel sõna võtta. Minu algatused said soodsa vastuvõtu osaliseks nii keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis kui ka eelarvekomisjonis.

Nagu ka härra Peterle osutas, on uute terviseriskide ja kliimamuutuse vahel tihe seos. 7. oktoobril kinnitas eelarvekomisjon minu soovitatud uurimisprojekti „Tervise, keskkonna ja kliimamuutuse ulatuslik uuring – sise- ja välisõhu kvaliteedi parandamine” läbiviimise. Seda algatust, mille maksumus on neli miljonit eurot, juhitakse Kesk- ja Ida-Euroopa Keskkonnakeskuse Ungaris asuvast peakontorist ning see hõlmab üheksat riiki (Austria, Bosnia ja Hertsegoviina, Holland, Itaalia, Norra, Serbia, Slovakkia, Soome ja Ungari). Selle projekti käigus uuritakse ka tervishoiu, keskkonnakaitse, transpordi ja kliimamuutuse vahelisi seoseid ning nende nähtuste tagajärgi koolides.

Ma toetan raportööri ka Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse tegevuse laiendamise osas. Et keskus tuleks oma suuremate kohustustega toime, tegin ma ettepaneku vabastada komisjoni määratud reserv. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon toetas seda ettepanekut ühehäälselt; loodetavasti teeb Euroopa Parlament sellekohase otsuse oktoobri lõpu täiskogu istungil.

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Hea tervis on üks suuremaid õnnistusi, mida inimene oma elus saab nautida. Kahjuks panevad sellised murettekitavad tendentsid nagu vähkkasvajate, südame-veresoonkonna haiguste, rasvumise ja diabeedi levik meid mõistma, mil määral tervis on ohtu sattunud. Me oleme silmitsi kliimamuutuse, üleilmastumise, elanikkonna vananemise, pandeemiade ohu ja bioloogilise terrorismi probleemidega.

Ka viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud ravimihinnad annavad muretsemiseks põhjust. See tähendab, et paljud Euroopa Liidu kodanikud ei saa endale ravimeid lubada. Lisaks vajavad mõnede Euroopa Liidu liikmesriikide tervishoiusüsteemid põhjalikku reformimist, et kaotada tohutu ebavõrdsus. Näiteks erineb eluiga naiste puhul 9 aasta võrra ja meeste puhul 13 aasta võrra.

Väga tähtsaks tuleb pidada ka investeerimist tervishoiupoliitikasse, mis hõlmab inimelu esimesi aastaid. Seejuures ei tohi aga lasta tekkida olukorral, kus puudega laste või krooniliste haigustega laste sünni

tõkestamine muutub üldaktsepteeritavaks. Selle asemel tuleks edendada hoopis haigete laste vanemate toetamist.

Lisaks tahaksin rõhutada vajadust austada liikmesriikide pädevust tervishoiuvaldkonnas ja tervishoiuteenuste vaba valikut.

Muidugi on tervis seotud ka majandusega. Seepärast ei tuleks investeringuid tervishoidu käsitada mitte üksnes kuluna, vaid ka olulise osana investeerimisest inimkapitali kvaliteedi parandamisse ning olulise sotsiaalse ja poliitilise küsimusena.

Richard Seeber (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Et tervist kaitsta, peame lahendama kindlakstehtud probleemid. Esmane pädevus tervisenormide säilitamisel ja edendamisel kuulub liikmesriikidele. Sellegipoolest on mitmeid valdkondi, eriti riikidevaheliste probleemide korral, kus meie ülesanne on toetada liikmesriike nii palju kui võimalik, kui nad ei suuda võtta tõhusaid meetmeid.

Peamine probleem, millega me silmitsi oleme, on tohutu ebavõrdsus ühelt poolt liikmesriikide vahel ja teiselt poolt liikmesriikide sees. Vanades liikmesriikides on eluiga keskmiselt kümme aastat pikem kui uutes liikmesriikides. Meie ülesanne on levitada kõigis liikmesriikides järeleproovitud meetmeid, mis on oma kasulikkust tõestanud. Eesmärk on kodanikele suunatud asjakohaste teadlikkuse suurendamise meetmete kaudu standardeid kohandada ja ühtlustada.

Tervis on iga inimese ülitähtis vara ja ka oluline majanduslik tegur. Seetõttu peame tegema veelgi rohkem, et piirata näiteks vähki haigestumise järsku sagenemist. Et seda saavutada, on vaja viia tervis sisse kõikidesse poliitikavaldkondadesse ning edendada uusi tehnoloogiaid ja uuendusi.

Kathy Sinnott (IND/DEM), kirjalikult. – Ma tahaksin kasutada võimalust ja väljendada heameelt tervishoiustrategia teatud sätete üle, eriti autismispektri häirete kaasamise üle, sest need häired mõjutavad lapsi kogu Euroopas üha enam, ning ma sooviksin mainida suurepäraselt uuringut, mida selles valdkonnas komisjoni abiga juba läbi viiakse.

Ma tunnustan ka seda, et senisest rohkem pööratakse tähelepanu haruldastele haigustele, Alzheimeri tõvele ning vaimuhaiguste ja meeste tervise uuringutele, ja et endiselt on olulisel kohal tuntud haigused, näiteks südame-veresoonkonna haigused, diabeet ja vähk.

Mul on hea meel hooldajate mainimise üle, sest on oluline meeles pidada, et haigused ei mõjuta üksnes haigeid, vaid ka nende lähedasi ja nende eest hoolitsejaid, ning ma loodan, et hooldajatele tähelepanu pööramisest saab praktiline toetus neile, kelle õlgadel on haigete eest hoolitsemine.

Mind rõõmustab ka konstruktiivne rõhuasetus ennetamisele, eelkõige rasedusaegse alkoholi- ja uimastitarvitamise vältimisega seotud ennetustööle.

Marian Zlotea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Tervis on inimelu üks olulisemaid väärtusi. Vähi, südame-veresoonkonna haiguste, diabeedi ja ülekaalulisuse all kannatavate inimeste arvu murettekitav kasv hoolimata nende haiguste ravimisel saavutatud edusammudest on tähtis küsimus, mida tuleb käsitleda. Ülekaalu ja alatoitumise, vale toitumise ja HIV/AIDSiga seotud probleemid ohustavad Euroopa Liidu elanike tervist.

Vähihaigete ellujäämise määrade erinevus Euroopa Liidu uute ja vanade liikmesriikide vahel on nii suur, et me võime rääkida tervishoiu raudsest eesriidest. Euroopa Liit peab tugevdama meetmeid liikmesriikidevahelise ebavõrdsuse vähendamiseks; selleks tuleb eelkõige vahetada parimaid tavasid eri valdkondades, edendada üldsuse teavitamist parema tervishoiu alal ja toetada tervishoiusüsteemide uuendusi; samuti tuleb kavandada Euroopa Liidu institutsioonide vahelise struktureeritud koostöö rakendusmehhanisme.

Me peame määratlema põhilised Euroopa Liidu tervisenäitajad ja viisid tervishoiuvaldkonnas valitseva ebavõrdsuse vähendamiseks. Me peame investeerima tervisesse, töötama välja meetodid tervise edendamiseks igas vanuses ning võtma meetmeid tubakatoodete, toidu, alkoholi ja muude tervist mõjutavate tegurite suhtes.

(Istung katkestati kell 10.35 ja seda jätkati kell 11.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: GÉRARD ONESTA*asepresident***5. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)****6. In memoriam**

Juhataja. - Daamid ja härrad, ma pean meie presidendi härra Pötteringi nimel teile kurbusega teatama, et lahkunud on endine Euroopa Komisjoni liige George Thomson, kellest hiljem sai lord Thomson of Monifieth. Tema ja lord Soames olid esimesed kaks Suurbritanniast pärit volinikku. George Thomson, kes töötas ka ministrina, suri eelmisel nädalal 87 aasta vanuses.

7. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

*

* *

Alain Hutchinson (PSE). - *(FR)* Härra juhataja, ma palun vabandust, ma ei ole kindel, millisele kodukorra artiklile tuginedes ma Euroopa Parlamendi poole peaksin pöörduma, kuid tahaksin teha presidentuurile avalduse praeguse olukorra kohta parlamendis: see on muutumas mingiks alaliseks laadaplatsiks, mistõttu on väga raske rahulikult töötada, kui me püüame siin tõsisid asju arutada.

(Aplaus)

Ma arvan, et see olukord saavutas haripunkti eile õhtul, ja ma paluksin presidentuuril võtta meetmeid, et taastada Euroopa Parlamendis rahulik ja tõsine õhkkond, mis peaks olema eeskujuks kogu maailmale; meil peaks siin olema tõsine parlament, mitte mingi tsirkus.

(Aplaus)

Juhataja. - Härra Hutchinson, ma kujutan ette, et te viitate mitmesugustele väljapanekutele vahekaikudes ja koridorides. Te teate, et selliste asjade eest vastutavad kvestorid. Me anname teie märkused muidugi edasi.

Pervenche Berès (PSE). – *(FR)* Härra juhataja, ka mina tahaksin teha ühe märkuse rahuliku tööõhkkonna ja korra kohta. Eile pärastlõunasel istungil võisime kuulda üht väga liigutavat kõnet, kuid päevakorra häirimise tõttu lükkusid sõnavõttud sedavõrd tähtsal teemal nagu finantskriis edasi enam kui kahe tunni võrra ja segi paisati ka kõnelejate järjekord. Sellised asjad ei aita kaasa Euroopa Parlamendi sujuvale töökorraldusele.

Juhataja. - Selle teema puhul ei edasta ma teie märkusi mitte kvestoritele, vaid esimeeste konverentsile, sest niisuguste asjade eest vastutab see organ.

7.1. „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel” (A6-0372/2008, Jo Leinen) (hääletus)**7.2. EÜ ja Šveitsi vahelise isikute vaba liikumist käsitleva lepingu protokoll (Bulgaaria ja Rumeenia osalemine) (A6-0343/2008, Marian-Jean Marinescu) (hääletus)**

Bernd Posselt (PPE-DE). - *(DE)* Härra juhataja, kas te võiksite palun saata tehniku järele? See hääletusmasin on katki. See on täiesti rikkis. Ma tegelikult hääletasin enne ja paluksin seda arvesse võtta.

7.3. Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS) loomine (A6-0360/2008, Luca Romagnoli) (hääletus)**7.4. Deklareerimata töö vastane võitlus (A6-0365/2008, Pier Antonio Panzeri) (hääletus)**

7.5. Sotsiaalse kaasatuse edendamine ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemine ELis (A6-0364/2008, Gabriele Zimmer) (hääletus)

7.6. EÜ ja Ukraina vaheline leping, mis käsitleb partnerlus- ja koostöölepingus sisalduvate teenuskaubandusega seotud kohustuste säilitamist (A6-0337/2008, Zbigniew Zaleski) (hääletus)

– Enne hääletust:

Zbigniew Zaleski, raportöör. – (FR) Härra juhataja, et olukord Ukrainas on üsna tõsine, tahaksin teha ühe märkuse selle raporti kohta. Tegemist on puhtalt majandusliku raportiga, kuid me vajame laiemat strateegiat, mis Euromedi eeskujul hõlmaks Euroopa Liidu idanaabruse parlamentaarset assambleed, teist liitu, mille keskus oleks Poolas Lublinis.

Meil tuleb õppust võtta Gruusia kriisist ja kanda hoolt selle eest, et me ei leiaks end ühel heal päeval poliitiliselt areenilt kõrvaletõugatuna, sest oleme lasknud teistel tegutseda enda asemel.

Lõpetuseks tahaksin kutsuda kõiki kolleege üles seda raportit toetama, et edastada tugev sõnum ukrainlastele, kes on enesele kindlaks sihiks seadnud Euroopa ja kes on praegu väga keerulises olukorras.

7.7. Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Komitee Sihtasutus (hääletus)

– Enne hääletust:

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Ma tahan juhtida tähelepanu asjaolule, et Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni hääletusnimekirjas on trükiviga. Palun kolleegidel hääletamisel jälgida koordinaatorit.

– Pärast lõike 5 hääletust:

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). – Härra juhataja, me oleme fraktsioonide vahel kokku leppinud, et Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni muudatusettepanek 4 ei lange ära, isegi kui muudatusettepanek 2 vastu võetakse, sest need on omavahel seotud muudatusettepanekud. Nii et me oleksime pidanud hääletama ka muudatusettepanekut 4. See on esitatud suulise muudatusettepanekuna, nii et kui keegi on selle vastu, siis ma mõistan, kuid me oleme fraktsioonide vahel kokku leppinud, et muudatusettepanek 4 tuleks samuti vastuvõetavaks lugeda ja see tuleks hääletusele panna.

Juhataja. – Ma ei tee lõpphääletuse tulemust teatavaks enne, kui see väike probleem on lahendatud. Ma vajan vastutava komisjoni esimehe selgitust. Meie teenistuste andmetel on probleeme sissejuhatusena, sest esimeses muudatusettepanekus öeldakse „avaldab kahetsust”, kuid teises öeldakse „kahtleb”. Kas te võiksite seda selgitada?

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Härra juhataja, mulle tundub, et proua Kauppi eksib, sest härra Klinzi esitatud muudatusettepanek 4 on seotud sama lõikega mis proua Kauppi muudatusettepanek 2. Et me hääletasime proua Kauppi muudatusettepanekut 2, siis järelikult langeb muudatusettepanek 4 ära.

Juhataja. – (FR) Mul on hea meel, et vastutava komisjoni esimees nõustub istungi teenistuste analüüsiga. Nii et proua Kauppi, mul on kahju, aga ma ei saa teie taotlust rahuldada.

7.8. Olukord Valgevenes (hääletus)

7.9. WTO Doha vooru katkestamine (hääletus)

7.10. Kodukorda uue artikli 202 a „Liidu sümbolite kasutamine parlamendis” lisamine (A6-0347/2008, Carlos Carnero González) (hääletus)

7.11. Veepuuduse ja põua probleem Euroopa Liidus (A6-0362/2008, Richard Seiber) (hääletus)

7.12. Arktika haldus globaalses maailmas (hääletus)

– Enne muudatusettepaneku 1 hääletust:

Satu Hassi (Verts/ALE). - Härra juhataja, ma tahaksin teha suulise muudatusettepaneku selle kohta, et antud lõike esialgsele tekstile lisataks meie muudatusettepanekust pärinev bioloogilise mitmekesisuse kaitse. See tähendab, et midagi ei kustutata, vaid lihtsalt lisatakse.

(Parlament otsustas suulise muudatusettepaneku vastu võtta, kuid lükkas seejärel muudetud muudatusettepaneku tagasi.)

– Enne põhjenduse D hääletust:

Diana Wallis (ALDE). - Härra juhataja, inimesed peaksid selle suulise muudatusettepaneku kohta rohkem teadma. Selle eesmärk on selgitada, miks ÜRO mereõiguse konventsioonist iseenesest ei piisa Arktika küsimusega tegelemiseks. Seetõttu lisatakse põhjendusele D järgmine osa: „[...] ja mille sõnastamisel ei võetud arvesse kliimamuutuste praegust olukorda ning Põhja-Jäämere jää sulamise ainulaadseid tagajärgi”.

(Parlament otsustas suulise muudatusettepaneku vastu võtta.)

– Enne põhjenduse F hääletust:

Diana Wallis (ALDE). - Härra juhataja, tegemist on täpselt sama teemaga ja eesmärk on lisada põhjendusele F järgmine osa: „arvestades, et Arktika piirkonda ei ole praeguse ni reguleeritud eraldi mitmepoolsete õigusaktidega”.

(Parlament otsustas suulise muudatusettepaneku vastu võtta.)

7.13. Autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide rakendamine (A6-0357/2008, Alejandro Cercas) (hääletus)

7.14. Lamfalussy protsessi järeelmeetmed: edaspidine järelevalvestruktuur (A6-0359/2008, Daniel Dăianu) (hääletus)

– Enne lisa punkti 2 alapunkti c hääletust:

Ieke van den Burg, kaasraportöör. – Härra juhataja, pidades silmas praeguseid sündmusi, oleme teksti tugevdanud suulise muudatusettepanekuga hoiuste tagamise skeemide kohta, mis kõlab järgmiselt: „Lamfalussy raamistiku 3. tasandi komiteed võivad teha otsuseid õiglase...”. Vabandust, see on vale tekst.

See räägib otsuste tegemisest 3. tasandi komiteedes kvalifitseeritud häälteenamusega. Selle teksti puhul on peetud silmas vajadust tagada, et vastuvõtvatel liikmesriikidel oleks oluline sõnaõigus kontsernide järelevalves, ja see kõlab nii: „Lamfalussy raamistiku 3. tasandi komiteed teevad otsuseid õiglase ja nõuetekohase kvalifitseeritud häälteenamuse süsteemi alusel, milles võetakse arvesse iga liikmesriigi finantssektori suhtelist suurust ja SKTd ning finantssektori süsteemset tähtsust liikmesriigi jaoks”. Edasi jätkub tekst nii, nagu oli.

Juhataja. - Proua van den Burg, kui ma nüüd ei eksi, siis minu arvates ei olnud see õige tekst, mille te ette lugesite.

Ieke van den Burg, kaasraportöör. – Härra juhataja, see oli teine tekst. Teine tekst räägib tõepoolest hoiuste tagamise skeemidest. Me püüdsime olemasolevat teksti tugevdada, taotledes, et need Euroopa Liidu eeskirjad „vaadataks läbi kiireloomulise küsimusena, et vältida meelevaldsust liikmesriikides tagatud hoiuste summade osas, mis võib veelgi suurendada volatiilsust ja kahjustada finantsstabiilsust, selle asemel, et suurendada kindlust ja hoiustajate usaldust”. Seejärel öeldakse, et samuti peaksid need kindlustama finantsasutustele võrdsed tingimused. Vabandust.

(Parlament otsustas mõlemad suulised muudatusettepanekud vastu võtta.)

– Enne muudatusettepaneku 8 hääletust:

Daniel Dăianu, kaasraportöör. – Härra juhataja, muu hulgas selleks, et osutada, kui meelegeitlikult Euroopa Liidu liikmesriigid otsivad võimalusi pangandussüsteemi päästmiseks ja kui vähe on selles tegevuses kooskõlastatust, leidsime, et see muudatusettepanek on õigustatud. See kõlab nii: „arvestades, et Euroopa

panganduse kasvav piiriülene olemus ning vajadus reageerida pangandust vapustavatele sündmustele kooskõlastatud viisil, samuti vajadus efektiivselt tegeleda süsteemsete riskidega nõuavad liikmesriikidevaheliste erinevuste vähendamist niivõrd kui võimalik, arvestades, et on vaja edasi minna sealt, kuhu komisjon on jõudnud asjaomaste uurimustega, ning muuta direktiivi 94/19/EÜ niipea kui võimalik, et tagada pangahoiuste kaitstuse samasugune tase kogu Euroopa Liidus selleks, et säilitada finantsstabiilsus ja hoiustajate usaldus ning vältida konkurentsi kahjustamist”.

(Parlament otsustas suulise muudatusettepaneku vastu võtta.)

7.15. Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013 (A6-0350/2008, Alojz Peterle) (hääletus)

– Enne hääletust:

Alojz Peterle, raportöör. – Härra juhataja, ma tahaksin selgitada, miks ma raportöörina andsin seitse miinust Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepanekutele. Küsimus oli minu usaldusvärsuses, sest neist seitsmest muudatusest kuus lükati keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis kolme nädala eest tagasi. Vastuhääli ei antud ja ma ei näe mingit põhjust oma arvamuse muutmiseks.

Teine põhjus on see, et me võtsime jaanuaris vastu resolutsiooni tööohutuse kohta ja ma arvan, et seda teemat on selles resolutsioonis hästi käsitletud. Mul ei ole sisu vastu midagi, kuid ma ei arva, et mõningaid elemente oleks vaja eri resolutsioonides korrata. Igal juhul tahaksin teksti paremaks korraldamiseks esitada järgmise suulise muudatusettepaneku, mis on kooskõlastatud ka variraportööridega. Muudatusettepanekud 1, 3 ja 4 tuleks viia lõike 32 järele, muudatusettepanek 5 põhjenduse M järele ja muudatusettepanek 6 põhjenduse Q järele. Tegemist on lihtsalt asendamisega.

Juhataja. – Kokkuvõttes on olukord selline, et raportöör ei tee ettepanekut teksti muutmiseks. Ta soovib vaid tagada, et pärast hääletust korraldaksid parlamendi teenistused teksti vastavalt tema äsjasele ettepanekule ümber.

8. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

9. Volituste kontrollimine (vt protokoll)

10. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Report: Pier Antonio Panzeri (A6-0365/2008)

Rumiana Jeleva (PPE-DE). - (BG) Härra juhataja, lugupeetud kolleegid, lubage mul kõigepealt õnnitleda kolleeg Panzerit tema raporti puhul. Mina olin variraportöörina kaasatud Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel ja hääletasin selle raporti poolt.

Ma hääletasin nii sellepärast, et ma leian, et tänu meie tööle kompromissidega õnnestus meil viia sisse teatud muudatused ja saavutada tasakaalustatum lähenemine mõningatele ettepanekutele. Samas lükati tagasi meie fraktsiooni tehtud muudatusettepanekud, mis oleksid muutunud raporti laiahaardelisemaks.

Selles raportis oleks kindlasti tulnud välja tuua, et teatud sektorites kuuluvad varimajanduse olemasolu ja koguni selle kasvu peamiste põhjuste hulka liigne maksukoormus ja suured sotsiaalkindlustusmaksed. Võitluses deklareerimata töö vastu peame ettevõtlussektorit käsutama oma liitlasena.

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tegevust tuleb hõlbustada, vähendades halduskoormust ja lihtsustades menetlusi. Paraku ei saa selles etapis teha ettepanekut arutelude ja muudatuste kohta, sest raporti koostamist alustati ühtede reeglite järgi ning see lõpetati ja selle üle hääletati teistsuguste reeglite järgi.

Report: Gabriele Zimmer (A6-0364/2008)

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin proua Zimmeri raporti vastu, kuid soovin sellegipoolest südamest toetada raporti eesmärki, milleks on sotsiaalse kaasatuse

edendamine ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemine Euroopa Liidus. Ma olen kindlasti rahul lähenemisviisiga, mis toetab piisava miinimumsissetuleku tagamise skeeme kui inimväärika elu peamist eeldust. See põhimõte peab kehtima nii töötajate kui ka töötute suhtes.

Ma ei saa siiski hääletada raporti poolt, milles kutsutakse liikmesriike korduvalt üles miinimumpalka kehtestama ja õhutatakse nõukogu Euroopa Liidu miinimumsissetulekute sihtesmärgis kokku leppima. See nõue on vastuolus subsidiaarsuspõhimõttega ja liikmesriikide põhimõttelise pädevusega sotsiaalõigusnormide vallas.

Ka väljendatakse raportis selgelt heameelt komisjoni ettepaneku üle võtta vastu horisontaalne direktiiv, mis hõlmab kõiki diskrimineerimise vorme. Ma olen diskrimineerimise vastu, kuid see on minu arvates vale lähenemine.

Syed Kamall (PPE-DE). - Härra juhataja, tänan teid võimaluse eest oma hääletamist selgitada. Nagu ka eelkõneleja, leian ma, et keegi ei vaidle vastu raporti eesmärkidele: sotsiaalse kaasatuse edendamisele ja vaesuse vastu võitlemisele.

Kuid tegelikult tuleb meil tunnistada, et peame loobuma mõttest, nagu oleks mis tahes probleemile võimalik lahendust leida Euroopa Liidu tasandil. Tegelikult ei ole lahendust sageli isegi mitte riiklikul tasandil.

Kui me tõesti tahame vaesuse vastu võidelda ja tõepoolest edendada sotsiaalset kaasatust, siis peame üsna sageli otsima lahendusi omaenda kogukondadest. Üle kogu Euroopa Liidu, üle kogu minu kodumaa ja üle kogu maailma vägevaima linna Londoni, mida ma esindan, on mitmeid kohalike kogukondade rühmi, mis võitlevad reaalselt vaesusega ilma igasuguse riigipoolse sekkumiseta. Nad mõistavad probleeme ja kogukonnad tegutsevad üheskoos. Me peame looma sobivad tingimused, et kohalikud kogukonnad saaksid nende probleemidega tegelda; kui te tahate leida lahendusi, külastage palun minu valimisringkonna Londoni sotsiaalse õigluse keskuse veebilehte.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, vaesus on mitmetahuline nähtus. Üldiselt seostatakse seda tööpuudusega ja eriti pikaajalise töötusega. Seetõttu peetakse tööd vaesuse ennetamise parimaks viisiks. Kuid töö ei ole ainus viis vaesuse ärahoidmiseks, sest on teada, et ka töötavate inimeste hulgas on palju vaeseid. Meenutagem, et Euroopa Liidus elab 78 miljonit inimest vaesuspiiril. Need inimesed moodustavad 16% Euroopa Liidu kodanikest.

Kõikidel avaliku võimu tasanditel tuleb ühendada jõud sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja üksikisikutega. Sotsiaalpoliitikat ja tööturupoliitikat tuleb paremini korraldada ning need peavad muutuma tõhusamaks. Vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemiseks on vaja püsivaid ja ulatuslikke jõupingutusi.

Meil tuleks ka meeles pidada, et õigusaktidest tulenevatel sotsiaalkaitse programmidel peaks olema ennetav roll. Need programmid peaksid aitama edendada sotsiaalset ühtekuuluvust ja hõlbustama sotsiaalset lõimimist. Üks oluline teema selles raportis puudutab laste vaesuse kaotamist. Erilist tähelepanu tuleks pöörata lastele, keda kasvatavad üksikvanemad, ning lastele, kes kasvavad suurperedes või sisserändajate peredes. On vaja tõhusaid lahendusi, et vältida nende inimeste muutumist sotsiaalselt tõrjutuks.

Raport: Pier Antonio Panzeri (A6-0365/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, ma saan seda tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni resolutsiooni toetada, sest see sisaldab minu konkreetseid ettepanekuid, mis puudutavad võitlust mustalt töötamise ja eelkõige deklareerimata tööga.

Mul on eriti hea meel toetuse üle minu ettepanekule kutsuda komisjoni üles töötama välja katsemehhanismi, võttes eeskujuks selliseid mudeleid nagu Luksemburgi projekt 2 Plus, mida kaasrahastatakse Euroopa Sotsiaalfondist, et piirata deklareerimata tööd, vähendades järgmiste võtete abil selle atraktiivsust: haldusmenetluste väga oluline lihtsustamine tööandja jaoks, tagades samas töövõtja sotsiaalse kaitse; tööandja jaoks sobilikud maksusätted, eelkõige kulude mahaarvamine kohaliku töö puhul; töötaja vabastamine maksudest, kui töötasu on madalam liikmesriigis kehtestatud vastavast summast.

Minu ettepanek töötada välja pereettevõttes abistavate abikaasade või perekonnaliikmete raamstatuut, et tagada nende kohustuslik liitumine sotsiaalkindlustussüsteemiga, lisati samuti resolutsiooni tekstile ja ma olen sellega väga rahul. Lisaks teeb mulle heameelt, et osutame resolutsioonis sellele, et perekond kujutab endast juba iseenesest pereettevõtet ning tuleks kaaluda perekonnaga seotud ebatüüpilise töö integreerimist

sotsiaalkindlustussüsteemi. On fakt, et peale tavalise mustalt töötamise on Euroopas miljoneid inimesi, eriti naisi, kes töötavad pereettevõttes ja kes on ilma jäetud igasugusest individuaalsest sotsiaalkindlustuskaitsest.

Juhataja. – Ma tahaksin üht asja täpsustada, armas Astrid: kõneae on piiratud ühe minutiga, mitte kahega. See on peaaegu nagu deklareerimata töö.

Olukord Valgevenes (RC B6-0527/2008)

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Härra juhataja, ma hääletasin resolutsiooni poolt, sest see kujutab endast ühemõttelist üleskutset Valgevene valitsusele hakata lõpuks inimõigusi järgima.

On kahetsusväärne, et Euroopa viimase diktatuuri all elavate Valgevene inimeste lootused demokraatlikule arengule ei täitunud septembris toimunud parlamendivalimistel, mis olid küsitavad, et mitte öelda võltsitud. Sama kehtib opositsiooni ja kodanikuühiskonna kavakindla mahasurumise kohta.

Me kutsusime nõukogu ja komisjoni täna üles astuma edasisi samme, et inimestevahelisi kontakte lihtsustada ja tihedamaks muuta ning selles riigis demokraatiat edendada ja kaaluda võimalust alandada Valgevene kodanike jaoks Schengeni territooriumile sisenemisel nõutava viisa lõivu, mis on ainus võimalus hoida ära Valgevene ja tema kodanike süvenevat isolatsiooni.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, demokraatia lüüasaamine Valgevenes on eriti valus, arvestades Euroopa Liidu poolt selle riigi suhtes rakendatavat uut leppimispoliitikat pärast Gruusias toimunud sündmusi. Härra Lukašenka ei hinnanud Euroopa žesti ega võimalust isolatsioonist väljuda. OSCE raportis märgitakse, et Valgevenes korraldatud valimised ei vastanud demokraatianõuetele. Seega kuuluvad uue parlamendi koosseisu taas inimesed, kes alluvad Euroopa viimasele diktaatorile. Hoolimata neist rikkumistest tundub olevat vajalik jätkata poliitikat, mille eesmärk on parandada vastastikuseid suhteid. Samas tuleb rõhutada, et Euroopa Liit ei peaks olema ainus, kes järeleandmisi teeb. Valgevene president peab selgelt ilmutama head tahet, mis kajastub asjakohastes sammudes. Härra Lukašenkale avaldatavat survet tuleks suurendada, kuid samal ajal peaks Valgevene rahvale pakkuma hüvesid, et Euroopa pakkumist tajutaks parema valikuna, kui seda on sidemete tihendamine Venemaaga.

WTO Doha vooru katkestamine (RC-B6-0521/2008)

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Härra juhataja, läbirääkimiste edukas lõpuleviimine Doha vooru raames tundub üha ebatõenäolisem. Selle üheks põhjuseks on härra Mandelsoni tagasiastumine kaubandusvoliniku ametikohalt. Läbirääkimised jätkuvad ilmselt alles pärast 2010. aasta algust. Olukorra muudab veelgi keerulisemaks asjaolu, et järgmise kahe aasta jooksul toimuvad valimised lisaks Ameerika Ühendriikidele ka Indias ja Brasiilias. See tähendab, et uusi läbirääkimisi hakkavad pidama teised inimesed. Esmakordselt ei vastuta Euroopa Liit läbirääkimiste katkemise eest. Juulis toimunud ministritevaheliste kõneluste lõppemises on süüdi Ameerika Ühendriigid ja India. Ekspertide sõnul oli läbirääkimiste katkemise peamine põhjus suutmatus saavutada edu teenuste ja tööstuse valdkonnas.

Kui läbirääkimistelaua taha tagasi tullakse, peab ennekoike kaaluma, kuidas aidata kõige vaesemaid riike. Samal ajal aga ei tohi me unarusse jätta omaenda huve, eelkõige põllumajandussektori huve. Meie turu põhjendamatu avamine kujutaks endast tõsist ohtu põllumajandustootjate sissetulekute stabiilsusele. Selle tulemusena võivad paljud põllumajandusettevõtjad pankrotti minna. Kui see peaks juhtuma, siis kuidas suudame tagada toiduga kindlustatust Euroopa Liidus? Suutmatus jõuda kaubandusküsimustes kokkuleppele on näide sellest, kui raske on saavutada kompromissi tähtsates küsimustes, kui läbirääkimistel osaleb suur hulk riike, kellel on väga erinevad huvid.

Loodame, et kliimamuutuse vastu võitlemise üle peetavatel rahvusvahelistel läbirääkimistel on positiivsed tulemused.

Syed Kamall (PPE-DE). - Härra juhataja, tänan teid väga võimaluse eest selgitada oma hääletamist Doha vooru katkestamise küsimuses.

Mul on väga hea meel näha, et enamik Euroopa Parlamendi liikmetest tunneb kahetsust WTO Doha vooru katkemise pärast, sest edasise liberaliseerimise abil oleks võinud saavutada reaalseid eesmärke.

Kuid paraku oli põllumajandus taas see, mis meid takistas, ja kuigi vastutus ei langenud Euroopa Liidule, tuleb meil minu arvates tunnistada, et meil oli oma sisepoliitika ja et kui volinik Mandelson tahtis põllumajandusega seoses kaugemale minna, siis pidurdasid teda mõned Euroopa Liidu kõige proteksionistlikumad liikmesriigid.

Me peame mõistma, et on võimalik saavutada suuremaid eesmärke ning et teenused, mis moodustavad nii suure osa meie majandusest, tuleb avada ja liberaliseerida. Kahjuks tuleb enne teenuskaubanduse avamist avada põllumajandus ja kaubavahetus.

Me peame kaubanduse veelgi avatumaks muutma. Me peame lõpetama konkurentsivõimetute põllumajandustootjate kaitsmise. Me peame arengumaade ja vaesemate riikide ettevõtjate ja põllumajandustootjate jaoks muutma lihtsamaks meiega kauplemise ning kauba ja teenuste müümise, sest need inimesed aitab vaesusest välja üksnes kaubandus, mitte suured abiprogrammid.

Raport: Carlos Carnero González (A6-0347/2008)

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Härra juhataja, käsitletav raport on juba pälvinud enamiku Euroopa Parlamendi liikmete heakskiidu. Kuid vahetult enne hääletust väljendas lugupeetud kolleeg härra Duff imestust selle üle, et alles hiljuti Euroopa Liiduga ühinenud Ida-Euroopa riigid on vastu lipu ja hümn kohustuslikuks muutmisele Euroopa Parlamendis. Ma tunnen vajadust härra Duffile kohe selgitada, et kampaania ajal kasutatud lihtsale hüüdlausele, millega viidati sellele, et Brüsseli võim ei ole parem Moskva võimust, on küllaldaselt põhjendusi. Lõppude lõpuks on see kergus, millega Brüssel võib algatada ja läbi viia Euroopa õigusega vastuolus olevaid muudatusi, teravas vastuolus raskustega, mida kogetakse solidaarsuse, aususe ja mittediskrimineerimise põhimõtete rakendamisel. Asjakohane näide on siinkohal energiapoliitika, mille alusel Poolale suruti seaduse jõuga ja nimetatud põhimõtete vastuolus oleval moel peale meetmed, mis laostavad Poola energiatööstust.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Härra juhataja, me võtsime äsja suure häälteenamusega vastu raporti, millega meie institutsiooni jaoks muutuvad kohustuslikuks lipp, hümn, juhtlause ja ametlik tähtpäev – kõik tõelise riigi sümbolid ja „ehed“ –, kuid mina hääletasin selle vastu, nagu ka mitmed minu kolleegid. On üks Hollandi kabareeartist Wim Sonneveld, kes tegelikult sobiks ka siia parlamenti ja kes ütleks selle kohta midagi sellist nagu „kõigel on piir“.

Kuid ma tahan teile meelde tuletada, et see polnudki nii ammu – pärast Euroopa põhiseaduse selget tagasilükkamist Hollandis ja Prantsusmaal –, kui sümbolite kasutamist käsitlevad sätted väga hoolikalt eemaldati ja otsustati, et neid ei lisata Lissaboni lepingusse, sest mõisteti, et inimesed ei taha neid. Nüüd kavatseb Euroopa Parlament need uuesti vastu võtta ja väidab raporti tekstis koguni, et need tuleb lisada selleks, et saata kodanikele selge poliitiline sõnum. Milline küüniline nali! Euroopa privilegeeritud inimeste nomenklatuur marsib edasi, kuid Euroopa rahvas ei järgne neile enam juba ammu, daamid ja härrad.

Philip Claeys (NI). - (NL) Härra juhataja, Carnero González raporti üle peetud arutus näis ajuti, et me räägime üksnes Euroopa Liidu sümbolitest endast, mitte nende lisamisest meie kodukorrale. Praegu ei käi jutt sümbolitest, ehkki ma kujutan hästi ette, et 9. mai kui Euroopa päev tekitab paljudes inimestes küsimusi. Asi on selles, et kõigepealt anti lubadus, et Euroopa superriiigi väliseid sümboleid ei kaasata Lissaboni lepingusse, mille enamik liikmesriike on ratifitseerinud, ent nüüd sätestatakse need äkitselt Euroopa Parlamendi kodukorras. See näitab lihtsalt põlgust valijate, Euroopa kodanike suhtes. Me oleme oma Brüsselis asuvates elevantuluust tornides taas kord suutnud liikmesriikide kodanikest veelgi rohkem võõranduda. See on kurb.

Daniel Hannan (NI). - Härra juhataja, tavaliselt õhutatakse meid pidama natsionalismi meelevaldseks, mõeldavaks ja veidi häbiväärseks nähtuseks, kuid kui tegemist on euronatsionalismiga, siis muutub suhtumine täielikult ning meid kutsutakse üles nautima riikluse sümboleid ja ehteid: lippu, hümn, rahvuspäeva ja nii edasi.

Eriti olen ma vastu Beethoveni 9. sümfoonia omastamisele ja selle kasutamisele Euroopa hümnina, mida kuuldes me kõik peaksime nüüd valveseisangu võtma. Ma kardan, et sellel on mulle samasugune mõju nagu Alexile filmis „Kellavärgiga apelsin“ – ja samadel põhjustel, nimelt seetõttu, et sellel on halb kõrvaltähendus.

Ma tahan öelda seda: ainus ja üsnagi sümboolne muudatus, mis Euroopa põhiseadusesse sisse viidi, kui see muudeti Lissaboni lepinguks, seisnes nende Euroopa riiklike sümbolite eemaldamises.

Sümboleid ühepoolselt tagasi pannes näitab see vananev ja nõder Euroopa Parlament maksaplekilist keskmist sõrme neile valijatele, kes Euroopa põhiseaduse tagasi lükkasid.

Kui te tahate, et need sümbolid oleksid kohustuslikud, siis peab teil olema julgust panna see küsimus rahvahääletusele. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Roger Helmer (NI). - Härra juhataja, ma ei toetanud härra Carnero González raporti, millega soovitatakse hakata Euroopa Parlamendis uuesti ulatuslikumalt kasutama Euroopa lippu ja hümn.

Minu kodumaal öeldi inimestele, et kuna Lissaboni leping on nii erinev Euroopa põhiseadusest, siis ei ole seda vaja enam rahvahääletusele panna, kuid ainuke sisuline erinevus, mida ma põhiseaduse ja Lissaboni lepingu vahel näen, on nende riikluse sümbolite eemaldamine. Nüüd püüab Euroopa Parlament need tagasi tuua.

See illustreerib pettust, millel kogu Euroopa projekt põhineb. See näitab ka tohutut põlgust, millega meie, Euroopa Parlament, suhtume avalikku arvamusse ja valijatesse, kes meid siia valisid. Nüüd tuleb korraldada rahvahääletus Lissaboni lepingu üle tervikuna.

Syed Kamall (PPE-DE). - Härra juhataja, tänan teid väga võimaluse eest selgitada oma hääletamist selles erakordselt olulises küsimuses.

Nagu ka eelkõnelejad, tahaksin minagi osutada kahekeelsusele, millega Euroopa projekti toetajad sageli tegutsevad. Näiteks öeldi meile, et Lissaboni lepingut ei tule, kui mõni riik selle vastu hääletab. Kui prantslased ja hollandlased ütlesid „ei”, siis räägiti meile, et tegelikult soovib enamik riike seda lepingut, nii et me peaksime sellega jätkama.

Kui iirlased selle lepingu tagasi lükkasid, siis selle asemel, et võtta seda otsust kui Lissaboni lepingu viimast kirstunaela, öeldi meile, et meil tuleb välja mõelda, kuidas panna iirlased uuesti hääletama, kuni nad õigesti otsustavad. Veel üks näide. Meile öeldi, et Lissaboni leping erineb täielikult põhiseadusest. „Vaadake fakte,” öeldakse meile, „me muutsime kirjasuurust, me kujundasime selle ümber, see on täiesti teistsugune ja me võtsime Euroopa Liidu sümbolid välja.” Me hoiatasime, et see ei kesta kaua. Need, kes seda projekti toetavad, leiavad võimaluse sümbolite tagasitoomiseks. Just seda ongi nüüd tehtud.

Minu palve Euroopa projekti toetajatele on selline: olge valijatega ausad ja olgu teil julgust panna see rahvahääletusele.

Raport: Richard Seeber (A6-0362/2008)

Gyula Hegyi (PSE). - (HU) Kesk-Euroopas näib kliimamuutus väljenduvat peamiselt sademete äärmuslikus ümberjaotumises. Pikale põuale järgnevad paduvihmad. Põuad ja üleujutused võivad põhjustada miljarditesse ulatuvat kahju. See näitab, et kliima on tõepoolest hakanud muutuma. Euroopa kliimapoliitika peab keskenduma kahjude vähendamisele, katastroofide ennetamisele ja kliimamuutuse aeglustamise võimalustele. Me peame töötama välja veehoidlate süsteemid ja niisutussüsteemid ning meie linnades ja maakohtades tuleb hoida sademeveevarusid, nii et meil oleks põuaajal vett. Eriti oluline on see Ungari Alföldi piirkonnas. Euroopa Liidus tuleb ühenduse poliitika kaudu saavutada tõhusam veemajandus ja järgmise eelarves tuleb selleks ette näha märkimisväärselt rahalisi vahendeid.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). - (ES) Härra juhataja, ma pean ütleva, et hääletasin selle raporti vastu, sest see ei ole hea raport. Kliimamuutus on kõikehõlmav teema ning veepuudus on probleem, mis mõjutab ka maad ja nõuab terviklikku lähenemist.

See dokument näib väitvat, et ainus lahendus on säästa kraanivett ja meie linnade torustikes olevat vett. See on piiratud ja ebasüstemaatiline lahendus, mis pole jätkusuutlik. Ma olin selle raporti vastu, kuigi selles on mõned õiged ideed, näiteks see, et vesi peab olema kättesaadav kõigile või et meil tuleb ressursse jagada ja et piirkonnad peavad olema omavahel solidaarsed.

Samas jagan ma härra Hegyi seisukohta, et me peame võtma meetmeid seoses maaga. Uus lähenemisviis hõlmab vee säästmist maapiirkondades uute tammide, uute jõgesid käsitlevate õigusaktide, katastroofide ennetamise, uudsetel arusaamadatel põhinevate uute põllumajandusstrateegiatega ja muidugi vee ümbersuunamise kaudu, kui see vajalikuks osutub.

Sotsiaalsed ja majanduslikud probleemid mõjutavad inimeste elu ja väljenduvad maailmas valitsevas toidupuuduses. Seda oleks tulnud resolutsiooni ettepanekus arvesse võtta.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). - (FR) Härra juhataja, ma hääletasin härra Seeberi raporti poolt, sest see on väärtuslik raport. Ma tänan neid, kes võimaldasid minu muudatusettepanekud vastu võtta.

Üks asi teeb mulle siiski muret, nimelt pinnase ja põhjavee reostamine ohtlike põllumajanduslike saasteainete kasutamise tõttu. Nii on juhtunud Prantsuse ülemeredepartemangudes, täpsemalt Martinique'il ja Guadeloupe'il, pikaajalise püsivusega molekule sisaldava kloordekooni kasutamise tõttu. Seda saasteainet, mis on Euroopas olnud keelatud peaaegu 30 aastat, kasutati nendes Prantsuse ülemeredepartemangudes kuni 1997. aastani.

Lisaks sellele, et selline reostus takistab majanduse arengut ja võib tekitada tõsiseid terviseprobleeme, muudab see võimatuks 23. oktoobril 2000 jõustunud vee raamdirektiivis sätestatud eesmärkide saavutamise, vähemalt Martinique'il.

Kas komisjon tunnistab lõpuks, et mõned liikmesriigid rikuvad direktiivide sätteid niivõrd tundlikes valdkondades nagu keskkond ja tervis?

Raport: Ieke van den Burg ja Daniel Dăianu (A6-0359/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Härra juhataja, ma tahaksin muuta oma hääletamist van den Burgi raporti muudatusettepanekute 3 ja 9 üle. Ma hääletasin ekslikult nende vastu, kuid ma tahtsin neid hoopis toetada. Miks? Ma arvan, et kapitalinõudeid käsitlevas ettepanekus võiks ette näha, et emitendid peaksid osa oma väärtpaberistatud laenudest kajastama bilansis, või kehtestada emitentidele kapitalinõuded, mis arvutatakse eeldusel, et see osa laenudest kuulub neile, või näha ette muid vahendeid investorite ja emitentide huvide tasakaalustamiseks. Ma leian ka, et krediidireitinguagentuuride pakutud eneseregulatsioonil põhinevad lahendused võivad osutuda ebapiisavaks, arvestades seda, kui olulist rolli nad finantsüsteemis etendavad.

Juhataja. - Teil jäi järgmiseks korraks veel neli sekundit üle, Astrid.

Raport: Alojz Peterle (A6-0350/2008)

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, me saime äsja kuulda, et reformivastased elavad minevikus. Meie tahame tulevikku kujundada! Need, kes on reformi vastu, peaksid jääma koju, oma kodumaale, ja toetama neid, kes töötavad Euroopa heaks.

Härra Peterle ütles kõik ära: me soovime oma kodanikele pikka iga ja head tervist. Seetõttu oleme aktiivselt tegelema vanusest tingitud haiguste küsimusega Euroopa Liidu seitsmenda teadusuuringute raamprogrammi raames. Nüüd on tulnud aeg toetada väikeettevõtlusalgatuse raames ulatuslikult vabakutselisi töötajaid, sõltumatuid töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid, et ka nemad võiksid tervishoiuteenuste turul aktiivselt tegutseda ning pakkuda nõnda kodanikele tulevikus sellel turul suuremas valikus teenuseid ja võimaldada neil valida välja nii kvantitatiivses kui ka kvalitatiivses mõttes parim lahendus.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Raport: Jo Leinen (A6-0372/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. - (FR) Ma andsin oma poolthääle otsusele kiita heaks üldine raamistik, milles on sõnastatud komisjoni teatise „Euroopa kommunikatsioon partnerluses” peamised aspektid. Eesmärk on luua raamistik, millega töhestada laiaulatusliku teavitamise elemente, kaasates need laiemasse struktuuri, mille aluseks on valge raamat Euroopa teabevahetuspoliitika kohta; selle valge raamatuga edendatakse kahesuunalist protsessi, mida iseloomustavad kodanike aktiivne osalemine ja D-kava („Demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava”).

Oluline on tunnistada, et see teatis, mille komisjon andis välja pärast põhiseaduse lepingu eelnõu läbikukkumist, selleks et ergutada arutelu liidu demokraatlike institutsioonide ja kodanike vaheliste suhete üle, ei ole ilmselt täitnud oma eesmärke. D-kava on läbi kukkunud: kuidas saab olla demokraatiat ilma dialoogita ja dialoogi ilma aruteluta? Ilmselgelt ei aita see kuigivõrd ületada seda tohutut lõhet, mis eraldab kodanikke, kes ei mõista enam Euroopa integratsiooni tähendust, ja institutsioone, mis on muutunud liialt läbipaistmatuteks ja arusaamatuteks. Me võime vaid loota, et see institutsioonidevahelise kokkuleppe saavutamise uus katse võimaldab meil edasi liikuda.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. - (SV) Me ei ole mingil moel vastu sellele, et liikmesriikide kodanikele antakse objektiivset ja faktidele tuginevat teavet Euroopa Liidu koostöö kohta. Kuid see teavitamine ei tohi muutuda Euroopa Liidu veelgi suurema riigiülese kontrolli propagandaks.

Euroopa asjadest teavitamise ühisdeklaratsioonis, mida see raport käsitleb, mainitakse ka mitmesuguseid Euroopa Liidu programme, näiteks „D-kava” ja „Kodanikud Euroopale”, mille suhtes Junilistan on ülimalt kriitiliselt meelestatud. Deklaratsioonis avaldatakse tunnustust ka Euroopa Liidu tasandi erakondadele ja nendega seotud poliitilistele sihtasutustele, mida Junilistani arvates tuleks rajada altpoolt, liikmesriikides tegutsevate erakondade poolt, mitte ülalt, Euroopa Liidu bürokraatia poolt.

Seetõttu hääletasin selle raporti vastu. Me oleme seisukohal, et ühisdeklaratsiooni Euroopa asjadest teavitamise kohta oleks pidanud sõnastama teisiti ning selles tulnuks rõhutada faktilist teavet ja haridust

ning avatud arutelu, milles saaksid osaleda ka need poliitilised jõud, kes soovivad Euroopas valitsustevahelist koostööd, mitte Euroopa Ühendriike.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Järjekordne „tüüpiline” raport...

Kinnitades, et „teabevahetus on nii esindusdemokraatia kui ka osalusdemokraatia oluline element”, väljendab see raport tegelikult kaudselt muret – see on vast kõige viisakam sõnastus – nende rahvahääletuste (eriti lirimaal korraldatud rahvahääletuse) tulemuste pärast, millel kavandatud leping, nüüdse nimega „Lissaboni leping” tagasi lükati.

Seetõttu on Euroopa Parlamendi enamus otsustanud kiita heaks ühisdeklaratsiooni „Euroopa kommunikatsioon partnerluses”. Selles lepivad Euroopa Liidu kolm institutsiooni (nõukogu, komisjon ja Euroopa Parlament) kokku propaganda-ristisõjas, kusjuures see jätkub eelseisvate Euroopa Parlamendi valimiste ajal, lähtudes eeldusest, et kasvavast teadlikkusest Euroopa Liidu poliitika taga olevate asjaosaliste ja nende huvide kohta ning vastuseisust neile, mida näitasid rahvahääletuste tulemused, tuleb üle saada teavitamistegevuse suunamise ja kontrollimise abil.

Tegelikult on kõige selle näol tegemist katsega peita või varjata Euroopa Liidu poliitika ja otsuste tegemise tegelikku sisu, kui need on vastuolus töötajate ja eri Euroopa Liidu riikide teiste ühiskonnakihtide huvidega.

Kasutades demagoogiliselt sõnu „demokraatia” ja „teabevahetus”, seab see raport need mõisted pigem kahtluse alla.

Timothy Kirkhope (PPE-DE), kirjalikult. – Ma toetan koos teiste Briti konservatiividega seda, et üldsusele antakse Euroopa Liidu poliitika ja institutsioonide kohta faktidel põhinevat teavet ning suurendatakse läbipaistvust.

Arvestades aga praegust majanduslikku ja rahalist olukorda, leiame, et on ka teisi, olulisemaid ja kiireloomulisemaid küsimusi, millega Euroopa Liit peab tegelema.

Seetõttu otsustasime selle raporti hääletamisest loobuda.

Report: Marian-Jean Marinescu (A6-0343/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LV) See protokoll on EL25 riikidega sõlmitud lepingu loogiline jätk. Kasutades samasuguseid õiguslikke aluseid nagu varasema protokollil puhul (protokoll EL10ga), antakse selle protokolliga Šveitsile õigus jätkata Rumeenia ja Bulgaaria töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kvantitatiivsete piirangute kohaldamist, et järk-järgult lihtsustada nende kahe riigi kodanike pääsu Šveitsi tööturule ja võtta igal aastal vastu suuremaid rühmi.

Minu arvates suurendab kõnealuse lepingu laiendamise Rumeeniale ja Bulgaariale konkurentsi Šveitsi tööturul, muudab lihtsamaks Šveitsi töötajate saatmise neisse kahte riiki, parandab Rumeenia ja Bulgaaria töötajate värbamise võimalusi ning avab ka tulevased turud Šveitsi eksporttoodangule.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Ma toetan seda algatust, mille eesmärk on taas kord laiendada (2002. aasta juunis sõlmitud) Šveitsi ja Euroopa Liidu vahelise isikute vaba liikumise lepingut, et kaasata sellesse Rumeenia ja Bulgaaria.

Laiendamisel on kahtlemata positiivne mõju uute töö- ja investeerimisvõimaluste edendamisele ning ka kõigi asjaomaste riikide majanduskasvule, eelkõige tänu nendevahelise kaubavahetuse mahu suurenemisele.

Kavandatakse erilisi ülemineku perioode, mis kokku moodustavad kuni seitse aastat ning mille jooksul Šveitsil on õigus säilitada kvantitatiivseid piiranguid Rumeeniast ja Bulgaariast pärit töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes, et järk-järgult lihtsustada nende kahe riigi kodanike pääsu Šveitsi tööturule ja suurendada igal aastal vastu võetavate töötajate arvu, arvestades turu vajadusi ja töö olemasolu Šveitsis.

Rumeenia ja Bulgaaria võivad samasuguseid kvantitatiivseid piiranguid samade perioodide jooksul kohaldada ka Šveitsi kodanike suhtes.

Hiljem on võimalik kvoodid uuesti kehtestada, kui on täidetud kaitseklauslis sätestatud tingimused. Kvoote võib kohaldada ainult 2019. aastani.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin raporti poolt, mis käsitleb nõukogu otsust ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vahelise

isikute vaba liikumist käsitleva lepingu protokoll (mis käsitleb Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia osalemist lepingus seoses nende ühinemisega Euroopa Liiduga) Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide nimel sõlmimise kohta (9116/2008 – C6-0209/2008 – 2008/0080(AVC)).

Raportöör Marinescu toetab lepingu ulatuse laiendamist tingimusteta. Ta märgib õigesti, et see on suur võimalus ühelt poolt Šveitsile ning teiselt poolt Rumeeniale ja Bulgaariale. Selle sammuga levitatakse ka Euroopa Liidu poliitikat, mille eesmärk on majanduskasv ja tööhõive.

Kuid nagu härra Marinescu märkis, tekitab muret asjaolu, et kokkulepitud lahendus erineb ajakava mõttes eelmisest lepingust, mis hõlmas EL10 riike. Ma olen täiesti nõus, et üleminekuperioodi pikendamine nende kahe riigi puhul, nagu on ette nähtud nimetatud dokumendis, on negatiivne meede.

Oluline on võtta seda kõike arvesse ning nõuda kiiret ratifitseerimis- ja rakendamisprotsessi kohe pärast 2009. aastal toimuvat rahvahääletust.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Rahvahääletus Euroopa Liiduga sõlmitud lepingu üle, mis käsitleb isikute vaba liikumist, ning Rumeenia ja Bulgaaria kaasamise üle korraldatakse Šveitsis 8. veebruaril 2009.

Mõningate Šveitsis avaldatud seisukohtade järgi on rahvahääletuse eesmärk peatada „massiline kontrollimatu sisseränne” Rumeeniast ja Bulgaariast. Šveits korraldas sellise rahvahääletuse ka 2005. aastal, pärast Euroopa Liidu 2004. aasta laienemist. Õnneks oli selle rahvahääletuse tulemus positiivne.

Me ei tohi vaidlustada riikide õigust korraldada rahvahääletusi, kuid samas olen ma seisukohal, et kõik liikmesriigid peavad tagama Euroopa Liidu ühtsuse, sõltumata sellest, millised on sellise arvamuse küsimise tulemused.

Dumitru Oprea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin Marian Jean Marinescu soovitus (A6-0343/2008) poolt järgmistel põhjustel:

Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 45 on sätestatud: „Igal liidu kodanikul on õigus liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada” ning 1957. aasta Rooma lepingus on sätestatud, et igasugune diskrimineerimine kodakondsuse alusel on keelatud.

On loomulik, et nii Rumeenia kui ka Bulgaaria kui Euroopa Liidu uued liikmesriigid osalevad isikute vaba liikumist käsitleva EÜ ja Šveitsi vahelise lepingu protokoll allkirjastamisel, et neile laieneksid selle lepingu sätted ja samad õigused, mis kuuluvad kõikidele Euroopa riikidele. Vastasel juhul ei saaks me rääkida Maastrichti lepingust (1993) tulenevast tõelisest „Euroopa kodakondsusest”.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin härra Marinescu raporti poolt, mis puudutab isikute vaba liikumist käsitleva EÜ ja Šveitsi vahelise lepingu laiendamist Rumeeniale ja Bulgaariale, kes ühinesid Euroopa Liiduga 1. jaanuaril 2007.

Nagu ka raportöör, olen ma veendunud, et laiendamine peaks olema majanduslikult kasulik mõlemale lepingupooltele, sest see toob kaasa tööhõive kasvu, eksporditurgude avanemise ning seega ka kaubavahetuse suurenemise ja majanduskasvu, samas kui Šveitsile jääb õigus kohaldada eelmises protokollis (EL10) sätestatud üleminekumeetmeid, ehkki koos vajalike muudatustega.

Raport: Luca Romagnoli (A6-0360/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LV) Selle ettepaneku eesmärk on juba eelnevates regulatiivaktides kokku lepitud põhimõtete rakendamine, luues elektroonilise ühenduse liikmesriikide registrite vahele – mille puudumine on kuni tänase päevani takistanud Euroopa registrite süsteemi tõhusat toimimist. Ettepanekuga püütakse eelnevate regulatiivaktidega loodud süsteemi tehnilises ja infotehnoloogilises osas täiendada. Kuid aluspõhimõtted ei muutu: lähtekohaks jääb see liikmesriik, mille kodanik süüdimõistetud on; teavet säilitatakse ainult ühe liikmesriigi keskregisris ning see ei ole teiste liikmesriikide registritele vahetult kättesaadav; liikmesriigid haldavad ja ajakohastavad omaenese andmebaase.

Selle otsusega leitakse ühine fookus 27 liikmesriigi eri õigussüsteemidele, millest igalühel on omad õiguslikus ja sotsiaalses mõttes tundlikud kohad.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Komisjon on alates 2005. aastast esitanud hulga õigusloomega seotud algatusi, mille eesmärk on reguleerida ja hõlbustada karistusregistrite andmete vahetamist, et kõrvaldada

aeglane ja äärmiselt ebatõhus süsteem, mis on toiminud Euroopa Nõukogu 1959. aasta konventsioonis sätestatud mehhanismide kohaselt.

Esimene parandus tehti nõukogu 2005. aasta otsusega karistusregistrite andmete vahetamise kohta, eriti seoses edastamise aja lühendamisega.

2007. aastal jõudis nõukogu poliitilisele kokkuleppele raamotsuse suhtes, mille eesmärk on tagada, et iga liikmesriik vastaks võimalikult ammendavalt ja korrektselt päringutele, mis esitatakse tema kodanike karistusandmete kohta.

Praeguse algatusega ei soovita selle raamotsuse aluspõhimõtteid muuta, vaid neid pigem täiendada. Selle eesmärk on luua liikmesriikide vahel süüdimõistvaid kohtuotsuseid käsitleva teabe vahetamise elektrooniline süsteem ehk Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS).

27 eri õigussüsteemi, millest igaühel on omad õiguslikus ja sotsiaalses mõttes tundlikud kohad, jäävad alles, kuid eesmärk on leida ühine fookus, mis võimaldaks seda süsteemi praktiliselt rakendada.

Et tagada selle süsteemiga seoses piisav andmekaitse, tuleb kolmanda samba raames ilmselgelt kiiresti vastu võtta raamotsus andmekaitse kohta, mida ma olen korduvalt kutsunud üles tegema.

Gérard Deprez (ALDE), kirjalikult. – (FR) Mina hääletasin Euroopa karistusregistrite infosüsteemi käsitleva raporti poolt, sest see süsteem on liikmesriikide karistusregistrite võrgustiku kõige tähtsam element.

Kordan selguse mõttes, et me ei kavatsen luua mingit tohutut tsentraliseeritud andmebaasi. Iga liikmesriik jätkab oma kodanike andmete koondamist; iga riigi keskasutus on edaspidigi ainus organ, kellel on juurdepääs vastastikusele ühendusele teiste liikmesriikide registritega.

Seega puudub riiklikel õigusalustel vahetu juurdepääs Euroopa registrile, nad peavad saatma teabenõude oma riigi keskregistrile, mis tegutseb vahendajana.

Seni ei ole Euroopa registrite süsteem tõhusalt toiminud. Meil oli muidugi 2006. aastal käivitatud katseprojekt, mis hõlmas Belgia, Tšehhi Vabariiki, Prantsusmaad, Saksamaad, Luksemburgi ja Hispaania ning millega selle edukuse tõttu liitusid hiljem ka teised.

Meil oli ka otsus, mis käsitleb liikmesriikide karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja nende andmete sisu.

Kuid meil puudus dokument, mis oleks aluseks vastastikuse elektroonilise sidumise tehnilisele korraldamisele.

See ühendus on nüüd saavutatud tänu Euroopa karistusregistrite infosüsteemile, mis näitab, et uued tehnoloogiad hõlbustavad igapäevast õigusemõistmist Euroopa Liidus.

Koenraad Dillen (NI), kirjalikult. – (NL) Romagnoli raport väärleb meie toetust, sest see väljendab tõelist edasiminekut liikmesriikidevahelises õigusalasises koostöös. Minevikus on olnud liiga palju juhtumeid, kus karistusregistri andmed tõsiselt kurjategijate kohta, kes elavad mujal kui oma päritoluliikmesriigis, ei ole jõudnud prokuratuurideni. Fourniret' juhtum Belgias on selliste juhtumite kõige kurvem näide.

Ühtlustatud Euroopa karistusregistrite süsteem on hea mõte, muidugi tingimusel, et tagatakse kõikide inimeste põhiõigused. Selles mõttes võib probleemiks osutuda sõnavabadus, mida mõnes liikmesriigis tõsiselt piiratakse nn rassismivastaste seadustega, milles on ette nähtud vanglakaristused. Näiteks Belgias läheb arvamuse väljendamise kriminaliseerimine palju kaugemale võrreldes selliste riikidega nagu Itaalia ja Ühendkuningriik, kus sõnavabadust tegelikkuses austatakse.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Tegemist on nõuandemenetlusega, mille eesmärk on saavutada kokkulepe ettepanekus luua Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS), mis hõlmab elektroonilist teabevahetust liikmesriikide vahel.

Komisjon kinnitab, et keskne eesmärk on tugevdada turvalisusel ja õigusel rajanevat Euroopa ala ning et teave varasemate süüdimõistvate otsuste kohta peab jõudma kohtunike ja prokurörideni ning politseiasutusteni.

On märgitud, et „see eesmärk eeldab karistusregistrite andmete süstemaatilist vahetamist liikmesriikide pädevate asutuste vahel viisil, mis tagaks ühtse arusaama andmetest ja andmevahetuse tõhususe”.

Meie seisukoht on, et kodanike karistusandmete edastamine ühest liikmesriigist teise, kui see on vajalik, peab põhinema asjaosaliste (kahepoolset) koostööl. Lisaks muudele küsimustele, mille ulatust ja mõju tuleks hinnata, nähakse raportis ette liikmesriikide kohustused, millega viiakse õigus- ja siseasjad ühenduse tasandile sellisel määral, et see ületab liikmesriikidevahelise koostöö põhimõtteid, mida meie soovime.

Muidugi mõistame vajadust mehhanismide järele, mis võimaldavad karistusregistrite andmete vastastikust edastamist liikmesriikide vahel, kuid seda tuleb hinnata iga juhtumi puhul eraldi ja seda tuleb teha koostöö raames.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Meie kolleegi koostatud raport kujutab endast reaalselt edasiminekut liikmesriikide karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelise korralduse ja nende andmete sisu puhul.

Ei ole kahtlust, et praegugi võib olla selliseid inimesi nagu jälestusväärne pedofiil Fourniret, kes hirmutas inimesi Prantsusmaal ja seejärel Belgias, sest tema karistusandmeid ei edastatud ühest riigist teise. Sellised koletised, mõrvarid, kaabakad ja vargad ei saa end õigusemõistmise eest varjata eri riikide andmebaaside vähese läbipaistvuse pärast.

Nende pakiliste põhjuste tõttu toetame me Euroopa karistusregistrite infosüsteemi loomist, kuid tingimusel, et sellega on tagatud iga inimese põhivabadused. Ma pean silmas eelkõige sõnavabaduse vajalikku kaitset ja ideoloogilist karistamist süüte eest, mis seisneb arvamise omamises, kui see arvamus ei ole kooskõlas Euroopa Liidu pooldamise dogmade ja poliitiliselt korrektsete diktatuuriga.

Karistusregistrite vastastikune elektrooniline sidumine eeldab ka vajalike ettevaatusabinõude tarvituselevõtmist, näiteks vahetatava teabe terviklikkuse, autentsuse ja ajakohastamise tagamist. Praegu oleme selle mehhanismi loomise ettevalmistusetapis ning peame seetõttu olema jätkuvalt tähelepanelikud ja ettevaatlikud.

Bogusław Liberadzki (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin raporti poolt, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS) loomise kohta raamotsuse 2008/XX/JSK artikli 11 kohaldamiseks (KOM(2008)0332 – C6-0216/2008 – 2008/0101(CNS)).

Raportöör Luca Romagnoli on õigesti rõhutanud, et selle ettepaneku eesmärk on juba kokku lepitud põhimõtteid ja rakendusmeetmeid ellu viia, mitte neid uuesti välja töötada.

On väga oluline panna paika elektrooniline teabevahetus, et muuta teabe edastamine Euroopa karistusregistrite infosüsteemi raames tõhusamaks. Praegu võtab andmete edastamine liiga kaua aega. Kiirus on aga tänapäeva maailmas edu saavutamiseks ülioluline.

Silmas tuleb pidada järgmist:

- täieliku edu huvides tuleb teha kõik mis võimalik, et anda kohtuasutuste käsutusse uurimisvahendid;
- andmekaitse seisukohalt on ülioluline kasutada süsteemi S-TESTA, mis tagab võrgu turvalisuse.

On märgitud, et kavandatud õiguslik alus ei ole sobiv. See tekitab muret ja seda küsimust tuleks kontrollida vastavate asutamislepingute alusel.

Kokkuvõttes leian, et see raport tuleks vastu võtta ja samuti tuleks teha jõupingutusi otsuste rakendamiseks liikmesriikides.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Ajal, mil piiriülene kuritegevus on suurenenas, muutub liikmesriikidevaheline koostöö üha olulisemaks. Me ei tohiks unustada, et kuritegu, mille eest võidakse ühes riigis määrata karme karistusi, võidakse teises riigis pidada väiksemaks õigusrikkumiseks. Seda peaksime meeles pidama. Samuti on oluline täita andmekaitse nõudeid ja järgida nii süüdistatavate kui ka ohvrite õigusi. Meile esitatud raport tundub seda tagavat ja seetõttu hääletasingi selle poolt.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, kuna minu arvates on sellel oluline roll Euroopa karistusregistrite infosüsteemi rakendamisel, sest selles nähakse ette liikmesriikide teabevahetuseks vajalikud tehnilised ja praktilised vahendid.

Samas leian, et teksti, mida me hääletasime, saaks tulevikus parandada (pärast riigiasutuste vahelise andmesidevõrgu S-TESTA ajutist kasutamist) Euroopa õigusala koostöö võrgustiku teabevahetussüsteemi kasutamisega; seda tuleks teha järgmistel põhjustel:

- Kaufmanni raporti vastuvõtmisega toetas Euroopa Parlament Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku nüüdisaegse ja turvalise sidevõrgu loomist;
- karistusregistrite andmed on üks neid teemasid, mida liikmesriikides õigusemõistmist edendav Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik hõlmab;
- üheainsa teabevahetusvõrgu kasutamise on võimalik märkimisväärselt kokku hoida;
- õigusosalase teabe edastamiseks üheainsa süsteemi kasutamine tagab huvitatud isikutele kiire, turvalise, kompleksse ja hõlpsa juurdepääsu vajalikule teabele.

Charles Tannock (PPE-DE), kirjalikult. – Briti konservatiivid hääletasid selle ettepaneku vastu, sest sellega laiendatakse riigiasutuste võimalusi kasutada karistusregistri andmeid ilma nõuetekohase kontrollita. Meie pooldame jätkuvalt valitsustevahelist koostööd kriminaalasjade valdkonnas, kuid mitte automaatset õigust sellistele andmetele juurde pääseda.

Raport: Pier Antonio Panzeri (A6-0365/2008)

Jan Andersson, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, otsustasime hääletada raporti poolt, mis käsitleb võitlust deklareerimata töö vastu (A60365/2008). See raport sisaldab mitmeid olulisi sätteid, sealhulgas neid, mis puudutavad peatöövõtja vastutust eeskirjade rikkumise eest alltöövõtjate poolt. Raportis vaidlustatakse ka see, kuidas Euroopa Kohus on viimasel ajal töötajate lähetamist käsitlevat direktiivi tõlgendanud.

Üldiselt on see hea raport, kuid meie seisukoht on, et maksupoliitika ja eelkõige maksude suurus on liikmesriikide pädevusse kuuluvad küsimused. Paraku ei olnud võimalust neid raporti osi eraldi hääletada.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Mina hääletasin Itaalia kolleegi Pier Antonio Panzeri omaalgatusliku raporti poolt, mis käsitleb deklareerimata töö vastase võitluse tõhustamist ja mis on koostatud komisjoni teatise alusel. Raportis soovitatakse tugevdada võitlust varimajanduse vastu, mis ohustab kogu majandust, jätab töötajad ilma igasuguse kaitseta, on kahjulik tarbijatele, vähendab maksutulusid ja tekitab ettevõtete vahel ebaausat konkurentsi.

Oluline on selgelt eristada kuritegelikku või muud ebaseaduslikku tegevust tööst, mis on seaduslik, kuid millest ei ole ametiasutustele teatatud, s.t mis ei vasta mitmesugustele regulatiivsetele piirangutele ning mida iseloomustab eelkõige see, et maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed jäävad tasumata. Loomulikult tuleb kontrolli tugevdada. Kuid samas peame jätkuvalt vähendama tööjõu maksukoormust vastavalt iga riigi olukorrale, parandades riigi rahanduse kvaliteeti. Oluline on vähendada maksu- ja sotsiaalhoolekandesüsteemidele halduskeerukust, mis võib soodustada deklareerimata tööd, eriti füüsilisest isikust ettevõtjate ja väikeettevõtjate puhul.

Me peame kiiresti uurima võimalusi luua Euroopa koostööplatvorm, et edendada koostööd tööinspektorite ja teiste asjaomaste asutuste vahel, kes vastutavad järelevalve ja pektustevastase võitluse eest.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), kirjalikult. – Briti konservatiivid toetavad deklareerimata töö vastase võitluse tõhustamise meetmeid, eelkõige mõningaid raportis mainitud meetmeid – näiteks neid, millega liikmesriike julgustatakse vähendama tööjõu maksukoormust ja millega edendatakse seadusliku töö hüvesid.

Samas on raportis mitmeid punkte, mida me ei saa toetada.

Nende seas on ühenduse tasandil tööinspeksioonide tegevuse kooskõlastamise platvormi loomine ja töötajate lähetamist käsitleva direktiivi 96/71/EÜ läbivaatamine. Briti konservatiivide arvates tuleb seda direktiivi paremini rakendada, kuid ei see ei vaja õiguslikku muutmist, sest see võib tööandjate ja töötajate jaoks segadust tekitada. Seetõttu loobusid konservatiivid hääletamast.

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma andsin oma poolthääle raportile deklareerimata töö vastase võitluse tõhustamise kohta, sest selline nähtus nagu deklareerimata töö on tõsine probleem kogu ühenduses. Deklareerimata töö turu laienemine tuleneb peamiselt ülemäärasest maksustamisest ja bürokraatiast ning toob kaasa maksutulude olulise vähenemise ja kaudselt seega ka eelarvepuudujäägid.

Lisaks soodustab töötajate värbamine vajalikke vorminõudeid järgimata ka ebaausat konkurentsi. Lisaks sellele, et ametiasutused peaksid suuremat tähelepanu pöörama maksude ja bürokraatia vähendamisele tööjõuturul, tahaksin ma eeltooduga seoses rõhutada vajadust soodustada uute töökohtade loomist ning kehtestada ajutist ja juhuslikku tööhõivet käsitlevad paindlikud eeskirjad.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Hästi toimiv tööturg vajab nii häid õigusakte kui ka tööturu osapoolte ja asjaomaste ametiasutuste tegevuse tõhusat kooskõlastamist. Deklareerimata töö on vaid üks paljudest tõsisest probleemidest, millele tööturu osapooled peavad lahenduse leidma.

Panzeri raport on tulvil häid kavatsusi ja mõnel juhul ka rikkalikult nõuandeid selle kohta, kuidas üksikud liikmesriigid võiksid oma tööturgu korraldada ja deklareerimata töö probleemi lahendada. Muu hulgas julgustab raportöör liikmesriike jätkama maksu- ja sotsiaalkindlustussüsteemi reforme ning võtma kooskõlastatud meetmeid, et võidelda deklareerimata töö vastu. Raportöör teeb ka ettepaneku kaaluda ühist lähenemisviisi Euroopa Liidu siserändele ning väljendab arvamust, et „liikmesriikide majanduspoliitika, maksu- ja sotsiaalkaitsesüsteemide reform peaks olema integreeritud ja arvesse võtma deklareerimata töö peamisi põhjuseid”.

Junilistan on seisukohal, et tööturupoliitika on riiklik küsimus, ja tunneb seetõttu suurt muret selle pärast, kui visalt Euroopa Liit püüab suurendada neis küsimustes oma mõju liikmesriikide enesemääramisõiguse arvel. Seetõttu otsustas Junilistan hääletada selle raporti vastu.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Deklareerimata töö on keerukas ja mitmetahuline nähtus. Sellel on majanduslik, sotsiaalne, institutsiooniline ja isegi kultuuriline mõõde ning mitmetine kahjulik mõju. Riigieelarvest kaovad tulud, mida on ilmselgelt vaja kulude katmiseks. Mis puudutab varimajanduses tegutsevaid töötajaid endid, siis nemad jäävad sageli ilma töötajatele kuuluvatest õigustest. Lisaks on need töötajad altd tervishoiu ja tööohutusega seotud riskidele ning neil on vähe võimalusi erialaseks arenguks.

Deklareerimata töö on ka siseturu jaoks probleem. See kahjustab siseturu toimimist. Deklareerimata töö põhjused on liikmesriigiti erinevad ja seetõttu peavad ka selle tõkestamiseks võetavad meetmed olema erinevad. Ma nõustun raporti peamiste sõnumitega, mille kohaselt tuleb tõhustada jõupingutusi selle nähtusega võitlemiseks. Seetõttu toetasin ma härra Panzeri raportit.

Samas tahaksin selgelt välja öelda, et minu arvates ei ole direktiivi sätete kavandatud läbivaatamine Euroopa Kohtu lahendite alusel tõhus vahend deklareerimata töö vastu võitlemiseks. Seepärast kavatsen ma alati vastu olla üleskutsetele muuta töötajate lähetamist käsitleva direktiivi sätteid.

Ma leian, et võitluseks deklareerimata tööga, mis hõlmab lähetatud töötajaid, on vaja tugevdada üksnes liikmesriikidevahelist halduskoostööd ja teabevahetust.

Jens Holm ja Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – (SV) Oleme seisukohal, et deklareerimata töö kaotamiseks tuleb võtta tõhusaid meetmeid.

Samas ei saa me nõustuda näiteks sellega, et deklareerimata töö probleemi lahenduse üheks osaks peaks olema ühine siserändepoliitika. Seetõttu loobusime lõpphääletusel osalemast.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Deklareerimata töö on nähtus, mis mõjutab kõiki Euroopa Liidu liikmesriike. Deklareerimata töö on kõige tavapärasem töömahuka ja sageli madalalpalgalise töö puhul, sellise tööga hõivatud töötajatele ei ole tagatud tööohutus ning neile ei laiene sotsiaaltoetused ega töötajate õigused. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid peavad võtma meetmeid, et vähendada deklareerimata töö ulatust, ja seetõttu hääletasin ma Panzeri raporti poolt.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) On oluline võidelda deklareerimata töö vastu, eriti seepärast, et see majanduse vähkkasvaja levib, piirates meie riikide majanduskasvu ja moonutades sotsiaalse dumpingu kaudu konkurentsi siseturul. Selle varimajanduse esimesed ohvrid on seaduslikud töötajad, liikmesriikide kodanikud, kelle seaduspärased majanduslikud ja sotsiaalsed õigused on ohus.

Me võiksime seda raportit pooldada nähtuste tõttu, mida selles hukka mõistetakse. Kahjuks annab see järeleandmatutele Euroopa Liidu ülemvõimu pooldajatele veel ühe võimaluse kasutada kehvast olukorras oleva Euroopa majanduse ja rahva jaoks sotsiaalse hoovana ulatuslikku majanduslikku sisserännet – nende arvates hädaabi-sisserännet. Üleskutse asendada ebaseaduslik tööjõu sisseränne „seadusliku” sisserändega on põhjendamatu ja silmakirjalik. Lisaks ei ole see kasulik ei majanduslikus, sotsiaalses ega ühiskondlikus mõttes.

Prantsusmaa ja Euroopa ei pea avama rohkem „seaduslike sisserändekanaleid”, kui nad ei suuda peatada isegi ebaseaduslikku sisserännet. Et edendada majanduskasvu ja saavutada taas kontroll siseturu üle, peame taastama kodanike usalduse peredele keskenduva ja iibe suurendamisele suunatud poliitika kaudu, noorte ja töötute parema väljaõppe ja nõustamise kaudu ning ühenduse soodustuste ja kaitse kaudu.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Ma loobusin hääletamast Panzeri raportit, mis käsitleb deklareerimata töö vastase võitluse tõhustamist. Ehkki selles raportis on mõned head mõtted, leian ma, et selle raportiga tuuakse Euroopa tööjõuturule otseteed pidi turvalise paindlikkuse elemente. Turvaline paindlikkus tähendab suuremat paindlikkust tööandjate jaoks ja vähem turvalisust töötajate jaoks. Ma ei saa sellega nõustuda.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), kirjalikult. – See raport sisaldab mitmeid küsitavusi, sealhulgas ebatüüpiliste lepingute ja „turvalise paindlikkuse” propageerimist, mis võivad nõrgestada alalisi töölepinguid. Ka asjaolu, et raporti koostamisel on lähtutud väga puudulikust Lissaboni strateegiast, on probleem.

Samuti tunduvad lähetatud töötajaid käsitlevad sätted olevat eri keeleversioonides erinevad.

Vaatamata neile küsitavustele sisaldab see raport piisavalt positiivseid elemente, nii et mul on võimalik seda toetada.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Umbes 20% Euroopas tehtavast tööst on deklareerimata töö. See õonestab meie sotsiaalkindlustussüsteemi. Ettepanekus mõõndakse, et turg on mingil määral rikunud ja selle tulemuseks on kõlvatu konkurents. Me toetame võitlust deklareerimata töö vastu, kuid peame hääletamisest loobuma, sest sellel ettepanekul on tõsiseid puudusi. Kahjuks põhineb see neoliberaalsel mõtteviisil, mis vastandab töötajaid üksteisele. Võitlust deklareerimata töö vastu kasutatakse ettekäändena selleks, et edendada suuremat paindlikkust tööturul. See paneb eurooplased tööturul halvemasse olukorda, sest nad on sunnitud konkureerima mujalt pärineva odava tööjõuga.

Euroopa Liidu laienemistel 2004. ja 2007. aastal on kaugeleulatuv mõju. Healuga seotud erinevused on Euroopa Liidus märkimisväärselt suurenenud, sest paljudes uutes liikmesriikides on varem edukalt tegutsenud tööstusharud kokku varisenud. Need riigid tegelevad nüüd peamiselt kauba importimise ja tööjõu eksportimisega. Poolakad ja rumeenlased lähevad teistesse riikidesse tööle sellise palga eest ja sellistel tingimustel, mis neis riikides on tegelikult lubamatud. Nende palkade väiksust aga kasutatakse ära selleks, et alandada ka teiste töötajate palku. Euroopa ei suuda edaspidi rohkem lõimuda, kui Euroopa Liidus on sissetulekute tase niivõrd erinev ja neid erinevusi kasutatakse konkureerimisel ära.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletan härra Panzeri raporti poolt, mis käsitleb deklareerimata töö vastase võitluse tõhustamist.

Ma olen seisukohal, et enam kui kunagi varem on praegu vaja võidelda selle nähtuse levimise vastu, mis takistab ausat konkurentsi ettevõtete ja piirkondade vahel, tekitab haldusprobleeme ja millel on äärmiselt kahjulikud tagajärjed seaduslikult tööle võetud töötajate jaoks. Ma olen nõus, et on vaja teha tõsiseid jõupingutusi, võitlemaks selle nähtuse vastu ennetusmeetmete, stiimulite ja suurema vastutustunde abil, ent ka piiravate meetmete, tõhusa järelevalve ja asjakohaste sanktsioonide abil.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Me peame tegema rohkem, et aidata neid töötajaid, keda deklareerimata töö ärakasutamine mõjutab. Nende tervis ja ohutus on hoolimatute tööandjate tõttu ohus.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Me hääletame selle raporti vastu, sest selle sisuline eesmärk seisneb töötajate julma ärakasutamise põlistamises. See ei lahenda deklareerimata töö probleemi töötajate huvide seisukohast. Pigem vastupidi, see põhineb vajadusel säilitada Lissaboni strateegia raames kapitali kasumlikkus ja tugevdada ELi monopolide konkurentsivõimet. Seega pakutakse raportis selliste meetmete asemel nagu tööandjate kontrollimine ja karistamine välja hoopis kapitali suurendamise võimalusi, näiteks „kaudsete kulude vähendamist”. Seeläbi vähendatakse kindlustusmaksete tegemise kohustust või kaotatakse see sootuks. Tegemist on ka maksuvabastustega; ettevõtete finantskoormust vähendatakse ja kasutusele võetakse mitteametlikud töölepingud.

Lisaks sellele, et need meetmed on deklareerimata töö probleemi lahendamise seisukohalt kasutatud, antakse nendega kapitalile täielik puutumatus. Seetõttu kasvab sedalaadi tööhõive, rikutakse tööga seotud õigusi, sotsiaalseid õigusi ja kindlustusega seotud õigusi ning tööliiklasi ekspluateeritakse veelgi enam.

Tööliiklass ei saa oodata mingit talle soodsat lahendust Euroopa Liidult, Euroopa Parlamendilt ega plutokraatia poliitilistelt käsilastelt.

Töötajad võitlevad tööliikumise kaudu selle eest, et kukutada Euroopa Liidu rahvaenuliku poliitika ja liikmesriikide kodanlikud valitsused. Selle tulemuseks on võimu täielik muutumine ja nii tagatakse, et töötajate kätega loodud jõukust kasutatakse inimeste hüvanguks.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Deklareerimata töö on muutunud Euroopa Liidus laialt levinud nähtuseks. Näiteks Taanis on sedalaadi tööga hõivatud või kokkupuuteid omanud kuni 18% rahvast.

Väga sageli ei karistata töötajat sellise töötamise eest kuidagi. Tavaliselt on tööandja see, keda karistatakse. Parimal juhul peab töötaja maksma trahvi, mis on igal juhul väiksem tööandja makstavast trahvist. Teoreetiliselt ei anna deklareerimata töö alust isiku väljasaatmiseks tema päritoluriiki. Mõnes riigis, näiteks Belgias ja Taanis, võidakse seda teatud juhtudel siiski teha, kui tegemist on õigusaktide jultunud ja jätkuva rikkumisega.

Euroopa Liit peaks tegema kõik endast oleneva, et selle nähtuse vastu võitlemisel edu saavutada. Kõige tõhusam meetod oleks maksude vähendamine ja seaduslikule tööturule juurdepääsu halduslike takistuste kõrvaldamine, nii et deklareerimata töö muutuks lõpuks kummalegi poolele ebasuvaks.

Raport: Gabriele Zimmer (A6-0364/2008)

Jan Andersson, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, hääletasime raporti poolt, mis käsitleb sellist tähtsat teemat nagu võitlemine sotsiaalse tõrjutuse vastu. Samas tahame teatavaks teha oma seisukoha miinimumpalka käsitlevate punktide kohta. Me jagame arvamust, et töötavate vaeste arvu tuleb Euroopas vähendada. Kõikidele Euroopa palgatöötajatele peab olema tagatud vastuvõetav sissetulek. Liikmesriike, kes soovivad seda tagada seadusjärgse miinimumpalga abil, võivad seda vabalt teha. Samuti on selge, et liikmesriikides, kus palkade kindlaksmääramine on jäetud tööturu osapoolte otsustada, tuleb edaspidi nii toimida.

Lissaboni strateegias võrreldakse tööturu eri mudeleid ja seda, kuidas nendega palgatöötajatele mõistlik palk tagatakse. On oluline, et liikmesriigid vahetaksid selles vallas kogemusi.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Saksa kolleegi Gabriele Zimmeri raporti poolt, mis käsitleb sotsiaalse kaasatuse edendamist ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemist Euroopa Liidus. Üsna suur osa liidu rahvast on sotsiaalselt tõrjutud: 16% elanikkonnast elab madala sissetuleku piiril, iga viies inimene elab nõuetele mittevastaval elamispiiril, 10% inimestest elab leibkonnas, kus keegi ei tööta, pikaajalise töötuse määr läheneb neljale protsendile ning kooli jätab varakult pooleli üle 15% õpilastest. Sotsiaalse tõrjutuse üks aspekte, mis on muutumas üha olulisemaks, on infotehnoloogia kättesaamatus.

Nagu ka valdav enamus kolleege, toetan ma komisjoni lähenemisviisi aktiivsele sotsiaalsele kaasamisele, mis peab võimaldama inimestel väärikalt elada ning ühiskonnas ja tööturul osaleda. Ma toetan üleskutset, et liikmesriigid määratleksid minimaalse sissetuleku skeemid, et edendada sotsiaalset kaasatust, ja toetusüsteemid, mille eesmärk on inimesed vaesusest välja aidata ning võimaldada neil elada inimväärset elu.

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LV) Võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu on Euroopa Liidu ja liikmesriikide jaoks kõige tähtsam küsimus. 2000. aasta märtsis, kui Lissaboni strateegiat hakati ellu viima, tegi nõukogu liikmesriikidele ja komisjonile ülesandeks võtta meetmeid, et vähendada vaesust olulisel määral ja kaotada vaesus 2010. aastaks. Liikmesriigid on näidanud otsusekindlust paljude meetmete kaudu, mida on võetud nii Euroopa Liidu kui ka riigi tasandil. Kuid võitlus vaesusega ja tööturult eemalõrjutud inimeste taasintegreerimine on laienenud Euroopa Liidu jaoks väga keeruline ülesanne. Me ei suuda saavutada muudetud Lissaboni strateegia eesmärke, kui jätkame inimkapitali, meie kõige väärtuslikuma ressursi raiskamist.

Enamik liikmesriike rakendab heaolupoliitikat ja aktiveerimispoliitikat, mille eesmärk on tööturult välja tõrjutud inimeste taasintegreerimine. Vaatamata sellele on veel suur hulk inimesi, kellel on vähe võimalusi tööd leida ning keda seetõttu ohustab sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuspiirist allapoole jäämise risk. Minimaalse sissetuleku skeemid on neile, kes on tööturult kõige kaugemal, ainus võimalus vältida äärmisse vaesusesse langemist. Selle ülitahtsa ülesande täitmise kõrval peaksid minimaalse sissetuleku skeemid soodustama ka töövõimeliste inimeste tööturule kaasamist. Peamine ülesanne on seega tagada, et heaolupoliitika aitaks töövõimelisi inimesi tulemuslikult kaasa haarata ja saavutada pikaajaline eesmärk, mis seisneb vastuvõetava elatustaseme kindlustamises neile, kes jäävad praegu ja edaspidi tööturult kõrvale.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), kirjalikult. – Briti konservatiivid toetavad sotsiaalse kaasatuse edendamist ja vaesuse vastu võitlemist. Kuigi kõnealune raport sisaldab mõningaid häid mõtteid ja rõhutab teatud ühiskonnarühmade rasket olukorda, ei saa me toetada näiteks punkte, milles viidatakse kogu Euroopa Liitu

hõlmava miinimumpalga kehtestamisele. Paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides on kehtestatud miinimumpalk, kuid Briti konservatiivide arvates on see küsimus liikmesriikide otsustada.

Raportis on ka mõned negatiivse alatooniga viited osalise tööajaga tööle, mis meie delegatsiooni arvates ei peegelda kuidagi Ühendkuningriigi olukorda. Seetõttu loobusid konservatiivid seda raportit hääletamast.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE-DE), kirjalikult. – (SV) Me otsustasime hääletada raporti vastu, mis käsitleb sotsiaalse kaasatuse edendamist ja vaesuse vastu võitlemist Euroopa Liidus, sest paljud ettepanekud hõlmavad valdkondi, millega tuleks tegelda riigi tasandil. Tervishoidu puudutavad sisulised küsimused on peamiselt liikmesriikide vastutusel, nagu põhimõtteliselt ka tööturupoliitika konkreetne sisu. Nende kahe valdkonnaga on kõige parem tegelda riiklikul tasandil, kodanikele lähemal. Ka sellised meetmed nagu miinimumpalk lähevad vastuollu raporti eesmärgiga, sest need loovad võitluses sotsiaalse tõrjutuse vastu mitmesuguseid takistusi.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me teame, et töötavate vaeste osakaal kasvab koos ebakindla ja halvasti tasustatud töö osakaalu suurenemisega. See küsimus peaks olema üks neist teemadest, millele Euroopa Liidu eest vastutajad kõige enam tähelepanu pööravad. Töötasu üldiselt, ent eelkõige miinimumpalk, peab tagama inimväärse elatustaseme, olenemata sellest, kas see on kindlaks määratud seaduse või kollektiivlepinguga.

On hea, et see raport võeti vastu, kuid oli kahetsusväärne, et enamus ei võimaldanud selle arutelu täiskogu istungil. Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning võitlus vaesuse, eriti laste vaesuse vastu Euroopa Liidus on ebamugavad teemad, sest meile ei meeldi, kui meid faktidega silmitsi pannakse. On öeldud, et Euroopa Liidus on 20 miljonit inimest (peamiselt naised) ehk umbes 6% kogu elanikkonnast töötavad vaesed ja et 36%-l tööealisest elanikkonnast on oht sattuda töötavate vaeste kategooriasse. Mitmesuguste raportis esitatud soovitude hulgas kutsus Euroopa Parlament liikmesriike üles vähendama laste vaesust 2012. aastaks 50% võrra ja leppima kokku Euroopa Liitu hõlmavas kohustuses kaotada 2015. aastaks tänavalaste nähtus.

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma tunnustan seda raportit, sest see sisaldab head ülevaadet teguritest, mis edendavad aktiivset sotsiaalset kaasamist; seetõttu hääletasin ma kõnealuse dokumendi poolt. Et see kaasamine oleks tõhusam, tahaksin teile meelde tuletada mõningaid küsimusi, mis minu arvates on õppimisprotsessi seisukohalt asjakohased, sest ma leian, et noored peaksid saama väga stabiilset, organiseeritud ja ühtsel meetodikal põhinevat õpet, mis hõlmab sotsiaalset ja tööalast arengut. Minu arvates on see erakordselt oluline, sest koolilõpetajad moodustavad töötutest väga suure osa.

Ma leian, et me vajame ühtset lähenemist EL27 haridussüsteemidele, kuid me peame keskenduma ka diplomite ja kutsetunnistuste tunnustamisele ning keeleõppele, et kõrvaldada Euroopas suhtlustakistused. Mulle meeldiks ka see, kui hakataks välja töötama ühtset lähenemisviisi tulevaste koolilõpetajate jälgimisele ja nende tööturule toomiseks vajalikule praktilisele koolitusele; seda võiks teha tööjõu vahetuste kaudu, mida korraldataks lisaks riiklikele kriteeriumidele ka piirkondlike kriteeriumide alusel, et edendada tööhõive dünaamikat Euroopa Liidus.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) See raport, mis käsitleb vaesust Euroopas, on tunnistuseks Euroopa Liidus rakendatud poliitika masendavale läbikukkumisele ja näitab ka realistliku mõtlemise puudumist Euroopa Parlamendis.

Kui kasutada raporti sõnastust, siis on meil üle 80 miljoni inimese, kes elavad vaesuse ohus, üle 100 miljoni eurooplase elab nõuetele mittevastaval elamispiinal ja enam kui 30 miljonit töötajat saab väga madalat palka, kusjuures see arv on tegelikult palju suurem, sest ainuüksi Prantsusmaal peetakse seitset miljonit töötajat vaesteks.

Ma tahaksin keskenduda sellele viimasele aspektile. Raportöör teeb sotsiaalse tõrjutuse vältimiseks ettepaneku miinimumpalga ja piisava sissetuleku tagamise kohta, kuid mis kasu on sellest Euroopas, kus samal ajal soodustatakse odava tööjõu ulatuslikku sisserännet? Mis kasu on sellest Euroopas, kus on lubatud liikmesriikidevaheline sotsiaalne dumping, nagu ilmnas Euroopa Kohtu skandaalsetest otsustest Vikingi ja Laval kohtuasjades? Mis kasu on sellest Euroopas, mis ohverdab oma töötajad ülemaailmsele vabakaubandusrežiimile? Kas eesmärk on avaliku sektori vahendite arvelt täiendada ja seeläbi kinnistada häbiväärselt madalaid palku ja lasta neil nii püsima jääda?

Me näeme taas selle süsteemi piiratust, mida te olete meile 50 aastat peale surunud. On aeg muutusteks!

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – On kohutav, et laste vaesus on 21. sajandi Euroopas endiselt niivõrd pakiline probleem. Minu kodumaal Šotimaal, mis on rikas loodusvarade poolest, on laste vaesuse näitaja

häviväärselt kõrge, samas kui Ühendkuningriigi valitsus Londonis pühendub jätkuvalt sellistele pillavatele ja ebainimlikele projektidele nagu raketisüsteemi Trident uuendamine. Õnneks on Šoti valitsus seadnud enesele eesmärgiks kasutada oma käsutuses olevaid vahendeid laste vaesuse probleemi lahendamiseks. Alles eelmisel nädalal teatas Šoti haridusminister kavast pakkuda lastele esimesel kolmel kooliaastal tasuta koolitoitu, mis on tänuväärne samm, arvestades praegust majandusolukorda. See samm aitab kaasa võitlusele laste vaesuse vastu; kui sõltumatu Šotimaa saab täieliku kontrolli riigi rahanduse üle, on kavas teha veelgi rohkem.

Thomas Mann (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletasin proua Zimmeri raporti poolt, mis käsitleb vaesuse vastu võitlemist. Poliitikud peavad võtma konkreetseid meetmeid, et vähendada vaesust ja võidelda sotsiaalse tõrjutuse vastu. Inimestele, kes elavad ebapiisavatest sotsiaaltoetustest, töötavad ebakindla töösuhte alusel või kasvavad peres, kus on kaua aega vaesuses elatud, ei piisa ilusatest sõnadest. Oluline roll on siin piisaval sotsiaalsel kaitsel, haridusel ja koolitusel juba varases eas ning soovil rebida end omal jõul vaesuse nõiaringist välja.

Seetõttu on väga kahetsusväärne, et enam ei ole täiskogu istungitel võimalik algatusraportite kohta muudatusettepanekuid esitada. Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ei nõustu lõikega 5 ja lõigetega 10–17, mis käsitlevad miinimumpalga küsimust. Me oleme vastu kogu Euroopa Liitu hõlmavatele sätetele, kollektiivlääbirääkimiste osalistel peaks olema võimalik oma otsuseid iseseisvalt vastu võtta. Loomulikult ei taha me töötavaid vaeseid, s.t inimesi, kes teevad rasket tööd liiga väikese tasu eest. Õiglus on sotsiaalse turumajanduse oluline osa ja õiglus peab valitsema ka palgaküsimustes. Kuid sellegipoolest ei saa me toetada seisukohta, et sellest põhimõttest tuleneb õigus mingile miinimumpalgale.

Samuti on taas tehtud ettepanek diskrimineerimise tõkestamise horisontaalse direktiivi kohta, mille meie fraktsioon ühehäälselt tagasi lükkab. Me oleksime eelistanud ka sisutihedamat raportit. Et aga eesmärgid ja meetmed on õiged – nimelt vaesuse vähendamine kogu Euroopa Liidus –, peab enamik meie fraktsiooni liikmetest võimalikuks hääletada selle raporti poolt.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Võitlus vaesusega on esmatähtis eesmärk igas demokraatlikus ühiskonnas, mille toimimise aluseks on inimväärikus ja kõikide kodanike osalemine ühiskonna arengus. Seni võetud meetmetega ei ole veel saavutatud soovitud tulemust ehk sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse otsustavat vähenemist. Meil puudub terviklik lähenemine sellele üleilmsele ja keerulisele probleemile, millel on tõsised sotsiaalsed ja majanduslikud tagajärjed kogu ühiskonna jaoks.

Majanduskasvu kui jõuka, õiglase ja keskkonnasäästliku Euroopa tuleviku esmase eesmärgi edendamine eeldab sotsiaalse tõrjutuse vältimiseks sissetulekutoetusi, sidemeid kaasavate tööturgudega, paremat juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele ja kõikide kodanike aktiivset osalust. Me ei saa lubada, et kuutteist protsenti Euroopa elanikest ohustab vaesus, et iga viies eurooplane elab nõuetele mittevastaval elamispiiril ja et iga kümnes eurooplane elab peres, kus keegi ei tööta. Need on põhjused, miks me peame järjepidevalt võitlema vaesusega – kannatuste allikaga, mis ohustab kõiki ja takistab meie ühiskonna edaspidist arengut.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletan proua Zimmeri raporti poolt, mis käsitleb sotsiaalse kaasatuse edendamist ja vaesuse, sealhulgas laste vaesuse vastu võitlemist Euroopa Liidus.

Muidugi tuleb Euroopa Liidus veel palju teha, tagamaks, et kaasamine, millest me nii sageli räägime, oleks tegelik ja tulemuslik. Proua Zimmeri raportis mainitud eesmärgid – vaesuse kaotamine, sotsiaalset kaasamist edendavad tööturud, kõikide kodanike juurdepääs kvaliteetsetele teenustele ja piisavad sissetulekud inimväärses elus – väärivad kahtlemata kogu meie tähelepanu ja toetust.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Gabriele Zimmeri raport on tüüpiline näide sellest, mis juhtub siis, kui valitud teema ei ole piisavalt täpselt määratletud. Selles on kindlasti suur hulk nutikaid ideid mõistliku maksukoormuse olulisuse kohta, kuid neile lisanduvad kummalised avaldused kodanike palkade ja Euroopa Liidu tasandil kehtestatud miinimumpalkade tähtsuse kohta. Sõltumata sellest, mida te sisust arvate – ja kahe viimatimainitud punkti osas on minu seisukoht kindlalt eitav –, mõistate, et tegemist ei ole valdkondadega, kus pädevus kuulub või peaks kuuluma Euroopa Liidule. Et nii poliitiline sisu kui ka poliitiline tasand lähevad vastuollu minu kui liberaali ja Rootsi liberaalide partei Folkpartieti liikme põhimõtteliste veendumustega, hääletasin ma selle ettepaneku vastu, kuigi raport sisaldab mitmeid tähelepanekuid, mis väärivad kaalumist.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Võitlus vaesuse vastu Euroopa Liidus on oluline selleks, et tagada ühiskonnas suurem võrdsus. Iga viies laps elab Euroopa Liidus vaesuse piiril, ent ometi on Euroopa Liit üks maailma jõukamaid piirkondi. Me peame koos töötama, et leida lahendused laste vaesuse kaotamiseks Euroopa Liidus.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) 2006. aastal elas 19% lastest vaesuse ohus, samas kui kogu rahvastikust oli vaesuse piiril elavaid inimesi 16%. Praegu on meie mandri 78 miljonist vaesuses elavast inimest 19 miljonit lapsed.

Ma tahaksin mainida vaid mõningaid vaesuse paljudest põhjustest. Nende hulka kuuluvad ebapiisav sissetulek, ebapiisav juurdepääs põhiteenustele, piiratud võimalused arenguks ning üldise ja asjaomase valdkonna poliitika tõhususe erinevused.

Lastega perede toetamise poliitika aitab võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, mis mõjutab üksikvanemaid. Samuti peaks selle abil saama võidelda ka eelnimetatud probleemidest tuleneva ohu vastu. Seetõttu olen ma seisukohal, et Euroopa Liit ei tohiks selles küsimuses jõupingutusi säästa.

Raport: Zbigniew Zaleski (A6-0337/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma lugupeetud Poola sõbra ja kolleegi Zbigniew Zaleski raporti poolt, mille eesmärk on kiita heaks ettepanek võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Ukraina vahel kirjavahetuse vormis lepingu sõlmimise kohta, mis käsitleb Luxembourgis 1994. aastal sõlmitud ja 1. märtsil 1998 jõustunud partnerlus- ja koostöölepingus sisalduvate teenuskaubandusega seotud kohustuste säilitamist. Need teenused on hõlmatud kohustustega, mis kaasnevad Ukraina astumisega Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO), välja arvatud rahvusvahelise meretranspordi osas, mis on jätkuvalt kahepoolse lepingu ese.

Ma olen raportööriga ühel meelel selles, et teenuste valdkond on Euroopa Liidu ja Ukraina majandusele väga oluline. Mul on hea meel kõikide jõupingutuste üle, mida Euroopa Liit teeb, et toetada Ukraina püüdlusi Maailma Kaubandusorganisatsiooniga ühinemiseks.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Junilistan pooldab seda, et kaubandussuhteid Ukrainaga laiendataks ja majandussuhteid süvendataks. Me oleme varem andnud oma poolthääle koostöölepingu sõlmimisele Ukrainaga (Broki raport A6-0023/2004).

Zaleski raporti aluseks on komisjoni ettepanek, mille eesmärk on vaid pikendada Ukrainaga sõlmitud koostöölepingut pärast riigi ühinemist WTOga. Sellele vaatamata iseloomustavad seda raportit sekkumispiüüdlused ja kaugeleulatuvad ettepanekud selle kohta, kuidas Euroopa Liit võiks kontrollida arengut mitmetes Ukraina poliitikavaldkondades, sealhulgas energia-, rahandus-, telekommunikatsiooni-, vee-, turismi- ja hariduspoliitika valdkonnas.

Et Junilistan ei pea neid Euroopa Liidu välispoliitilisi ambitsioone mitte mingil juhul õigeks, otsustasime hääletada selle raporti vastu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Sellele raportile lisatud seletuskirjast ilmneb suurepäraselt, mis on tegelikult kaalul, ja seega on raporti vastu hääletamine õigustatud.

Raportöör kinnitab, et Ukraina ühinemine WTOga „sillutab teed laiaulatusliku ELi-Ukraina vabakaubanduspiirkonna loomisele, sh edasistele kohustustele teenuskaubanduse alal” ning et „selle eesmärgi saavutamiseks peab Ukraina läbi viima siseriiklikud reformid ja pidama ambitsioonikaid läbirääkimisi ELiga”.

Lähtudes sellest eeldusest, toob raportöör mõned näited:

– „kiirendada Ukraina transpordi infrastruktuuri, eeskätt sadamate ja veeteede edasist integreerumist Euroopa transpordivõrgustikku”;

– „Ukraina täielik hõlmamine „Ühtsesse Euroopa taevasse”, mis võib tähendada lennundusega seotud tegevuste, sh lennujaamade mõningat liberaliseerimist”;

- „rõhutab siiski fakti, et nõuetekohaselt toimiv energiaturg ning tõhus nafta- ja gaasitransiidi poliitika on vajalikud eeltingimused Ukraina integratsiooniks ELi energiasüsteemiga”;

- „vabakaubanduslepingu sõlmimine muudab võimalikuks piirangute kõrvaldamise mitte ainult kapitali liikumiselt, vaid ka finantsteenustelt”.

Veel sõnu selleks, et...

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletan härra Zaleski raporti poolt, mis käsitleb EÜ ja Ukraina vahelise lepingu sõlmimist partnerlus- ja koostöölepingus sisalduvate

teenuskaubandusega seotud kohustuste säilitamise kohta EÜ ja Ukraina siseveeteedel rahvusvaheliste meretransporditeenuste osutamise vabaduse osas.

Ma nõustun härra Zaleskiga selles, et ELi ja Ukraina vahelisel kaubandusel, eriti teenuskaubandusel on suur kasvupotentsiaal. Usun, et see raport on täielikult kooskõlas Euroopa naabruspoliitikaga, mis on Ukrainat hõlmanud alates 2004. aastast, ja et teenindussektoris võib see poliitika kummagi poole majandusliku kasu mõttes olla kõige viljakam.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Komitee Sihtasutus: põhikirja läbivaatamine – avalik vastutus ja Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ülesehitus – muutmissetpanekud (B6-0450/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma andsin oma poolthääle resolutsioonile Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) reformimise kohta, mille majandus- ja rahanduskomisjon esitas arutelu käigus, mis peeti pärast suuliselt vastatava küsimuse esitamist Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Komitee Sihtasutusega (IASCF) konsulteerimise raames.

Oluline on mees pidada, et ühenduse õiguse raames ja komiteemenetluse kaudu muudab Euroopa Liit IASB koostatud rahvusvahelised raamatupidamisstandardid Euroopa Liidu õigusnormideks. Vaatamata ühenduse sellisele vastuvõtmise korrale on tähtis tagada, et IASB toimiks korrektselt, ja järelevalverühma loomine on positiivne samm. See järelevalverühm peaks kajastama maailma kõige olulisemate valuutapiirkondade tasakaalu, kultuurilist mitmekesisust ning nii arenenud kui ka tõrkatate majanduskeskkondade ja rahvusvaheliste asutuste huvisid, kellel on aruandluskohustus ametivõimude ees.

Järelevalverühm peaks etendama aktiivset rolli finantsaruandluse läbipaistvuse ning kapitaliturgu arengu ja tulemusliku toimimise edendamisel, samuti protsüklilisuse vältimisel ning finantsturgude stabiilsuse tagamisel ja süsteemse riski ennetamisel.

Peter Skinner (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raporti poolt, mille üle on nüüdseks asjakohaselt arutletud nii parlamendikomisjonis kui ka siin saalis.

Tugev kontrollorgan, mis koosneb valitavate organite ees vastutavatest institutsioonidest, on väga vajalik.

Ma loodan, et nüüd nähakse otsuste läbipaistvust sama olulisena kui otsuseid endid.

Olukord Valgevenes (RC B6-0527/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma toetasin Euroopa Parlamendi 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni, mille esitasid kuus fraktsiooni, sealhulgas Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon, ja mis käsitleb olukorda Valgevenes pärast 28. septembril 2008 toimunud parlamendivalimisi. President Aleksander Lukašenka avaldused olid andnud meile veidi lootust – ta kutsus 10. juulil 2008 avalikult üles pidama valimisi avatult ja demokraatlikult ning kordas seda üleskutset 29. augusti 2008. aasta televisioonesinemises, kus lubas, et valimised on õiglasemad kui kunagi varem. On vastuvõetamatu, et vaatamata mõningatele paranemismärkidele ei vastanud 28. septembri 2008. aasta valimised rahvusvaheliselt tunnustatud demokraatlikele standarditele, nagu kinnitas OSCE valimiste vaatlemise missioon. Hirmust demokraatia ees lasi Euroopa viimane diktaator kaotsi võimaluse ühineda selle suure ja imelise ajaloolise arenguga, mille tunnustajateks me oleme olnud pärast Berliini müüri langemist 1989. aastal ja pärast kommunismi kokkuvarisemist.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Junilistan leiab, et Euroopa Liit on väärtuste liit ja peaks seetõttu osalema demokraatia ja inimõiguste edendamisel oma naabrukses. See hõlmab ka Valgevenet.

Valgevenes septembris toimunud parlamendivalimised ei tundunud vastavat rahvusvaheliste standarditele, seda rõhutasid ka rahvusvahelised vaatlejad. Nii Valgevene, kogu piirkonna kui ka Euroopa jaoks on ülimalt kahetsusväärne, et valimised ei olnud läbipaistvad ega demokraatlikud.

Siiski sisaldab see resolutsioon mitmeid punkte, mis ei peaks seal olema. Näiteks kutsus Euroopa Parlament Valgevenet üles eelhääletusest loobuma. Võib ju olla tõsi, et sedalaadi hääletamise korral pannakse toime mõningaid valimispettusi, ent me leiame siiski, et igal suveräänsel riigil on õigus otsustada, kuidas valimised läbi viiakse, peaaigi, et need on demokraatlikud. Räägitakse ka viisadest, mis meie arvates on riiklik küsimus. On iga suveräänse riigi enda otsustada, kellel lubatakse tema territooriumil elada.

Hoolimata neist vastuväidetest hääletasime selle resolutsiooni poolt, sest meie arvates on oluline rõhutada, et Valgevene peab muutuma demokraatlikuks.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Ütlen juba teab mitmendat korda: ärge eeldage, et me kiidame heaks teie silmakirjalikkuse ja varjamatu sekkumise.

Lisaks muudele aspektidele, mis selle resolutsiooni puhul tähelepanu väärivad, on Euroopa Parlamendi enamus püüdnud seada kahtluse alla seda, mida OSCE valimiste vaatlemise missioon kahtluse alla ei seadnud (näiteks valitud parlamendi demokraatlikku õiguspärasust), ning õhutada kasutama sekkumiseks Euroopa Liidu rahalisi vahendeid.

Kuid kõige suuremat muret tekitab Euroopa Parlamendi eetika, kui ta hindab eri riikides korraldatavaid valimisi Euroopa Liidu suurriikide geostrateegilistest, poliitilistest ja majanduslikest huvidest lähtuvalt. Ma meenutaksin teile Palestiina valimistulemuste tunnustamata jätmist... Ma meenutaksin teile Gruusia valimistulemustega seotud kihutustööd... See kõik on täiesti küüniline.

Milline on Euroopa Parlamendi eetika, kui ta nõuab prantslaste ja hollandlaste poolt 2005. aastal ning iirlaste poolt 2008. aastal tagasi lükatud lepingu vastuvõtmist, eirates nende rahvaste demokraatlikku ja suveräänselt väljendatud taht?

Milline on Euroopa Parlamendi eetika, kui ta on selsamal istungil võtnud vastu raporti, mille eesmärk on kehtestada niinimetatud liidu sümbolid, ehkki seda liitu juriidiliselt ei eksisteeri ja need sümbolid on kavandatud lepingu tekstist eemaldatud?

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin Valgevenet käsitleva resolutsiooni poolt. See resolutsioon on tasakaalustatud ja vajalik. Selle resolutsiooni näol on tegemist ka püüdega Valgevene olukorda parandada. Muudugi soovime me kõik vaba ja demokraatlikku Valgevenet, mis jagab meie Euroopa väärtusi ja standardeid. Usun, et olukorda on võimalik parandada. Sobiva stsenaariumi leidmine ja rakendamine on olukorra paranemise eeltingimus. Loodan, et vastuvõetud resolutsioon toob meid sellisele lahendusele lähemale.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Valgevene on ilmselgelt väljakutse, arvestades Euroopa Liidu eesmärki edendada maailmas, eriti aga oma naaberriikides demokraatiat.

Teoreetilises arutelus selle küsimuse üle pooldame neid, kes arvavad, et demokraatia edendamine on sama õiguspärane ja väärtuslik kui omaenda huvide kaitsmine. Seetõttu leian, et lisaks jooksvatele küsimustele, mis on väga olulised (näiteks poliitvangide vabastamine või valimisprotsessi kvaliteedi mõningane paranemine), peaksime rõhutama, et meie jaoks on tähtis vastata küsimusele, mida saab Euroopa Liit teha selleks, et edendada oma naaberriikides demokraatiat. Millised mehhanismid Euroopa Liidul selle eesmärgi saavutamiseks on (ja eelkõige – millised mehhanismid tal peaksid olema)? Kui me tõesti tahame olla demokraatlik naaber ega saa kõikidele pakkuda „ühinemise präänikut“, siis millise tee me peaksime valima?

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma andsin oma poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanekule, mis käsitleb olukorda Valgevenes pärast 28. septembri 2008. aasta parlamendivalimisi.

Vaatamata sellele, et Valgevene ametivõimud on selgelt muutunud avatumaks, millest annab tunnistust näiteks poliitvangide vabastamine ning ühepoolselt iseseisvuse välja kuulutanud Lõuna-Osseetia ja Abhaasia tunnustamisest keeldumine, leian ma siiski, et hiljutiste valimiste demokraatlik õiguspärasus on parimal juhul küsitav.

Selline olukord on tingitud sisepoliitikast, mis ei ole mingil moel võrreldav Euroopa Liidu poliitikaga; seda näitab surmanuhtluse olemasolu ja kriminaalkoodeksi teatud artiklite kohaldamine represseerimisvahendina. Seetõttu peab Valgevene valitsus tulevikus astuma samme, et tagada tõeliselt demokraatlikud valimised, mis on kooskõlas rahvusvahelise õiguse sätetega.

Charles Tannock (PPE-DE), kirjalikult. – Ma hääletasin koos oma Briti konservatiividest kolleegidega täna kindlalt Valgevene olukorda käsitleva resolutsiooni ühisettepaneku poolt. Me toetame täielikult Valgevene demokraatlikke opositsioonijõude ja oleme nõus kõikide põhipunktidega, mis puudutavad uue parlamendi küsitavat demokraatlikku õiguspärasust.

Seoses resolutsiooni lõikega 19 märgime, et surmanuhtluse küsimus on Briti konservatiividest parlamendisaadikute jaoks alati olnud südametunnistuse asi.

WTO Doha vooru katkestamine (RC-B6-0521/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni esitatud resolutsiooni poolt, mille koostas minu Kreeka sõber ja endine minister Georgios Papastamkos ja mis käsitleb Doha vooru peatamist. Need läbirääkimised jõudsid ummikseisu 2008. aasta juulis ja mul on kahju, et Pascal Lamy nõudis nii kangekaelselt iga hinna eest ülemäära suurte sihtidega kokkuleppe sõlmimist, unustades, et Doha on ennekõike arenguläbirääkimiste voor, mille eesmärk on aidata vähim arenenud riike ja arengumaid.

See ebaõnnestumine suurendab veelgi maailmamajanduse praegust ebakindlust ning kahjustab WTO usaldusväarsust, mille tulemuseks on nihe piirkondlike ja kahepoolsete kaubanduskokkulepete poole. Ma pooldan täielikult mitmepoolset lähenemist kaubanduspoliitikas ja WTOd, mis on võimeline tagama ulatuslikke ja tasakaalustatud tulemusi rahvusvahelises kaubanduses, järgides täiel määral Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni aastatuhande arengueesmärke.

Mul on kahju, et komisjoni pingis ei olnud volinik Peter Mandelsoni, et oma mandaati selgitada, arvestades Ühendkuningriigi valitsuse tungivat vajadust liikme järele, kes „destilleeriks” Euroopa lähenemisviisi, pidades silmas eelkõige finantskriisi lahendamist.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma toetasin seda ühisresolutsiooni, mis väljendab Euroopa Parlamendi kahetsust ja pettumust WTO Doha vooru peatamise pärast. Eesmärk oli käega katsuda, ent jäi saavutamata. Reaalsus on selline, et kuna Ameerika Ühendriikides toimuvad novembris valimised ja Washingtonis asub ametisse uus valitsus, siis pole Ameerika Ühendriikidel kaubandusajade läbirääkijat enne järgmist suve. Sel ajal muutub aga Euroopas poliitiline raskuskese. Doha on vajalik, kuid selle juurde on parimal juhul võimalik tagasi pöörduda alles 2010. aastal. Seni peab Euroopa Liit jätkama läbirääkimisi oma piirkondadevaheliste vabakaubanduslepingute üle Korea Vabariigi, ASEANi riikide ja Indiaga.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Junilistan nõustub, et Euroopa Liidul on kaubanduspoliitikas keskne roll. Head suhted ja hästi arenenud üleilmne kaubandus on peamised eeltingimused kõikide maailma riikide, mitte üksnes kõige vaesemate riikide heaolu poole püüdlisel.

Seetõttu toetab Junilistan mitmeid selle resolutsiooni punkte. Üleskutse arenenud ja eesrindlikumatele arenguriikidele võimaldada vähimarenenud maadele sajabrotsendiliselt tollimaksuvaba ja kvoodipiiranguteta turulepääsu, sealhulgas pääsu siseturule, on teretulnud. Me toetame ka ettepanekut reformida pärast Doha vooru lõppemist WTOd, et muuta see tulemuslikumaks ja läbipaistvamaks ning täiustada selle demokraatlikku legitiimsust.

Samas on meie arvates kahetsusväärne, et resolutsioon sisaldab viiteid Lissaboni lepingule. Kavandatava lepingu jõustumist tuleb pidada äärmiselt ebakindlaks, arvestades eelkõige seda, et iirlased lükkasid selle lepingu käesoleva aasta alguses tagasi. Jätkuvad viited Lissaboni lepingule näitavad seega suutmatust aktsepteerida demokraatliku süsteemi reegleid.

Kuid kokkuvõttes rajanevad selle resolutsiooni sätted mõistlikul arusaamal sellest, kui tähtis on üleilmne kaubandus arengu ja õitsengu jätkumiseks. Seepärast otsustas Junilistan hääletada resolutsiooni kui terviku poolt.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Meil on tegemist jaanalinnu kombel pea liiva alla peitmise juhtumiga...

Seistes silmitsi WTO läbirääkimiste katkemisega 2008. aasta juulis (kusjuures neil läbirääkimistel osales vaid seitse WTO liiget), mille põhjuseks olid erimeelsused ühelt poolt Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide ning teiselt poolt peamiste arengumaade vahel, on Euroopa Parlamendi enamus taas asjaolude tõttu sunnitud oma väljaütlemisi piirama, et üritada maailmakaubanduse liberaliseerimise kava ja eesmärke praeguses läbirääkimistevoorus päästa.

Euroopa Parlamendi enamus ei ole eufemistliku väljendi „Doha arengukava” ja muude klišeede taga kahtluse alla seadnud põhilist – praegust läbirääkimiste mandaati, mille nõukogu määratles seitse aastat tagasi ja mida komisjon praegu meeletult püüab ellu viia.

Kuid vaatamata jätkuvatele jõupingutustele on majandusliku kontrolli eesmärk, mida püüdleval Euroopa Liidu peamised rahandus- ja majandusringkonnad, nüüd pörkunud kasvavate vastuolude ja arengumaade huvidega.

Euroopa Liidu tegelikud kavatsused ilmnevad nende kahepoolsete „vabakaubanduse” lepingute sisust, mida ta üritab peale suruda Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikidele ning Ladina-Ameerika ja Aasia riikidele.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL), kirjalikult. – Kui läbirääkimised ummikusse jooksid, sai selgemaks, et Euroopa Liidu põllumajandust õõnestatakse „arengu” nimel, kuid see „areng” teenis pigem arenenud riikide teenuseosutajate ja üleilmsete toidukorporatsioonide huve kui arengumaade elanike huve.

Mandelsoni ettepanekud tuleks kohe kõrvale lükata.

Praeguses olukorras, kus rahvusvahelise rahanduse regulatsiooni puudumise tagajärjed saavad üha ilmsemaks, tuleb toiduga kindlustatus muuta esmatähtsaks eesmärgiks nii, et see oleks kasulik nii arengumaadele kui ka arenenud riikidele. See õigustab turuväliste mehhanismide kasutamist põllumajandussektori toetuseks. See on eriti tähtis just nüüd, mil rahvusvahelise rahanduse regulatsiooni puudumise tagajärjed on liigagi ilmsed.

WTO Doha voor tuleb täielikult ümber suunata, et luua olukord, millest võidavad nii Euroopa Liit kui ka arengumaad.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Meie, sotsiaaldemokraadid, oleme mures selle pärast, et Maailma Kaubandusorganisatsiooni Doha vooru peatamine võib kahjustada aastatuhande arengueesmärkide saavutamist.

Praeguses majandus-, finants- ja toidukriisis on oluline toetada mitmepoolset süsteemi, mis tagab usaldusväärse ja õiglase kaubanduse. Seetõttu on oluline, et Euroopa Parlament osaleb aktiivselt rahvusvahelistel kaubandusläbirääkimistel, lähtudes Lissaboni lepingust.

Rumeenia toetab vooru lõpuleviimist selliselt, et tagatud on kogu teemaderingi tasakaal ja iga sektori – näiteks põllumajanduse ja tööstustoodete sektori – sisemine tasakaal.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Doha vooru järjepidev ummikussejooksmine on halb uudis kogu maailma jaoks. Majandus on muutumas üleilmseks, olenemata sellest, kas valitsused seda soovivad. Küsimus on niisiis selles, kas riiklikud ametivõimud soovivad seda üleilmastumist reguleerida, kas nad soovivad soodustada ja stimuleerida selle ülemaailmse rikkuse loomise protsessi edumehhanisme. Kui vastus on jaatav, nagu me väidame, siis peame edendama rohkem kaubandust, rohkem läbipaistvust ning eeskirjade suuremat selgust ja etteaimatavust. Doha vooru ummikussejooksimisest ei saa kasu ei arenenud riigid ega arengumaad. See ei soodusta suurema jõukuse tekkimist ega suurenda usaldust neil maailmamajanduse jaoks heitlikel aegadel. Seetõttu väärrib kinnitus, et on vaja otsustavalt jätkata protsessi, mille tõttu on rahvusvahelise kaubanduse maht suurenenud, meie nõusolekut. See, et Euroopa Parlament on kaubanduse heade külgede ja potentsiaali suhtes endiselt entusiastlik, on hea märk.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin WTO Doha vooru peatamist käsitleva resolutsiooni ettepaneku poolt.

Ma olen täiesti teadlik läbirääkimiste ühese tulemuse saavutamise seotud raskustest. Minu arvates rõhutavad Doha vooruga seotud probleemid asjaolu, et WTO vajab sisemist reformimist, et tagada seni puuduv läbipaistvus ja tõhusus. Lisaks tahaksin rõhutada vajadust pakkuda Doha arenguvooruga ühe osana arengumaadele tehnilist abi. Lõpetuseks soovin öelda, et minu veendumuse kohaselt aitaks Doha läbirääkimiste positiivne lõpuleviimine praeguses olukorras kaasa kogu maailma majanduse stabiilsusele.

Raport: Carlos Carnero González (A6-0347/2008)

Jan Andersson, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, otsustasime hääletada Carlos Carnero Gonzáleze raporti vastu, mis käsitleb liidu sümbolite kasutamist parlamendis (A60347/2008).

Need sümbolid on juba olemas ja neid juba kasutatakse ning nende kasutamine ei pea olema reguleeritud sellisel viisil.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Hispaania kolleegi Carlos Carnero Gonzáleze raporti poolt, mis käsitleb Euroopa Parlamendi kodukorda uue artikli 202 a „Liidu sümbolite kasutamine parlamendis” lisamist. Need kolm sümbolit (lipp, millel on kaksteist kuldset tähte sinisel taustal, hümn, mille

aluseks on „Ood rõõmule” Beethoveni üheksandast sümfooniast, ja juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses”) aitavad tuua kodanikke Euroopa Liidule lähemale ja luua Euroopa identiteeti, mis täiendab riikide identiteeti.

Kõik Euroopa institutsioonid on neid sümboleid üle 30 aasta kasutatud ja Euroopa Ülemkogu võttis need ametlikult vastu 1985. aastal. Mulle meeldib, et Euroopa päevaks valiti 9. mai – nii peame me meeles 9. maid 1950, mil Prantsuse välisminister Robert Schuman tõi Quai d'Orsay juures Salon de l'Horloge'is peetud kõnes avalikkuse ette Jean Monnet' idee koondada söe- ja terasetootmise riigiülese Ülemameti alla, ühendades nõnda laskemoona tootmiseks vajalikud ressursid. Tollal oli tema eesmärk vältida uut sõda Prantsusmaa ja Saksamaa vahel ning tuua Saksamaa külma sõja alguses kindlalt lääneriikide leeri.

Koenraad Dillen (NI), kirjalikult. – (NL) Ma hääletasin selle raporti vastu. Euroopa Liit ei ole riik ega peaks end seega ehitama selliste riigi või rahva sümboolitega nagu hümn, lipp ja muu. Selline kavatsus ilmnes ka Lissaboni lepingust ja selle koopiast, niinimetatud Euroopa põhiseadusest, mille iirlased, prantslased ja hollandlased tagasi lükkasid. Veidi austust rahva demokraatliku tahte vastu oleks siin kahtlemata asjakohane, kui Euroopa tahab saavutada demokraatlikku legitiimsust. Lipud ja hümnid on riikide, mitte majanduskoostööl põhinevate riikide ühenduste jaoks.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) See raport Euroopa Liidu sümboolite kasutamise kohta Euroopa Parlamendis ei ole raport; see on põhiseadusesse pimesi uskumise, poolreligioosse kreedo väljendus!

Õiguslikus mõttes Euroopa Liidu sümboleid – lippu, hümnit ja juhtlauset – enam ei eksisteeri, sest kaks Euroopa riiki lükkasid Euroopa põhiseaduse 2005. aastal ülekaalukalt tagasi. Samuti ei ole neid Lissaboni lepingus, mis pärast lirimaal toimunud hääletust on surnud. Euroopa superriiki pole olemas!

Püüe seda ellu kutsuda nende sümboolite kasutamise kaudu võiks tunduda naeruväärne, kui see ei kajastaks teie sügavat põlgust demokraatliku eneseväljenduse suhtes ja teie soovi suruda iga hinnaga läbi riigiülene eurokraatlik riik.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Me oleme tunnistajateks meeletikele katsetele luua Euroopa riiki, millel on oma riiklik identiteet. Kogemused näitavad, et kunstlikult ei ole võimalik ühist identiteeti luua. Selle kohta on arvukalt näiteid, sealhulgas Belgia riik, mis loodi Flandria ja Valloonia ühendamise teel ligi 180 aastat tagasi. Vaatamata ühisele kuninglikule perekonnale, lipule, riigihümnil ja vääringule laguneb Belgia jätkuvalt.

Euroopa Liidu lipp, hümn ja Euroopa päev võivad tunduda sümboolse küsimusena, mis ei ole kuigi oluline. Kuid need sümboolid moodustavad ühe osa Euroopa Parlamendi ülimalt eesmärgist luua Euroopa Ühendriigid. Euroopa Liidu esialgne põhiseadus, mis Prantsusmaal ja Hollandis rahvahääletustel tagasi lükati, sisaldas muu hulgas viiteid Euroopa Liidu hümnile ja lipule. Need jäeti välja ja Euroopa Liidu liidrid esitasid „uue” lepingu, niinimetatud Lissaboni lepingu. Nii et nüüd üritab Euroopa Parlament revanši võtta ja Euroopa Liidu sümboolid tagaukse kaudu sisse smugeldada.

Meie seisukoht on, et Euroopa Liidu koostööd tabab sama saatus mis esperantot – kunstlikku keelt, millest ei saanud kunagi maailmakeelt, vaid mis on sisuliselt hääbunud. Identiteeti ja ühtsust loovad inimesed, mitte eliit.

Seetõttu hääletasin selle raporti vastu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Selle raporti vastuvõtmisega 503 poolthäälega 96 vastuhääle ja 15 erapooletu vastu on Euroopa Parlamendi enamus taas näidanud oma sügavat hoolimatust demokraatia ja rahvavalitsuse suhtes.

See on katse kehtestada niinimetatud liidu sümboolid, antud juhul nii, et need lisatakse Euroopa Parlamendi kodukorda, milles on sätestatud, et „lipp heisatakse kõikidel parlamendi hoonetel ja ametlike sündmuste puhul”, „lippu kasutatakse kõikides parlamendi koosolekuruumides”, „hümni mängitakse iga uue koosseisu esimese istungi ja muude pidulike istungite alguses” ja et „juhtlauset [„Ühinenud mitmekesisuses”] kasutatakse parlamendi ametlikel dokumentidel”.

Viidatakse sümboolite tähtsusele „kodanike taasühendamisel Euroopa Liiduga ja Euroopa identiteedi loomisel, mis täiendab liikmesriikide rahvuslikku identiteeti”.

Kas see „taasühendamine” tähendab, et tuleb eirata nende inimeste demokraatlikku ja suveräänselt väljendatud tahet, kes lükkasid tagasi esimese ettepaneku põhiseaduse lepingu kohta ja seejärel Lissaboni lepingu? Milline silmakirjalikkus...

Kas see „taasühendamine” tähendab nende „liidu sümbolite” pealesurumist, kui liitu juriidiliselt ei eksisteeri ja need sümbolid on kavandatud lepingu tekstist välja jäetud? Milline küünilisus...

Sisuliselt on see lihtsalt järjekordne manööver, mille eesmärk on üritada tagasilükatud ja kahekordselt surnud lepingut taas elustada.

Anna Hedh (PSE), kirjalikult. – (SV) Ma otsustasin hääletada Carlos Carnero Gonzáleze raporti vastu, mis käsitleb liidu sümbolite kasutamist Euroopa Parlamendis. Põhjus on see, et minu arvates ei peaks sümbolite kasutamine olema sätestatud aluslepingus või kodukorras. Sümbolid on nii või teisiti olemas.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma ei saanud hääletada Carnero Gonzáleze raporti poolt, kuid ei soovinud toetada ka euroskeptilist seisukohta. Ma pooldan kogu südamest Euroopa Liitu. Erakond, mille juht ma olen, on rajatud põhimõttele, et Šotimaa peaks olema sõltumatu riik, ja meie usume, et see sõltumatus peab võtma Euroopa Liidu sõltumatu liikmesriigi vormi. Sellele vaatamata ei usu ma, et Euroopa inimesed sooviksid, et liit hakkaks end ehitama superriigi tunnustega. Euroopa Liidu sümbolid sätestati Euroopa Liidu põhiseaduses; see dokument lükati aga Prantsusmaal ja Hollandis tagasi. Seejärel jäeti need sümbolid Lissaboni lepingust välja, kuid Iirimaa hääletati sellegipoolest selle lepingu vastu. Kui Euroopa tahab uuesti oma kodanikele läheneda, peab ta tegelema poliitikaga, mis läheb inimestele korda, mitte aga mängima mõttetute sümbolitega, millel puudub igasugune sisu.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), kirjalikult. – (ES) Euroopa inimesed ja suur osa parlamendiliikmeid on väga mures majanduse olukorra ning meie pangandussektori ilmse hapruse pärast. Kindlustunne töökohtade, säästude ja pensionide suhtes on kadunud. Euroopa kodanikud pole hoopiski mitte „ühinenud mitmekesisuses”, nagu ütleb Euroopa Liidu juhtlause, vaid halveneva eluolu tõttu hirmul ja nad suhtuvad sellesse hääletusse umbusuga.

Selle raportiga on Euroopa Parlament andunud kasutule omaenese naba imetlemisele ja laseb kogu senisel heal tööl kaotsi minna. Euroopa Parlamendi otsustajad katkuvad ikka ja jälle juukseid ja küsivad, miks Euroopa kodanikud ei võiks neid austada nii, nagu nad seda väärivad. Tundub, nagu oleks nad otsustanud, et sümbolid ja hümnid lahendavad selle probleemi.

Kui mõned parlamendiliikmed keskendusid vähem vaipadele ja Beethovenile ning rohkem Euroopa Parlamendi tegelikule tööle, siis ei peaks me valijatelt nende usaldust paluma.

Carl Lang (NI), kirjalikult. – (FR) Euroopa tahab end ehitada riigi tunnustega. Ta tahab oma hüdni, lippu, päeva, vääringut ja juhtlause. Meie ei taha seda superriiki; me ei taha seda pealesurutud föderalism.

2005. aastal lükkasid prantslased ja hollandlased rahvahääletusel tagasi Euroopa põhiseaduse eelnõu, mis sisaldas neid sümboleid. 2008. aastal lükkasid iirlased Lissaboni lepingu vastu hääletades samuti need superriigi sümbolid tagasi.

Katse neid salaja, Euroopa Parlamendi kodukorra täiendamise teel tagasi tuua on häbiväärne.

Euroopa kodanikel on selles küsimuses sõnaõigus ja neid tuleb austada. Neil on ka kohustus mäletada. Üha enam üleilmastuvas ühiskonnas ja majanduses ei tohi me unustada – eriti nüüd –, kes me oleme, kust me tuleme ning millised on meie väärtused ja meie identiteet.

Euroopat ei saa rajada nii, et nullitakse Euroopa rahvaste ajalugu ja eiratakse Euroopa riikide tegelikku olukorda.

Jean-Marie Le Pen (NI), kirjalikult. – (FR) Üks väheseid erinevusi Euroopa põhiseaduse ning 25 riigipea ja valitsusjuhi poolt allkirjastatud Lissaboni lepingu vahel seisnes just neis Euroopa Liidu sümboleis – lipus, hümnis, juhtlause ja Euroopa päevas –, mis lükati 13. detsembril 2007 ühehäälselt tagasi. Siis oli oluline teha nägu, nagu midagi poleks juhtunud, ja mitte jätta Euroopa kodanikele muljet, et tegemist on föderaalsete riigi struktuuri loomisega.

Püüdes neid sümboleid tagasi tuua, liigub Euroopa Parlament taas väljaspool seaduse piire ja rikub teadlikult Euroopa aluslepinguid.

Kahtlemata on Euroopa institutsioonid püüdnud seda varemgi teha. See skandaalne viis, kuidas institutsioonid püüavad sundida Iirimaa veel üht rahvahääletust korraldama, karikeerib nende arusaama demokraatiast. Kõik, mis on vastuolus Euroopa integratsiooniga, tuleb kõikvõimalike vahenditega, sealhulgas õiguslike vahenditega kõrvaldada.

Kuidas saab meil olla mingitki usaldust sellise Euroopa vastu, mis trambib jalge alla põhimõtted, mida ta peaks kaitsma, ja muutub endise Nõukogude Liidu sarnaseks, kus mõtte- ja sõnavabadus oli põhiseaduses sätestatud, kuid kus seda kunagi ei rakendatud?

Daamid ja härrad, demokraatiat ei jagata, nagu ei jagata ka totalitarismi. See on täna liigagi ilmne.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Raportöör Carnero González ütleb, et on väga küsitav, kas lipu tunnustamine võiks takistada Lissaboni lepingu ratifitseerimist. Seega seab ta kahtluse alla Hollandi peaminister Balkenende sõnad. Härra Balkenende jäi Strasbourgis 23. mail 2007 kindlaks seisukohale, et Euroopa Liidu sümboleid ei tohiks põhiseaduse lepingusse lisada.

Teda ajendas nii ütlema ennekõike asjaolu, et vastasel juhul peaks Hollandi riiginõukogu vajalikuks korraldada Hollandis veel üks rahvahääletus. Nüüd teeb härra Carnero González ettepaneku sätestada Euroopa Liidu lipp, hümn ja juhtlause Euroopa Parlamendi kodukorras. Tema põhjenduste kohaselt saadame sellega poliitilise sõnumi selle kohta, et need sümboolid esindavad euroopalikke väärtusi. Ta soovib, et Euroopa Liitu nähtaks kogu maailmas vabaduse, arengu ja solidaarsuse mõõdupuuna. Vähemalt sama palju iseloomustavad Euroopa Liitu mõõdotundetud ambitsioonid, ärritav sekkumine, riskantne surve majandusvabadusele ja sõjalised jõudemonstratsioonid.

Oleks parem, kui Euroopa omandaks selgema identiteedi „valijate kuulamise” teel. See sümboletpoliitika ei muuda midagi. Sinine lipp on juba kõikidel rahatähtedel ja autode numbrimärkidel. Me tegutseme endiselt nii, nagu oleks Lissaboni leping elujõuline, ehkki see on lepingus endas sisalduvate reeglite kohaselt tagasi lükatud.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Sümbolite jõudu ei tohiks alahinnata. Nad võivad peegeldada seda, mis ei ole käegakatsutav, ja luua identiteeti. Kuid sümbolitel võib olla ka negatiivne varjund; näiteks inimese DNA sümbol on muutunud geneetilise manipulatsiooni sümboliks. „Manipuleeriv” on ka see sõna, mida ma kasutaksin Euroopa Liidu praeguse lähenemisviisi kirjeldamiseks.

2005. aastal korraldatud rahvahääletustel lükkasid prantslased ja hollandlased Euroopa Liidu põhiseaduse tagasi, kuid Euroopa Liidule omast põikpäisust ilmutades üritati kogu projektile anda uus välisilme, jättes liidu sümboolid välja ja esitledes seda läbikukkunud, ent peaaegu identset projekti Lissaboni lepinguna. Kui Euroopa Liit jätkab visalt esialgse lepingu taaselustamise püüdeid, tehes vaid ühe tegeliku muudatuse – heites Euroopa Liidu sümboolid üle parda –, kaotab ta selle, mis tema usaldusväärsusest järele on jäänud. See on jultunud katse meie kodanikke eksitada ja seetõttu hääletasin ma selle raporti vastu.

Cristiana Muscardini (UEN), kirjalikult. – (IT) Ma tahaksin tunnustada raportööri liidu sümboolite kodukorda lisamise eest nüüd, mil need uuest lepingust üllataval kombel välja on jäetud. Euroopa konvendi liikmena olen ma alati olnud seisukohal, et Euroopa Liit vajab hinge, mis tooks ta meie ühiste väärtuste kaudu Euroopa kodanikele lähemale.

Lepingust sümboolite väljajätmine oli juba teab mitmes tegu, mis distantseerib Euroopa institutsioone kodanikest. Tõepoolest, kuidas võib oodata, et kodanikud samastaksid end Euroopa Liiduga, kui liit teeb aina enam selleks, et kaotada oma nägu, ja loobub sümboolidest, mis peaksid pigem seda esindama nii liikmesriikides kui ka liidu rahvusvahelistes suhetes?

Kui kõik tunnevad ära liidu sümboolid, on see esimene samm teel ühise tahteni luua ühist Euroopa kodu, mis suudab anda Euroopa kodanikele poliitilisi vastuseid ning mis lisaks taastaks poliitikale aukoha, mida ta väärrib meie mõtetes ja „avalike hüvede” haldamisel.

Seepärast kiidan ma veel kord raportööri, lootes, et teised Euroopa Liidu institutsioonid järgivad seda Euroopa Parlamendi algatust, ja olles veendunud, et see tugevdab parlamentaarset institutsiooni, kuhu me kuulume.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Euroopa ühendused ja hiljem Euroopa Liit on moodustamisest saati tahtnud omada sümboleid, mille avalikkus kergesti ära tunneks. Põhiseaduse lepingu ratifitseerimine ebaõnnestus Prantsusmaal ja Hollandis korraldatud rahvahääletuste läbikukkumise tõttu. Mõne liikmesriigi surve tõttu ei lisatud sümboleid Lissaboni lepingusse, mis sündis kompromissi tulemusena ja millega asendati põhiseaduse lepingu tekst.

Inimesed on harjunud sellega, et igal organisatsioonil on oma logo. Lipud, embleemid, hümnid, hüüdlauseid, värvid ja muud liiki sümboolid annavad edasi emotsionaalset kuvandit nende esindatavate organisatsioonide aluseks olevatest väärtustest.

See aspekt, mis on ühine meie riikidele, piirkondadele, kirikutele, erakondadele, kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja teistele, kehtib ka Euroopa Liidu tasandil. Lipp, millel on kujutatud kaheteistkümnest kuldsest tähest koosnev ring sinisel taustal, on mind alati kütkestanud. Kui ma saabun Slovakkiasse ja näen hoonetel seda lippu, tunnen ma rõõmu, et Slovakkia kuulub Euroopa ühisesse kodusse. Oleks raske leida sama tuntud muusikapala ja luuletust, mis sümboliseeriks Euroopa integratsiooni ideed paremini kui Ludwig van Beethoveni üheksandal sümfooniaal põhinev Euroopa Liidu hümn.

Vaatamata sellele, et kõik liikmesriigid ei kasuta veel ühisraha, on eelkõige kolmandad riigid hakanud samastama Euroopa Liitu euroga, nii nagu Ameerika Ühendriike samastatakse dollariga. Ma leian, et juhtlause „Ühinenud mitmekesisuses” peegeldab täiuslikult Euroopa projekti sisu. Ma olen nõus liidu sümbolite kasutamisega ja seetõttu hääletasin raportöör Carnero Gonzáleze raporti poolt.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma tahaksin teada, et hääletasin härra Carnero Gonzáleze raporti poolt, mis käsitleb Euroopa Parlamendi kodukorda uue artikli lisamist liidu sümbolite kasutamise kohta parlamendis.

On tuntud tõde, et sümbolid on väärt rohkem kui mis tahes hüüdlause või sõnad. Nad on väga olulised komponendid igasuguses suhtluses, eriti need, mis on seotud identifitseerimisprotsessidega ühiskonnarühmas või organisatsioonis. Lipud, pildid ja hümnid on olulised selleks, et võimaldada avalikkusel organisatsiooni mõista.

Seetõttu olen ma rahul meie kolleegi algatusega, mille eesmärk on aidata inimestel olla Euroopa projekti rohkem kaasatud ja sellega paremini kursis ning mis suurendab nii Euroopa projekti õiguspärasust.

Daniel Strož (GUE/NGL), kirjalikult. – (CS) Seoses raportiga liidu sümbolite kasutamise kohta võin ma öelda vaid üht: tegemist on järjekordse näitega sellest, kuidas Euroopa Liidus demokraatlikest toimimisviisidest kõrvale hiilitakse. Mõni aeg tagasi kukkusid liidu sümbolid läbi, kui niinimetatud Euroopa põhiseaduse ettepanek tagasi lükati. Põhiseadus või vähemalt selle põhisisu peaks faktiliselt olema Lissaboni lepingus taaselustatud ja nüüd püüab Euroopa Parlament taaselustada liidu sümboleid. Mul ei jää üle muud, kui küsida, mida Euroopa organid ja institutsioonid kavatsevad teha nende sümbolite kuritarvitamise korral? Näiteks hiljuti, ajal, mil Gruusia alustas konflikti Venemaaga, võis kogu maailm näha pilte Gruusia presidendist, kelle kabinetis oli lisaks Gruusia lipule ka Euroopa Liidu lipp. See on kahtlemata lubamatu.

Konrad Szymański (UEN), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin selle vastu, et Euroopa Parlament tunnustaks õiguslikult Euroopa liidu sümboleid, järgmistel põhjustel.

Esiteks läheb õiguslik tunnustamine vastuollu Euroopa Ülemkogu otsustega. Nimelt otsustasid kõik liikmesriigid jätta Euroopa sümbolid põhiseaduse lepingu eelnõud asendavast reformilepingust välja.

Teiseks tähendab Euroopa Parlamendi otsus nende sümbolite tagasitoomist tagaukse kaudu, vastupidi liikmesriikide soovidele. Selliseid juriidilisi manöövreid kasutades näitab Euroopa Parlament pigem oma nõrkust kui tugevust.

Kolmandaks tekitatakse sedalaadi meetmetega põhjendatud usaldamatust paljude Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike seas, kes ei soovi rahvusriikidele omaste sümbolite omistamist sellisele rahvusvahelisele organisatsioonile nagu Euroopa Liit.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kavandatud üleskutse, et Euroopa Parlament etendaks olulist rolli Euroopa Liidu sümbolite propageerimisel ja elaval kasutamisel, on provokatsioon Euroopa rahvastele. Euroopa Parlamendi algatusel pingutatakse, et elustada niinimetatud Euroopa põhiseadus mitte ainult selle muudetud versioonis ehk Lissaboni lepingu vormis, mille iirlased hiljuti tagasi lükkasid, vaid esialgsel kujul, s.t põhiseaduse lepingu vormis, mille prantslased ja hollandlased hukka mõistsid.

Sellise seisukohavõtuga näitab Euroopa Parlament end taas Euroopa Liidu tagurlike reformide toetaja ja arhitektina. See näitab ülimalt põlgust prantslaste, hollandlaste ja iirlaste otsuse suhtes ning kõigi teiste Euroopa rahvaste ilmselge meelestatuse suhtes, kellele ei lähe korda Euroopa Liidu rahvaavaenulikule olemusele nii tüüpilise Euroopa plutokraatia poliitika, institutsioonid, väärtushinnangud, eesmärgid ja sümbolid.

Euroopa rahvad peavad jõulisemalt võitlema ja Euroopa tagurliku põhiseaduse lõplikult tagasi lükkama. Nad peavad võitlema, et õõnestada imperialistlikku Euroopa Liitu, mida iseloomustavad vaesus, ebaõiglus, sõda ja rõhumine. Nad ootavad sellise liidu lagunemist ning nende eesmärk on kehtestada oma võim ning panna paika uued institutsioonid ja sümbolid, mis vastavad nende endi vajadustele ja väärtushinnangutele.

Raport: Richard Seeber (A6-0362/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, ühineme seisukohaga, et tarbijatel on tähtis roll selles, et saavutatakse Euroopa Liidu veeresursside säästev kasutamine. Me leiame siiski, et avalikke teavituskampaaniaid tuleks läbi viia eelkõige kohalikul ja piirkondlikul tasandil, mitte Euroopa Liidu nõudel.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin meie Austria kolleegi Richard Seeberi suurepärase algatusraporti poolt, mis koostati vastuseks komisjoni teatisele veepuuduse ja põua probleemi kohta Euroopa Liidus.

Ma jagan kahetsust selle pärast, et komisjoni käsitusel puudub igasugune reaalne rahvusvaheline mõde, ning toetan raportööri seisukohta, et veepuuduse ja põua küsimuse spetsiifilisus eeldab kooskõlastatud tegevust ELi ja liikmesriikide tasandil ning piirkondlikul ja kohalikul valitsustasandil. Veepuudus on mõjutanud vähemalt 11% Euroopa Liidu elanikkonnast ja 17% kogu Euroopa Liidu territooriumist ning viimase aja areng on näidanud, et vesi muutub tõenäoliselt Euroopas tunduvalt napimaks ressursiks.

Euroopa Liidul on kiiresti vaja kehtestada selline veepoliitika, mis võimaldab meil tagada Euroopa kodanikele, ettevõtetele, asutustele, taimestikule, loomastikule jne nende vajaduste rahuldamiseks piisavalt sobiva kvaliteediga vett.

Liam Aylward (UEN), kirjalikult. – Veenappus on pakiline küsimus, mis mõjutab Euroopa ja kogu maailma kodanikke. See raport annab meile teada, et Euroopa Liidus raisatakse 20% veest ebaefektiivse kasutamise tõttu, avalikkus ei ole piisavalt teadlik vee säästmise vajalikkusest ja ränk veenappus mõjutab 17% Euroopa Liidu territooriumist. Vastuseks neile probleemidele peab Euroopa Liit võtma omaks tervikliku lähenemisviisi veevarude paremale majandamisele ja veega varustamisele.

On selge, et meil on võimalik säästa olulisel määral (kuni 40%) vett tehnoloogiliste uuenduste ning käitumise ja tootmismudelite muutmise kaudu, tänu millele peaks olema võimalik asendada senised kriisiohjamisviisid. Tööstus- ja põllumajandussektoris veesäästutehnoloogiate kasutamise ja niisutussüsteemide haldamise abil võib veekadu vähendada koguni 43% võrra ning vee tõhusa kasutamise meetmete abil võiks vähendada vee raiskamist kuni kolmandiku võrra. Praegu tarbib põllumajandussektor 64% vett, 20% veest tarbitakse energeetikasektoris, 12% avalikus sektoris ja 4% tööstuses. Lisaks esineb kliimamuutuse tõttu üha enam põuda, mis põhjustab keskkonda hävitavaid metsatulekahjusid.

Euroopa Liidu eesmärk on suurendada reovee ringlussevõttu ja arendada vee magestamist, tõhustada veemajanduspoliitikat, mille aluseks on põhimõte „saastaja maksab”, võtta kasutusele veetarbimise märgistussüsteemid, uurida ja jälgida kõrbestumise peatamiseks vajalikke meetmeid, parandada külvikordade süsteeme ja propageerida tõhusamat veekasutust avalikkuse seas.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Mõningad kaunid sõnad ei suuda varjata selles raportis sisalduvate ettepanekute, mille põhisisu on „nõudlusel põhineva veemajanduse” tagurlik idee, rahvavaenulikkuse olemust. Raportis välja pakutavate meetmete lõpptulemuseks on peamiselt vee hinna tõus ja veevarustuskulude suurenemine. Rahvale ning kehval ja keskmisel järjel põllumajandustootjatele kehtestatakse veel üks kulukas maks, sest vesi muudetakse täielikult kaubaks. Samuti on eesmärgiks suurendada monopoolsete kontsernide tegevuse kasumlikkust.

Resolutsioonis ei tehta vahet põual ja veepuudusel, mis on kaks eri nähtust ja nõuavad erinevat lähenemist. Üldse ei mainita vee säilitamist ega kasutuskõlblike veevarude, olemasolevate veevarude ja sademete vahelise suhte parandamist.

Raportis alahinnatakse seda positiivset ja aktiivset rolli, mis on metsadel sellise loodusnähtuse nagu põua leevendamisel ja veenappuse vastu võitlemisel. Seetõttu ei tehta raportis ettepanekuid metsa uuendamise kohta, vaid rõhutatakse hoopis, et „metsaga kaetuse suurendamine” tuleks ette võtte üksnes seal, kus see „on äärmiselt oluline”.

Samuti alahinnatakse raportis üleujutuste ohtu ja vajadust võtta üleujutuste vastu kaitsemeetmeid. Pigem vastupidi – raportis rõhutatakse vajadust „vältida tõkete loomist jõgede looduslikele voolusängidele” ning hirmutatakse jõgede ümbersuunamisest tingitud sotsiaalsete ja keskkonnaalaste probleemidega.

Töölised võitlevad selle eest, et puhast ja ohutut vett oleks piisavalt. Nad on vastu praeguse ühiskondliku hüve muutmisele äriobjektiks, mis oleks kasumile orienteeritud monopolidel ülikasulik.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Meie ei ole nõus selle idee aluseks oleva arusaamaga, mille kohaselt veemajanduses peab järgima turumajanduse põhimõtteid, mistõttu tarbimise kontrollimise eesmärgiks vahendiks on hind (tariifid). Raportis märgitakse, et investeeringud peavad end ära tasuma, justkui aitaks investeeringute tasuvus täielikult või osaliselt veepuuduse probleemi lahendada. See ei ole ju nii.

Lekkekaod, vesikondade planeerimine, hallvee taaskasutamine, teabevahetus riikide vahel ja vaatlussüsteemi järkjärguline loomine loovad kahtlemata olevat probleeme või ettepanekud, mis on tulvil pealtnäha häid kavatsusi. Need kavatsused ei ühildu aga veepoliitika raamdirektiiviga, milles nähakse ette, et veemajanduse aluseks peavad olema majanduslikud ja rahalised põhimõtted, kuid ei tagata peamisi tingimusi – veega varustatust kui õigust ja vee demokraatlikku haldamist.

On tõstatatud ka probleeme, mida tuleks arvesse võtta, isegi kui need seavad kahtluse alla Euroopa Liidu poliitika. Raportis märgitakse, et metsandus- ja põllumajanduspoliitika vahel ja linnade kontrollimatu arengu ning kõrbestumise ja põudade vahel on otsene seos. Samas ei esitata kordagi küsimust, kas sellistes riikides nagu Portugal võiks ühine põllumajanduspoliitika olla üks kõrbestumise peamisi põhjuseid.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Šotimaa esindajana leian ma, et mitmed Seeberi raportis käsitletavat küsimused ei lähe minu valijatele tõenäoliselt eriti korda. Kvaliteetse veega varustamine on siiski erakordselt tähtis Euroopa Liidu kõikides geograafilistes piirkondades ning sellised probleemid nagu mittesäästvast tarbimisest tulenevad veekaod ja veestress puudutavad meid kõiki. Šotimaal toimub veega varustamine riigi omandis oleva ettevõtte kaudu, mis annab aru Šoti parlamendile, ja Šoti valitsuse soov on, et Scottish Water oleks kogu maailmale veenev eeskuju selle kohta, kuidas kõige paremini veevarustusteenuseid pakkuda. Ma toetan seda ideaali täielikult ja soovitan seda Euroopa Parlamendile.

Sebastiano (Nello) Musumeci (UEN), kirjalikult. – (IT) Veepuudus ja põuad, mis on omavahel otseselt seotud, mõjutavad eelkõige mitmeid Lõuna-Euroopa piirkondi ning neil probleemidel on katastroofilised tagajärjed keskkonnale ja kohalikele elanikele.

Piirkond, kust mina pärit olen – Sitsiilia –, kannatab igal aastal regulaarselt veestressi- ja põuaperioodide all, mis põhjustavad põllumajandusele tõsist kahju. See on murettekitav probleem, mida võiks osaliselt lahendada, kui asutaks energiliselt tegutsema vähemalt kahel rindel. Esimene on seotud infrastruktuuriga: näiteks Sitsiilia saarel läheb suurel hulgal – hinnanguliselt koguni 30% – vett kaduma veemagistraalide kehva hooldamise tõttu. Teine puudub ennetamist: ma olen täiesti nõus raportööri, kes väidab, et teavituskampaaniate vormis toimuv koolitus ja haridus, mis algab koolidest, on äärmiselt olulised vahendid, millega saaks käitumist muuta ning vee säästmise ja säästva tarbimise kultuuri tekitada.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Ma loobusin Richard Seeberi raportit hääletamast. See raport on liiga pikk ja mõned selles sisalduvad soovitusel korduvad. Suurim probleem on see, et kogu raporti aluseks on vana veeparadigma ning ainult ühel korral, lõikes 48, viidatakse lühidalt uuele lähenemisviisile, s.t vajadusele edendada vihmavee kogumist.

Muud soovitusel ja ettepanekud on liiga segased ning seetõttu nende praktiline rakendamine ei õnnestu. Raportis puudub seostatud lähenemine ja selles keskendutakse üksnes kraanivee säästmisele. See raport on ka väga liigendatud ega võimalda seetõttu ühest tõlgendamist.

Kokkuvõttes kordub sama lugu, mis juhtus Euroopa Liidu veepoliitika raamdirektiiviga. Selle direktiivi eesmärk oli edendada vooluveekogude seostatud haldamist valglates. Tulemuseks olid üksnes eraldiseisvad valdkondlikud tegevuspõhimõtted. Selle tõestuseks on asjaolu, et eelmisel aastal võeti vastu järjekordne direktiiv – üleujutuste direktiiv. Kui millegagi on otsustatud tegelda seostatult, siis ei peaks seda tegema tükkhaaval. Kahjuks seostatud lähenemisviisi ei tekkinud ja veemajanduse valdkonnas kasutatakse raamdirektiivi nagu rebitavate lehtedega kalendrit. Ühel hetkel lahendatakse üleujutuste probleemi ja järgmisel juba põudade küsimust.

Midagi sarnast juhtus Slovakkias sotsialismiajal, eriti Ida-Slovakkia madalikipiirkonnas. Kõigepealt üritasime lahendada kuivendamise küsimust ja seejärel, teises etapis, niisutamise küsimust. Nüüd on Ida-Slovakkia madalikipiirkond nagu kuumutusplaat, mis sunnib pilvi liikuma jahedamate Karpaatide kohale, kust saavad alguse suured üleujutused.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin Seeberi raporti poolt, mis käsitleb Euroopa Liidu jaoks olulist probleemi – veepuudust ja põudasid.

Vesi on piiratud ressurss. Meie ökosüsteemide, veeresursside, joogi- ja suplusvee kaitse on keskkonna kaitsmise põhiline eeldus. Ühine tegevus Euroopa tasandil tagab meie suutlikkuse majandada seda väärtuslikku ressursi parimal võimalikul viisil.

Lisaks tahaksin härra Seeberit tema töö eest tunnustada. Ta on juhtinud tähelepanu põhiprobleemidele, mida Euroopa Liit peaks lahendama asuma: ulatuslikule veetarbimisele ja sellest tulenevale vee raiskamisele, probleemi vähesele teadvustamisele ja ühtse Euroopa lähenemise puudumisele.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE) kirjalikult. – (PL) Veepuuduse ja põudade probleem on muutunud kriitiliseks, nagu ka muud globaalse soojenemise tagajärjed. Äärmuslike põudade ja veepuuduse juhtumite arv on viimastel aastakümnetel järsult kasvanud. See on suuresti tingitud ebatõhusast veemajandusest ja vee ülekasutamisest põllumajanduslikel eesmärkidel.

Euroopa Liit on ise silmitsi tõsiste kliimamuutusest ja inimtegevusest tulenevate ohtudega. Juba enam kui kolmandik eurooplastest elab piirkonnas, mida mõjutab veepuudus. Kui kohe ei võeta asjakohaseid meetmeid, et tagada ratsionaalsem ja säästvam veekasutus, on tõenäoline, et veepuudus mõjutab tulevikus veel enamaid inimesi. Ka rahvaarvu prognoositud kasv 6–9 miljardi inimeseni 2050. aastaks toob kaasa veel suurema veenõudluse.

Mõned eksperdid on hakanud võrdlema vett naftaga. Odava ja suhteliselt kergesti kättesaadava vee ajastu on läbi. Põllumajandussektori valitseva veepuuduse probleemi lahendamiseks tuleks ehitada veesäilitusrajatisi ja tõhustada niisutamist. Lisaks tuleks teadlikkuse suurendamise poliitika kaudu aktiivselt arendada vee vastutustundliku säästmise kultuuri.

Igäiks meist peaks hakkama vett säästma ja seda mõistlikult kasutama. Samuti on oluline rakendada tehnoloogiat, mis võimaldab vältida vee raiskamist, ja suurendada sotsiaalset teadlikkust sellest probleemist. Vaja on ka paremini seostatud lähenemist vee ja põuaga seotud probleemidele.

Arktika haldus (RC-B6-0523/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin viie fraktsiooni, sealhulgas Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni esitatud Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt, mis käsitleb Arktika haldust. Arktika piirkonnas on õhutemperatuur 20. sajandil tõusnud ligikaudu 5 Celsiuse kraadi ja see temperatuuritõus on kümme korda kiirem kui maakera keskmise pinnatemperatuuri tõus. Järgmiseks sajaks aastaks prognoositakse Arktika soojenemist 4–7 Celsiuse kraadi võrra.

Ma olen täiesti nõus avaldusega, et diagnoosimise aeg on möödas ja nüüd tuleb tegutseda. Lisaks kuuluvad kolm ELi liikmesriiki Arktika piirkonna riikide hulka ja ELiga tihedalt seotud naaberriikide seas, kes osalevad Euroopa Majanduspiirkonna lepingu kaudu siseturul, on veel kaks Arktika piirkonna riiki, mis tähendab, et EL ja temaga assotsieerunud riigid moodustavad arvuliselt rohkem kui poole Arktika Nõukogu liikmetest.

Sellel piirkonnal on oluline roll planeedi tasakaalu tagamisel ja ma tunnustan autoreid selle resolutsiooni koostamise eest ajal, mil me tähistame rahvusvahelist polaaraastat.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepaneku 6 poolt, milles nõuti Põhja-Jäämere muutmist relva- ja tuumarelvavabaks alaks. Ma tean väga hästi, et praegu tegutsevad Põhja-Jäämere vetes Ühendkuningriigi allveelaevad, kuid see ei ole põhjus mitte toetada ettepanekut rahvusvahelise lepingu sõlmimise kohta, et peatada tuumarelvade viimine sellesse piirkonda ja välistada tulevikus sõjaline tegevus Põhja-Jäämerel. Ma olen pettunud, et seda ettepanekut ei toetatud, kuid olen rahul viitega ÜRO mereõiguse konventsioonile ja vajadusele, et selle ratifitseeriks ka USA senat.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me peame väga kahetsusväärseks, et Euroopa Parlament lükkas tagasi selle resolutsiooni kavandatud muudatusettepanekud, milles rõhutati „ohte, mis on seotud Arktika võimaliku kasutamise strateegilistel või sõjalistel eesmärkidel, ning vajadust muuta Põhja-Jäämeri relva- ja tuumarelvavabaks alaks” ja milles väljendati „erilist muret Arktika loodusvarade pärast toimuva võidujooksu üle, mis võib tekitada [...] julgeolekuohtusid ja suurendada üleüldist rahvusvahelist ebastabiilsust”.

Vaatamata mõningatele punktidele, mis meie arvates on positiivsed, annab see resolutsioon rohelise tee pidevale võidujooksule selle mandri loodusvarade pärast, väites, et „ELi Põhjamõõtmepoliitika hõlmab Kaug-Põhja piirkonda, kuid [...] teadlikkust Arktika tähtsusest ülemaailmses kontekstis tuleb veelgi tõsta eraldiseisva ELi Arktika-poliitika väljatöötamise teel”.

Samuti kutsutakse komisjoni üles võtma „energia- ja julgeolekupoliitika Arktika piirkonnas oma päevakorda” ning võtma „Arktika suhtes ennetava hoiaku, omandades esimese sammuna vähemalt vaatejastaatuse Arktika Nõukogus”.

Jens Holm, Kartika Tamara Liotard, Erik Meijer, Esko Seppänen ja Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), kirjalikult. – Me jagame resolutsioonis väljendatud muret selle pärast, millist mõju avaldab kliimamuutus Arktika piirkonnas elavate kogukondade elu jätkusuutlikkusele ja Arktika piirkonna looduslikele elupaikadele, ning me mõistame Arktika tähtsust ülemaailmse kliima seisukohalt ja seda, et Arktika on meie ühine mure.

Kuid me ei saa seda resolutsiooni toetada, sest selle lähtekohaks on eelkõige Euroopa Liidu huvid. Me peame õigusvastaseks sellist poliitikat, mis ei pea silmas ennekõike Arktika piirkonna rahvaste huve. Me leiame, et igasuguste Arktikat käsitlevate kõneluste ja algatuste lähtepunktiks peaks olema austus Arktika rahvaste suveräänse territooriumi suhtes ja kõikide Arktika piirkonna rahvaste kaasamine võrdsete partneritena.

Lisaks lükkas Euroopa Parlamendi enamus hääletusel tagasi muudatusettepaneku, milles rõhutati vajadust muuta Põhja-Jäämeri relva- ja tuumarelvavabaks alaks; nii tehti selle resolutsiooniga tee vabaks Arktikat käsitlevale poliitikale, mis võimaldab Arktikat militariseerida ja sinna tuumarelvi paigutada. Seda ei saa me mingil juhul toetada.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin resolutsiooni ettepaneku poolt, mis käsitleb Arktika haldust meie globaliseerivas maailmas.

Ma olen veendunud vajaduses mõista Arktika piirkonna potentsiaali ülemaailmses kontekstis. Seega vajab Euroopa Liit seda piirkonda käsitlevat konkreetset poliitikat, millega tagatakse austus kohalike elanike ja keskkonna suhtes. Ma pooldan meie kolleegi seisukohta, et keskkond on erilist tähelepanu vääriiv teema; tuleks luua piiriülene poliitiline või õiguslik struktuur, mis võiks olla vahendajaks loodusvarade tõttu tekkivate poliitiliste erimeelsuste korral.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), kirjalikult. – Me jagame resolutsioonis väljendatud muret selle pärast, millist mõju avaldab kliimamuutus Arktika piirkonnas elavate kogukondade elu jätkusuutlikkusele ja Arktika piirkonna looduslikele elupaikadele, ning me mõistame Arktika tähtsust ülemaailmse kliima seisukohalt ja seda, et Arktika on meie ühine mure.

Kuid me ei saa seda resolutsiooni toetada, sest selle lähtekohaks on eelkõige Euroopa Liidu huvid. Me peame õigusvastaseks sellist poliitikat, mis ei pea silmas ennekõike Arktika piirkonna rahvaste huve. Me leiame, et igasuguste Arktikat käsitlevate kõneluste ja algatuste lähtepunktiks peaks olema austus Arktika rahvaste suveräänse territooriumi suhtes ja kõikide Arktika piirkonna rahvaste kaasamine võrdsete partneritena.

Lisaks lükkas Euroopa Parlamendi enamus hääletuse ajal tagasi muudatusettepaneku, milles rõhutati vajadust muuta Põhja-Jäämeri relva- ja tuumarelvavabaks alaks; nii tehti selle resolutsiooniga tee vabaks Arktikat käsitlevale poliitikale, mis võimaldab Arktikat militariseerida ja sinna tuumarelvi paigutada. Seda ei saa me mingil juhul toetada.

Raport: Alejandro Cercas (A6-0357/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma andsin oma poolthääle Hispaania kolleegi Alejandro Cercase (PSE, ES) algatusraportile autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide rakendamise kohta. Ka minu arvates on kahetsusväärne, et määrust (EMÜ) nr 3820/85 teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamise kohta kohaldatakse ja täidetakse ikka veel väga erinevalt.

Peame kutsuma liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et tagada sotsiaalõigusnormide tõhus ja ühtne rakendamine ning võtta autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korraldust käsitlev direktiiv 2002/15/EÜ üle oma õigusse, nii et oleks tagatud kodanike liiklusohutus ja sõidukijuhtide tervis ja ohutus ning kehtestataks õiglase konkurentsi selge raamistik.

Euroopa Komisjon peab ilmutama suurimat meelekindlust seoses autovedude sektori sotsiaalseid aspekte käsitlevate Euroopa Liidu õigusnormide rikkumistega liikmesriikide poolt, nägema ette sunnimeetmed normide täitmata jätmise korral ning võtma ennetavaid meetmeid, vajaduse korral kohtu kaudu selle nimel, et tagada ühenduse õigusaktide range järgimine. See on oluline õiglase ja moonutamata konkurentsi tagamiseks.

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raporti poolt, sest on hädavajalik, et liikmesriigid võtaksid sotsiaalõigusnormid oma õigusse üle ja tagaksid nende nõuetekohase rakendamise. Kaupu vedavate

sõidukijuhtide tervis ja heaolu ning teiste liiklejate ohutus sõltub selgetest eeskirjadest, mis käsitlevad selliseid küsimusi nagu tööaeg ning sõidu- ja puhkeaeg, aga ka tõhusast kontrollimisest ja rikkumiste korral kohaldatavatest sanktsioonidest.

Seetõttu on väga oluline, et liikmesriigid kiirendaksid direktiivi 2002/15/EÜ ülevõtmist ja et Euroopa Parlament kinnitaks toetust kõikide maanteeveosektoris tegutsevate sõidukijuhtide kaasamisele antud valdkonnas tööaega reguleerivate õigusaktide kohaldamisalasse, olenemata nende tööhõivevormist. Ma ei näe mingit põhjust, miks ei peaks meetmed, mis aitavad tagada ohutust meie teedel, laienema füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevatele sõidukijuhtidele.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Me otsustasime hääletada selle raporti poolt, kuid teeme seda suurte kõhklustega. Autovedude sektor on piiriülene teema ja füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate sõidukijuhtide töötingimused on osa sellest.

Me ei nõustu raporti mõningate osadega, näiteks küsimusega, mis puudutab ohutute ja turvaliste parkimiskohtade tagamist elukutselistele sõidukijuhtidele; meie arvates on see küsimus liikmesriikide pädevuses. Lisaks oleme seisukohal, et tööaja kui niisugusega seotud küsimused kuuluvad samuti liikmesriikide pädevusse.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Autovedusid käsitlevad ELi sotsiaalõigusnormid on väga olulised. Autovedude sektor on kogu Euroopa Liidus suure majandusliku tähtsusega. Samuti on oluline, et sotsiaalõigusnorme kohaldataks nii sõidukijuhtide kui ka laiema avalikkuse kaitseks. Kehtivates õigusaktides on kõrvalekaldeid ja liikmesriikide õigusse ülevõtmisel on esinenud puudujääke. Seepärast hääletasin ma Cercase raporti poolt.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LV) Autovedude sektor on üks majandusvaldkondi, millel on Euroopa siseturul väga oluline roll. See valdkond on eriti tähtis tööhõive seisukohalt: ELi transpordisektoris töötab üle kolme miljoni inimese. Vaatamata arvukatele ELi õigusaktidele, mille eesmärk on tagada Euroopa kodanike liiklusohutus ning reisijaid ja kaupu vedavate sõidukijuhtide tervis ja ohutus, kasvab liikmesriikides vahe- ja puhkeaegsid käsitlevate eeskirjade rikkumiste arv.

Selline olukord on tingitud kahest peamisest põhjusest: liikmesriigid ei ole autovedudega seotud õigusnorme oma õigusse üle võtnud või ei ole seda teinud hoolikalt. Tervise- ja ohutusnõudeid, mida kohaldatakse töölepingu alusel töötavate sõidukijuhtide suhtes, erinevad neist, mida kohaldatakse füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate sõidukijuhtide suhtes. Praegune olukord, kus tööaega käsitlevaid õigusnorme rakendatakse üksnes töölepingu alusel töötavate sõidukijuhtide puhul, ent mitte füüsilisest isikust ettevõtjate puhul, ähvardab transpordisektoris konkurentsi kahjustada. Fiktiivsete füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate sõidukijuhtide arv kasvab, sest nende suhtes kohaldatavad tervise- ja ohutusnõuded on vähem ranged. Selline olukord soodustab ebaausat konkurentsi ning lisaks ohustab sõidukijuhtide ja teiste liiklejate tervist ja ohutust. Komisjoni eesmärk on tagada, et füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevad sõidukijuhid järgiksid samu eeskirju, mis on sätestatud asjakohastes õigusaktides.

Need meetmed võimaldavad meil saavutada palju suurema liiklusohutuse ning tagada asjakohased tervise- ja ohutusnõuded sõidukijuhtide suhtes ja õiglase konkurentsi autovedude sektoris.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) See ettepanek on katse võtta tõhusama kontrolli, parema teabe, kiirteede juures asuvate turvaliste parkimiskohtade ja alates 23. märtsist 2009 seni füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kehtinud erandite kaotamise kaudu varasemaid otsuseid tõsiselt. Autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ülevõtmine liikmesriikide õigusse ja nende rakendamine on lootusetult hilineanud.

Need neli liikmesriiki, kes ei ole oma kohustusi selles osas täitnud, on kaitsnud niikaua, kuni neid avalikult ei nimetata. See, et nad ei reguleeri tööaega ning sõidu- ja puhkeaega, on liiklusohutuse ja elukutseliste sõidukijuhtide heaolu seisukohalt halb. Minu erakond, Sotsialistlik Partei, toetab kavatsust sellega seoses midagi ette võtta, ehkki tuleb tunnistada, et varasematel hääletustel on tagasi lükatud paremaidki ettepanekuid. Me teeme seda seepärast, et meie arvates on sotsiaalõigusnormide järgimine oluline, ja seepärast, et direktiivi peab kohaldatama ka füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate sõidukijuhtide suhtes. See lõpetab kuritarvitused tööandjate poolt, kes sunnivad oma töötajaid koosseisuliste töötajate asemel füüsilisest isikust ettevõtjatena tööle asuma.

Neil, kes on väärtalt liigitatud füüsilisest isikust ettevõtjateks, on halvemad töötingimused ja nad peavad võtma võimatuid ärisriske. Selles sektoris valitseb karm konkurents. Jutud eeskirjade täitmisest peavad saama tegudeks. Ainult siis on sõidukijuhtidel võimalik piisavalt teenida ja turvaliselt ära elada.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma tahaksin teatada, et hääletasin härra Cercase raporti poolt, mis käsitleb autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide rakendamist.

Euroopa Parlament peab sel tähtsal teemal oma seisukoha välja ütleva. Ainult nii saame tagada liiklusohutuse, sõidukijuhtide ja reisijate ohutuse ning ka õiglase konkurentsi Euroopa ühisel alal.

Ma olen kolleegi algatusega rahul ka seetõttu, et kõnealusel sektoris tegutsevate isikute tööaja nõuetekohane korraldamine eeldab selgeid eeskirju ja kontrollimenetlusi.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Õigusnormid, mida Alejandro Cercas käsitleb, ei ole üheselt selged. Arvatavasti on kõik nõus, et nii veoautojuhtide kui ka avalikkuse huvides oleks see, kui suuri ja raskeid sõidukeid ei juhiks inimesed, kes kannatavad tõsise unepuuduse all. Selles valdkonnas on eeskirjad ilmselgelt vajalikud. Samas peame mõistma, et Sundi sillal 2007. aasta novembris puhkenud veoautojuhtide streik ei olnud juhuslik. ELis mitmetel elualadel kehtestatud tööaega reguleerivaid eeskirju on nii tööandjad kui ka töötajad palju kritiseerinud. Seega võiks olla asjakohasem paluda komisjonil viia läbi mõju hindamine, et uurida, kuidas sellised õigusnormid on toimunud ja kuidas neid on vastu võetud, selle asemel, et nõuda nende veelgi rangemat rakendamist. Sedalaadi õigusnormid eeldavad märkimisväärset paindlikkust, et need toimiksid näiteks nii Rumeenias kui ka Taanis. Seetõttu loobusin ma hääletamast.

Raport: Ieke van den Burg ja Daniel Dăianu (A6-0359/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma Hollandi kolleegi Ieke van den Burgi ja Rumeenia kolleegi Daniel Dăianu algatusraporti poolt, mis sisaldab soovitusi komisjonile finantsjärelevalve edaspidise struktuuri järelemeetmete kohta.

Ma toetan komisjonile tehtud ametlikku üleskutset esitada õigusakti ettepanekud, et parandada ELi finantsteenuste regulatiivset raamistikku – mitte üksnes finantskriisi tõttu, vaid ka seetõttu, et Euroopa regulatiivse poliitikata ei saa me rajada Euroopa siseturgu. Mul on kahju, et selles raportis ei paluta komisjonil kohaldada Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 105 lõikes 6 sätestatud korda, mis võimaldab tal teha nõukogule ettepaneku anda Euroopa Keskpankale ülesandeid, mis käsitlevad krediidasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvega seotud poliitikat.

Ma pooldan täielikult määrust, millega tugevdatakse ja selgitatakse Lamfalussy raamistiku 3. tasandi komiteede (CESR – väärtpaberid, CEIOPS – kindlustus ja pensionid, CEBS – pangad) staatust ja vastutust ning antakse neile komiteedele nende kohustustega samalalastliku õigusliku staatuse.

Carlos Coelho (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Portugali Sotsiaaldemokraatlikku Parteisse kuuluvad parlamendiliikmed toetavad seda raportit, mis on rahvusvahelist finantskriisi arvestades eriti ajakohane. On vaja tagada finantsstabiilsus ja pikemas plaanis tuleb meil kehtestada meetmed süsteemsete riskide käsitlemiseks.

Üleilmsed probleemid nõuavad kooskõlastatud lahendusi üleilmsel tasandil. Turgude usaldusväärse tagamiseks ja taastamiseks on vaja rahvusvahelist koostööd.

Euroopa Liit ei ole erand ja praeguste probleemide lahendus ei saa sõltuda liikmesriikide eraldi algatustest, vaid see eeldab kooskõlastatud tegevust. ELi liikmesriikide suurem ühtekuuluvus on hädavajalik.

Pärast lühiajalist kiiret sekkumist tuleb ruttu läbi viia finantssüsteemi institutsiooniline reform, et stabiliseerida majandus, hoogustada majanduskasvu ja tugevdada või parandada finantssüsteemi uuendustest tulenevaid võimalusi.

On tähtis tagada suurem läbipaistvus ja parem finantsteave ning kasutada selleks olemasolevaid tehnoloogiaid. Ainult nii saavad paremad tavad, tooted ja finantsteenused inimestele rohkem kättesaadavaks. Uuendused ja finantsturud peavad edendama paremat tarbijakaitset.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Euroopa Parlament usub finantsturgude loomumomendisse headusesse ning nende paindlikkusse ja isereguleerimise suutlikkusse; seetõttu on Euroopa tasandil ja võib-olla ka üleilmsel tasandil kehtestatud vaid üksikud miinimumreeglid.

Kuid praegune kriis näitab hoopis midagi muud. Finantsvahendajate teenustest loobumine, Euroopa finantssektori üldine lõimumine, kapitali laialdane vaba liikumine, üleilmastunud majanduse väärtpaberistamine ning hullumeelsed mängud turul, kus loodi aina keerukamaid ja reaalse

majandustegevusega üha vähem seotud tooteid, viisid meid kuristiku äärele. Praeguses olukorras kaitseb meid rahvusriik ja määravaks saavad riikide otsused.

Eeldatava vaba rahvusvahelise konkurentsi süsteem on saavutanud oma piirid ja seda tuleb muuta, alustades Euroopa Liidust endast, mille poliitika ja ideoloogiline kallak on praeguse olukorra eest osaliselt vastutavad. Täna tõendab see liit oma täielikku kasutust, sest tegutsejad ja reageerijad on riigid. Homme tõendab see liit oma suutlikkust põhjustada kahju, sest säilitab konkurentsi nimel võimaluse määrata riiklike kaitsemeetmete eest sanktsioone.

Jah, on viimane aeg teha lõpp sellisele Euroopale.

Mairead McGuinness (PPE-DE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raporti poolt, arvestades praegust erakordset finantsolukorda, mis mõjutab rängalt Euroopa Liidu turgu ja teisi maailma turge.

See raport on tähtis, sest me vajame tõhusat regulatiivset ja järelevalvekorda, et finantsteenuste turu toimimise jälgimist parandada.

Eriti hea meel on mul suulise muudatusettepaneku üle, milles nõutakse võrdseid tingimusi seoses Euroopa Liidu kodanike hoiuste kaitsega. On ebaõiglane, kui ühe liikmesriigi kodanikele võimaldatakse hoiusesummade tagamisega suuremat kaitset: liikmesriikide lõikes ulatuvad tagatud hoiusesummad 20 000 eurost piiramatult tagatise summani lirimaaal.

Ma olen rahul ka üleskutsega reageerida finantskriisile Euroopa Liidus kooskõlastatumalt ja vähendada võimalikult suures ulatuses eri liikmesriikides kohaldatava korra erinevusi.

Lisaks tahaksin kutsuda liri valitsust üles esitama kõik andmed pangahoiuste tagamise süsteemi kohta ja märkida, et seda on nüüd laiendatud ka muudele ELi konkurentsieskirju järgivatele pankadele peale liri omade.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Ma hääletasin resolutsiooni ettepaneku poolt, mis sisaldab soovitusi komisjonile Lamfalussy protsessi järelmeetmete kohta seoses järelevalve edaspidise struktuuriga.

Arvestades tõsist kriisi, mis avaldab turgudele ränka mõju, on täiesti hädavajalik võtta finantsteenuste reguleerimiseks Euroopa Liidus uusi meetmeid. Majanduslik stabiilsus on üks liidu peamisi eesmärke; seetõttu toetan ma täielikult seda algatust, mille mõte on tagada meie kodanikele rahulik ja stabiilne tulevik.

José Albino Silva Peneda (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Liit on silmitsi usalduskriisiga, mille on tinginud suuna, läbipaistvuse ja juhtimise puudumine ning võimetus Euroopa institutsioonide seas.

Puudub suund, sest kellelgi ei ole mingit selget ettekujutust, kuidas seda kriisi lõpetada.

Puudub läbipaistvus, sest finantsturud on osutunud arvatust läbipaistmatumaks.

Puudub juhtimine, sest samal ajal kui USA on suutnud väljendada pragmaatilisust ja näidanud, et riik ei kaota kontrolli olukorra üle, väljendub Euroopa tegevuses korratus ja koguni vastuolulisus.

Liit on võimetu, sest kõik liikmesriigid teevad seda, mis neil pähe tuleb. Siiani pole kindlaks määratud ühtset tagatavate hoiuste summat.

Kui liikmesriigid, millel on ühisraha, ei suuda praktikas rakendada riigitielseid abimehhanisme, siis oleme silmitsi olukorraga, mis võib mõjuda hävitavalt eurole endale.

Praegune erandlik ja ülemaailmne olukord nõuab erakorralisi ja ülemaailmseid meetmeid ja eelkõige kiireloomulisi meetmeid.

Selle usalduskriisi saab ületada üksnes kiire ja kooskõlastatud tegevuse abil.

Euroopa Parlament teeb oma tööd. Ma loodan, et nõukogu on olukorra kõrgusel, sest tegemist on ju lausa hädaolukorraga.

Peter Skinner (PSE), kirjalikult. – Keskse asukohaga ühtse Euroopa asutuse loomiseks ei pruugi veel olla õige aeg. Siiski on tunda selget survet, mis näitab, et selline mõtlemine on põhjendatud (ehkki see on oma ajast ees). Loodetavasti ei loobu Euroopa Liit praeguste järelevalvega seotud puuduste kõrvaldamisest. Solvency II raames soovitatud kolleegiumidel põhinev lähenemine on oluline samm edasi, niinimetatud vaheetapp.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Oli kohutav olla tunnistajaks sellele, kuidas Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei ja mõningad Briti konservatiivid üritasid vältida suulise muudatusettepaneku vastuvõtmist, mis kaitseks praeguses majanduskliimas hoiustajaid. Nende tegevus oli häbiväärne.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma toetan Leke van den Burgi ja Daniel Dăianu raportit Lamfalussy direktiivide järelemeetmete ja järelevalve edaspidise struktuuri kohta.

Arvestades praegust finantskriisi, mille tingisid põhjendamatult riskantsed investeeringud ja muud Ameerika Ühendriikide pankade tehingud, on kahtlemata vaja finantsturgude reguleerimist ja järelevalvet kiiresti reformida. Ilma Lissaboni lepinguta ei saa aga finantskriisi käsitlev ELi kooskõlastatud poliitika korralikult toimida. Lissaboni lepingu ratifitseerimine on oluline, et tagada Euroopa institutsioonide piisav esindatus rahvusvahelises finantsstruktuuris.

Turu lõimumine on positiivne nähtus, kuid kahjuks ei ole piisav finantsjärelevalve suutnud sellega sammu pidada. Minu arvates tuleb järelevalvet ajakohastada nii kiiresti kui võimalik ning sellele peaks eelnema Euroopa Liidu regulatiivse ja järelevalvekorra põhjalik ülevaatamine.

Kodanikele, investoritele ja järelevalveasutustele peaks olema tagatud piisav läbipaistvus. Selleks oleks asjakohane luua nõustajate töörihm, et töötada välja järelevalve pikaajaline eesmärk ning koostada programm või tegevuskava pikaajalise reformi elluviimiseks.

Ma jagan seisukohta, et tulevaste kriiside ohu vähendamiseks peaks Euroopa Liit juba praegu asuma välja töötama ühtsemat ja tõhusamat õiguslikku korraldust.

Raport: Alojz Peterle (A6-0350/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin oma lugupeetud Sloveenia kolleegi ja sõbra Alojz Peterle algatusraporti poolt, mis koostati vastuseks komisjoni valgele raamatule „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013”. Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel on kroonilised haigused ning rabandused ja südamehaigused arvult järjekindlalt ületamas nakkushaigusi. Seega on ennetamise valdkonnas kiiresti vaja tervisemõju hindamiste ulatusliku kasutuselevõtmise kaudu resolutsemaid meetmeid võtta.

Võitlust ravimite võltsimise vastu tuleb pidada esmatähtsaks. Mul on kahju, et komisjon ei ole üksikasjalikult uurinud probleeme, mis mõjutavad tervishoiutöötajaid, sest nemad peavad olema igasuguse tervishoiupoliitika keskmes. Ma olen raportööriga ühel nõul selles, et tervishoiusektori üks esmatähtis eesmärk peaks olema tervishoiuga seotud ebavõrdsuse ja ebaõigluse vähendamine. Ma toetan nüüdisaegset lähenemist tervise edendamisele ja kaitsele, eriti kõige haavatavamate elanikkonnarühmade, näiteks väikeste laste puhul, ning ühendatud sotsiaal- ja tervishoiupoliitika kehtestamist.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin Alojz Peterle raporti poolt, mis käsitleb tervishoiustrateegiat aastateks 2008–2013, sest minu arvates peaks inimeste tervise elukestev kõrgetasemeline kaitse olema üks Euroopa Liidu prioriteete.

Ma tahaksin üle korrata raportis sisalduvad soovitusel, eriti minu ettepanekud, milles rõhutatakse seda, kui tähtis on töötada kogu Euroopa Liidus välja ennetuskavad ja tervislike eluviiside edendamise meetmed, ning seda, kui oluline on viia ellu sõelumisprogramme, et hõlbustada haiguse varajast avastamist ja kiiret ravi, vähendades seeläbi haigestumust ja sellega seotud suremust.

Tahaksin rõhutada ka vajadust parandada tervishoiu ja kodanikele antava abi kvaliteeti, pidades silmas krooniliste haiguste leviku suurenemist ja Euroopa rahvastiku üha kiiremat vananemist.

Genowefa Grabowska (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma toetan täielikult härra Peterle raportit. Minu arvates on selle näol tegemist hea järjega eesistujariigi Sloveenia prioriteetidele. Eesistujariigina omistas Sloveenia väga suurt tähtsust tervishoiuküsimustele, mis on ka täiesti mõistetav, sest tervis on suurim kingitus, millega inimeste tema eluajal õnnistatakse. Kahjuks on Euroopas ilmnunud teatud murettekitavad tervisesuundumused. Nende hulka kuulub vähki, diabeeti ja südame-veresoonkonna haigustesse haigestumise sagenemine ning rasvumise levik. Lisaks tuleb meil tegelda uute probleemidega, mis on seotud elanikkonna vananemise, kliimamuutuse, üleilmastumise ja isegi terrorismi tagajärgedega, arvestades bioterrorismi ohtu.

Samas valitseb liikmesriikide tervishoiusüsteemide vahel märkimisväärne ebavõrdsus. Eriti puudutab see juurdepääsu tervishoiule ning teatud haiguste ennetamist, avastamist ja tõhusat ravi. Tulemuseks on

eurooplaste eluea suured erinevused. Euroopa tervisekaardi uurimine viib kurvale järeldusele, et teatud mõttes lahutab meid endiselt raudne eesriie. Praegune lõhe on seotud tervisega.

Kui me tahame olukorda parandada, peame selles valdkonnas koostöömeetodeid tõhustama. Suurendada tuleb ka võetavate meetmete tõhusust ja kasutada ära kogu Euroopa niinimetatud meditsiiniline potentsiaal. Ma toetan raportööri üleskutset suurendada tervishoiusüsteemidesse tehtavaid investeeringuid. Ma leian, et tervishoidu investeeritud raha näol ei ole tegemist kulutusega. Pigem on tegemist elutähtsa osaga investeeringutest inimkapitali kvaliteeti. Euroopa Liidu kodanike tervist tuleb käsitada ühe olulisema sotsiaalse ja poliitilise tegurina, mis määrab ära liidu tuleviku.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma hääletasin Peterle raporti poolt, mis käsitleb Euroopa Liidu tervishoiustrateegiat. Raportis tunnistatakse, et tervishoiuteenuste osutamine on liikmesriikide pädevuses olev küsimus, ja minu veendumuse kohaselt peakski see nii jääma. Euroopa Parlamendis ja kogu Euroopa Liidus on ringkondi, kelle arvates tuleks tervishoid täielikult avada kõikuvale vabale turule, kuid mina olen täielikult sellise arusaama vastu. Samas on Euroopa Liidul siiski oluline roll teabe vahetamisel ja tervislike eluviiside edendamisel. Komisjon peab nüüd esitama konkreetseid ettepanekud tervise edendamiseks kogu Euroopas võetavate meetmete kohta, kuid säilitama samal ajal liikmesriikide õiguse teha tervishoiuteenuste valdkonnas iseseisvalt otsuseid.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LT) Juurdepääs tervishoiule on kõigi Euroopa Liidu kodanike õigus ja kõikide inimeste võrdsed võimalused kvaliteetsete meditsiiniteenuste kasutamisel on liikmesriikide ametivõimude üks peamisi ülesandeid.

Ma toetan seda dokumenti ja olen nõus, et see hõlmab teravaimaid tervishoiuprobleeme. Kahtlemata peaksime nii Euroopa Liidu tasandil kui ka iga liikmesriigi tasandil keskenduma rohkem pikaajalisele tervisekaitsele. See on eriti oluline eakate ning füüsilise või vaimse puudega inimeste puhul ja koduse hoolduse puhul.

Arvestades hooldajate nappust ja nende pakutavate teenuste olulisust, on vaja parandada hooldajate töötingimusi ja tagada neile kvaliteetne koolitus. Liikmesriigid peaksid reageerima Euroopa Parlamendi üleskutsele tagada patsientidele juurdepääs elu päästvatele ravimitele, isegi kui need on kallid, et oleks tagatud universaalne õigus tervisele.

Liikmesriigid peaksid Euroopa Liidu tervishoiustrateegiat viivitamata rakendama. See edendaks ja hõlbustaks rahvusvaheliste tervishoiuteenuste osutamist ning tervishoiutöötajate ja patsientide vaba liikumist ning tugevdaks koostööd era- ja avaliku sektori asutuste vahel. Kõige tähtsam on see, et Euroopa Liidu tervishoiustrategia rakendamise tulemusena oleks inimestel kõikjal Euroopa Liidus juurdepääs kvaliteetsetele tervishoiuteenustele.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Praegu valitsevad Euroopa Liidu liikmesriikide vahel endiselt suured tervishoiuga seotud erinevused. Eurostati andmete kohaselt on naiste keskmise eluea erinevus sünnihetkel eri liikmesriikides üheksa aastat, meeste puhul on see erinevus kolmteist aastat ja imikute suremus erineb kuus korda. Seda arvestades on mul siiralt hea meel töö üle, mida on teinud härra Peterle, kes viitab oma raportis vajadusele seda ebavõrdsust vähendada. Et lausa 40% haigustest on seotud ebatervislike eluviisidega ja kolmandik vähktõve juhtudest on varase diagnoosimise abil välditavad, on ennetamise tähtsuse kohta tehtud märkused minu arvates eriti väärtuslikud.

Ma olen nõus, et kuna haiguste ennetamisele kulutatakse üksnes 3% tervishoiu eelarvetest, siis tuleks neist eelarvetest eraldatavaid summasid suurendada. Suurendades avalikkuse teadlikkust ennetamise ja tervislike eluviiside olulisusest, on lõpptulemusena võimalik tervishoiukulusid vähendada, sest haiguste ennetamine on odavam kui nende ravi. Ma olen veendunud, et riigid peavad tervishoiu kvaliteedi parandamiseks võtma meetmeid ning et komisjoni valge raamat ja nõukogu 2007. aasta detsembri järeldused annavad nendeks meetmeteks sobiva aluse.

Andreas Mølzer (NI), kirjalikult. – (DE) Saksamaal on igal aastal 20–30 kliinikut sunnitud tegevuse lõpetama, sest arstid muutuvad maksejõuetuks kahjunõuete tõttu, mis on esitatud väidetavalt liiga kallite retseptiravimite väljakirjutamise pärast, ja kogu riigis valitseb tõsine tervishoiuteenuste kättesaadavuse vähenemise oht. Need on vaid mõned viimastel aastatel rakendatud arutu tervishoiupoliitika tagajärjed. Ka mujal Euroopas ei ole olukord parem. Asi ei ole ainult tervishoiu rahastamise ilmselges ebakindluses, vaid ka selles, et arstid ja õed on sunnitud veetma üha rohkem aega oma töölaudade taga ja tegelema bürokraatiaga, selle asemel, et täita oma tegelikku ülesannet ja osutada tervishoiuteenuseid.

Meil on vaja see olukord kogu Euroopa Liidus radikaalselt ümber mõtestada. Näiteks vajame me mõistlikke strateegiaid piisava hulga arstide tagamiseks ja parimate tavade vahetamist. Kuid me peame tegelema ka põhiprobleemidega, näiteks sündimuse vähenemisega Euroopa põliselanikkonna seas, pakkudes paremaid stiimuleid. Lisaks vajame tervislike eluviiside propageerimise mudeleid. Ennetamine on vaid üks tükike tervishoiuteenuste mosaiigis. Seetõttu loobusin ma hääletamast.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Tervis on üks väärtusi, mida inimesed oma elus kõige enam hindavad. Seetõttu kiidan ma heaks komisjoni tervishoiustrateegia „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013”. Ma hääletasin Alojz Peterle raporti poolt, mille aluseks on kolm märksõna: koostöö, erinevused ja ennetamine.

Kuigi solidaarsuspõhimõtte kohaselt kuulub tervishoid ainult liikmesriikide pädevusse, ei takista miski andmast tervishoiule koostöö kaudu Euroopa mõõdet. Oskusteabe vahetamine parimate tavade vahetamise raames võib olla kasulik kõikidele liikmesriikidele. Kui ühes Euroopa Liidu liikmesriigis osatakse edukalt vähki ravida, peaksid kõikidel Euroopa Liidu kodanikel elukohast sõltumata olema võrdsed šansid selle võimaluse kasutamiseks.

Liikmesriikide vahel ja sees valitseb tervishoiu suur ebavõrdsus. Vähtõve puhul on ellujäämismäärade erinevus uute ja vanade liikmesriikide vahel nii suur, et me võime rääkida tervishoiu raudsest eesriidest. Haiguste ennetamise valdkonnas on vaja olulist strateegilist läbimurret. Lähtepunktiks peaks seega olema ennetusmeetmete pikaajaline planeerimine.

Euroopas moodustavad vähiuuringutesse tehtavad investeeringud vaid viiendiku Ameerika Ühendriikides sel otstarbel eraldatavast rahast. Me peame tervisesse investerima senisest palju rohkem ja kaasama tervishoiu järjepidevalt kõikide tasandite poliitikavaldkondadesse.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt, sest olen veendunud, et selles sisalduvate soovitude rakendamine praktikas pikendab eluiga Euroopa Liidus ja aitab meil saavutada Lissaboni strateegia eesmärgid, mis on seotud majanduskasvuga.

Raport toob esile olulise seose ühenduse keskkonnaalaste õigusaktide kehva kohaldamise ja sellest tingitud kodanike elukvaliteedi halvenemise vahel.

Võitlust selle nimel, et vähendada kliimamuutuse mõju elanike tervisele, tuleb toetada aktiivse poliitikaga, mis on suunatud kliimamuutusega kohanemisele. Üks näide on selles kontekstis võimaliku suurte terviseprobleemide prognoosimise ja ennetamise meetodika väljatöötamine, mille juures peetakse silmas kliimamuutuse tagajärgede tõsidust ja ka sotsiaalmajanduslikke tingimusi.

Tuleb suurendada jõupingutusi, et jõuda 2005. aastal komisjonis välja pakutud eesmärgini saavutada 2020. aastaks õhu saastatusest tingitud surmajuhtumite vähenemine 40% võrra. Uuringutest ilmneb, et igast viiest surmajuhtumist kaks on kogu maailmas otseselt või kaudselt seotud keskkonnateguritega.

Ma õnnitlen raportööri.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Liidu tervishoidu käsitlevas valges raamatus töstatatakse mitmeid Euroopa tuleviku seisukohalt olulisi küsimusi, eelkõige küsimuse paradigma muutustest, mis mõjutavad meie ühiskonna toimimist tulevikus. Seetõttu olen ma ühel meelel härra Peterlega, kes juhib tähelepanu uute ülesannetega seotud aspektidele, näiteks elanikkonna vananemisele, kliimamuutusele, üleilmastumisele ja liikuvusele. Need aspektid peavad olema uue poliitika aluseks, sest just nende kaudu saavad teoks olulised sotsiaalsed ja majanduslikud muutused. Kuid me peame arvesse võtma ka praeguseid tervishoiuprobleeme: südame-veresoonkonna haigusi, diabeeti, rasvumist ja vähki. Seetõttu muutub ennetuspoliitika üha olulisemaks ja me peame looma praegusele olukorrale reageerimiseks selge raamistiku, pidades silmas olukorda 27 liikmesriigis ning võttes arvesse ühiskonnarühmade ja liikmesriikide vahel valitsevat ebavõrdsust, nii et meil oleks võimalik võtta vastu valdkonnaülesed tervishoiupõhimõtted, mis loovad tingimused tervishoiupoliitika tõhusaks arendamiseks.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma hääletasin härra Peterle raporti poolt, mis käsitleb Euroopa Liidu pühendumist ja lähenemist tervisele.

Käsitletav teema on ülimalt oluline, arvestades uusi terviseohte, millega Euroopa Liit silmitsi on. Seetõttu peab meil olema ühtne arusaam sellest, kuidas Euroopa kodanikke nende ohtude eest piisavalt kaitsta. Lisaks olen ma meie kolleegi algatusega rahul seetõttu, et tema raportiga juhitakse kõigi tähelepanu sellele, kui oluline on tervis – see ei tähenda üksnes haiguse või vaevuste puudumist.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Et pakkuda Euroopa Liidu kodanikele parimat võimalikku ravi ja tervisekaitset, on oluline kooskõlastada tervishoiuvaldkonnas parimad tavad.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Ma hääletasin raporti „Üheskoos tervise nimel: ELi strateegiline lähenemine aastateks 2008–2013” poolt. See strateegia on konkreetne vastus komisjoni valgele raamatule, mis käsitleb tervishoiupoliitikat aastateks 2008–2013. Valge raamatu põhisätted käsitlevad tervislike eluviiside edendamist ja Euroopa Liidu liikmesriikide tervishoiuteenuste juurdepääsu takistuste kõrvaldamist. Rõhutatakse ka kodanike kaitsmist terviseohtude eest, tasakaalustatud tervishoiusüsteemide tagamist ja uute tehnoloogiate kasutuselevõtmist kõnealusel valdkonnas. Minu arvates peaks tervise edendamise strateegiates tugev rõhuasetus olema haiguste ennetamisel ja varajasel avastamisel.

Viimasel ajal on ilmnenud teatud murettekitavad tervisesuundumused. Nende suundumuste hulka kuulub vähki, diabeeti ja südame-veresoonkonna haigustesse haigestumise sagenemine. Haiguste ennetamisele kulutatakse üksnes 3% tervishoiu eelarvetest, ehkki on hästi teada, et parem on ennetada kui ravida.

Võitlust moodsa tsivilisatsiooni haiguste vastu on võimalik võita ainult siis, kui me pakume kodanikele asjakohast tervishoidu ja ravi. Lisaks peame võitlema ebavõrdsusega, mis valitseb tervishoiuteenuste kättesaadavuse osas eri ühiskonnarühmade vahel, ja vähendama liikmesriikidevahelisi erinevusi seoses juurdepääsuga tervishoiule. Samuti on väga tähtis teha jõupingutusi tööohutuse ja töötervishoiu tagamiseks. Lisaks tuleks rohkem teha selleks, et tervishoiuteenuseid patsientide vajadustega paremini kohandada.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Euroopa Liit on enesele sihiks seadnud rahvatervise ja selle muutmise tarbekaubaks. Selle eesmärk on mitmekordistada kapitalistide kasumit, õõnestades avalikke struktuure, mis on piiratud kulukate sektoritega, kus eraettevõtjatel ei ole kasumlik tegutseda.

Euroopa Liit käsitleb tervist kui vahendit töötajate tootlikkuse suurendamiseks ja sotsiaalkulutuste vähendamiseks. Liit sekkub valdkonda, mis on eranditult liikmesriikide pädevuses, kui ta kohaldab eraettevõtjate kriteeriume, õhutab ettevõtlust ja eirab põhilist inimõigust tervisele ja elule. Samal ajal kasutab Euroopa Liit tervishoidu ettekäändena oma ekspansionistlike ja imperialistlike plaanide elluviimiseks, tehes ettepaneku kaasata tervishoiuteenused ühisesse välis- ja julgeolekupoliitikasse, rahvusvahelisse kaubandusse ja suhetesse kolmandate riikidega.

Tervishoiuteenuste ja tervishoiusüsteemide uuenduste haldamise ühenduse raamistik, Euroopa tippkeskuste loomine ja muud kavandatavad meetmed on alles esimene samm tervishoiuteenuste koondamisel mõningate rahvusvaheliste ettevõtete kätte. Need ettevõtted otsustavad koostöös erakindlustusfirmadega teenuste üle, mida osutatakse vastuvõetamatu klassidevahelise diskrimineerimise süsteemi alusel.

Me hääletame selle raporti vastu, sest oleme töötajate poolel, kes võitlevad tervishoiu tarbekaubaks muutmise ja erastamise vastu. Me toetame võitlust tasuta tervishoiusüsteemi ja kvaliteetsete teenuste eest, mis hõlmavad kõiki tavaliste perede vajadusi.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Ma toetan uue raporti vastuvõtmist, mis käsitleb Euroopa Liidu tervishoiustrateegiat aastateks 2008–2013. Haiguste ennetamiseks eraldatakse tervishoiu eelarvetest liiga vähe raha. Need summad moodustavad vaevalt 3% vahenditest.

Me saame üha teadlikumaks nüüdisaegse tsivilisatsiooniga seotud haiguste leviku kasvust. Sellisteks haigusteks on vähk, südame-veresoonkonna haigused ja diabeet. Need haigused on tingitud peamiselt kehvadest toitumisharjumustest ja ebatervislikest eluviisidest. Ennetamine, näiteks teavituskampaaniate kaudu, oleks tervishoiuteenuste eelarvete seisukohalt märksa vähem kulukas tegevus.

Teine probleem puudutab ravitingimusi. Need tingimused on Euroopa Liidu liikmesriikide lõikes väga erinevad; niinimetatud vanades liikmesriikides lähtutakse väga kõrgetest standarditest, samas kui hiljuti ühinenud liikmesriikide puhul on need märksa madalamad. Tulemused ilmnevad näiteks imikute suuremas suremuses ja nii meeste kui ka naiste lühemas elueas.

Euroopa Liit peaks võtma meetmeid, et tagada kõikides liikmesriikides võrdsed ravi saamise tingimused. Tervishoiupoliitika peaks olema üks Euroopa Liidu prioriteete.

11. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

12. Nõukogu ühistest seisukohtadest teadaandmine (vt protokoll)

13. Teatud dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)

14. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine (vt protokoll)

15. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

16. Istungjärgu vaheaeg

Juhataja. – Kuulutan välja Euroopa Parlamendi istungjärgu vaheaja.

(Istung lõppes kell 12.05.)